STRIPGIDS

Hfl. 7
16
Bfrs. 100

't KAPOENTJE
kuifje bibliografie
stripgids-prijs 1977

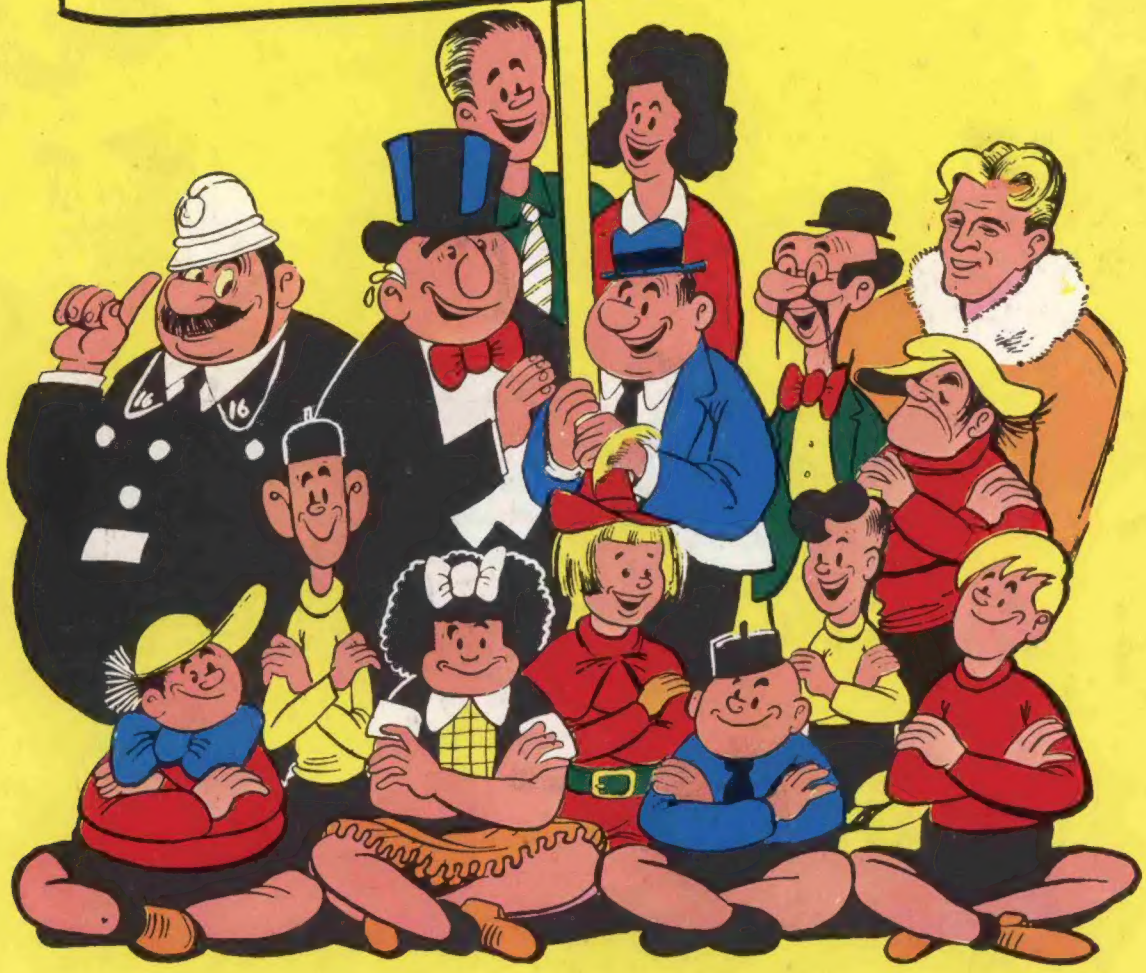

STRIPGIDS

inhoudsopgave

p.1. KAPOENTJE-BIBLIOGRAFIE. Door J.Smet.

p.12. STRIP : DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE.
De Groene Ibis. Door Marc Sleen.

p.30. KUIFJE-INDEX. Door Har Brok.

p.32. NEDERLANDSTALIGE KUIFJE-BIBLIOGRAFIE.
Door Har Brok.

p.35. STRIPSNIPPERS. Door J.Smet.

p.36. STRIPGIDS-PRIJS 1977 ! BAKELANDT ! DANIEL JANSENS !
HECTOR LEEMANS ! Door J.Smet.
+ LEZING T.G.V.DE UITREIKING VAN DE STRIPGIDS-
PRIJS 1977. Door Walter van den Broeck.

Hleemans

STRIPGIDS nr.16.

5e jg. nr.1, januari 1978.

Driemaandelijks tijdschrift.

UITGEVER :
Brabantia Nostra, Vogelenzanglaan 3,
Breda, Nederland.

HOOFDREDACTIE :
J.Smet, Veldekensstraat 2, 2300 Turnhout
België.

EINDREDACTIE : K.Coenders.

OPMAAK : W.Jansen, Breda.

De auteurs blijven verantwoordelijk
voor hun bijdragen.

Manuscripten, artikelen enz. te
zenden aan het redactie-adres.

Copyright voor dit nummer :

Strip : Stropke & Flopke : M.Sleen.

Illustraties Kuifje-index. Casterman, Doornik.

Platen van Bakelandt : D.Jansens / H.Leemans
Het Laatste Nieuws.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenig-
vuldigd zonder toestemming van de uitgever.

KAPOENTJE bibliografie

INLEIDING.

Ah ! 't Kapoentje van weleer ! " Vlaams weekblad voor de jeugd " is de ondertitel en klinkende namen als W. Vandersteen, Marc Sleen, die aanvankelijk de redactie waarneemt, Bob de Moor om hem recht aan te doen. El Anton, alias Pink, alias Eugeen Hermans, de Vlaming van het eerste uur, krijgen we er als toemaatje bij. Een ploeg om bij te watertanden ! De oude Kapoentjes zijn ook veel gezochte maar weinig gevonden verzamelobjecten voor de stripliefhebbers. Geen enkel verhaal uit de oude periode 1947-1949 is herdrukt geworden en menig nostalgisch hart heeft er thans veel voor over om de oude verhalen van Stropke en Flopke, Pluk, Janneke en Stanneke of Bloske en Zwik te herlezen. Niet dat ze allemaal hoogtepunten in de geschiedenis van het Vlaamse beeldverhaal zouden vormen. Maar een uitgever zou thans met deze namen een commercieel succes waarborgen. Een goeie vier jaar na zijn ontstaan moet 't Kapoentje echter zijn

Flopke op visite bij Bolleke.

PIET FLUWIJN EN BOLLEKE — Nr 75

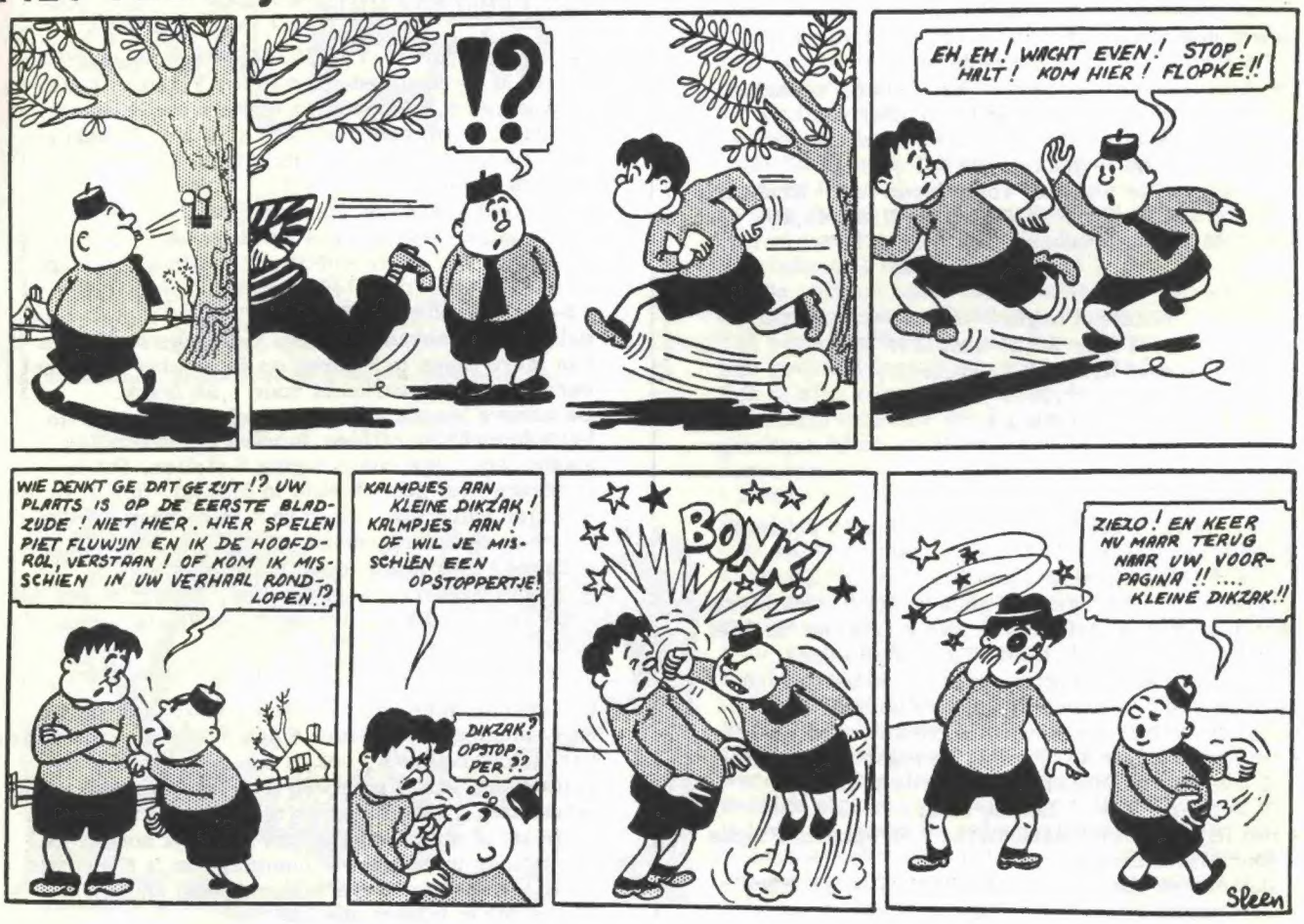
!?
EH, EH! WACHT EVEN! STOP! HALT! KOM HIER! FLOPKE!!
WIE DENKT GE DAT GE ZIJT!? UW PLAATS IS OP DE EERSTE BLADZIJDE! NIET HIER. HIER SPELEN PIET FLUWIJN EN IK DE HOOFDROL, VERSTAAN! OF KOM IK MISSCHIEN IN UW VERHAAL RONDLOPEN!?
KALMPJES AAN KLEINE DIKZAK! KALMPJES AAN! OF WIL JE MISSCHIEN EEN OPSTOPPERTJE!
DIKZAK? OPSTOPPER??
BONK!
ZIEZO! EN KEER NU MAAR TERUG NAAR UW VOORPAGINA!! .... KLEINE DIKZAK!!
Sleen

zelfstandig bestaan prijsgeven en " kosteloos wekelijks bijvoegsel bij Het Volk " worden. Buth (Leo de Budt) en Rik (Rik Clément) staan dan ook al op de vaste lijst van medewerkers. Zij zijn nu nog altijd present. Het is Clément die na Michel Casteels, proeflezer destijds bij " Het Volk ", thans de redactie waarneemt. Een andere grote Vlaming Jef Nijs komt ook zijn neus opsteken in ongeveer de helft van de tweede periode 1950-1965. Marc Sleen is tot dat jaar nog auteur van " De Lustige Kapoentjes ", de reeks die vóór hem in handen was geweest van W. Vandersteen (hij creëerde " De Vrolijke Bengels ") en Bob de Moor. Na Sleen's vertrek is Jef Nijs, vanaf 1967 Hurey (Hugo de Reymaeker) en vanaf 1977 Kabou (Karel Boumans) de tekenaar van de Kapoentjes, een strip waar de grootste Vlaamse tekenaars mee verbonden zijn. Het grootste aantal namen van striphelden is ook aan deze reeks verbonden : ruim 25 ! In de derde periode (1965 - heden) komen weinig andere Vlaamse namen aan bod.

ENKELE TECHNISCHE GEGEVENS.

Formaat :
$27\frac{1}{2}$ x 22 (vanaf het begin)
25 x 18 (vanaf II, nr. 41, 7 okt. 1948)
$29\frac{1}{2}$ x $21\frac{1}{2}$? (1950) - heden.

Aantal blz. :
8 (vanaf het begin)
16 (vanaf I, nr. 39, 25 dec. 1947)
20 (vanaf II, nr. 41, 7 okt. 1948)
32 (vanaf III, nr. 17, 28 april 1949 ?)
24 (vanaf V, nr. 34, 23 aug. 1951)
8 (vanaf V, 11 okt. 1951)
16 (vanaf Lustige Kapoentjes nr. 394)

Kleuren :
de strips die in 4 kleuren verschenen worden in de bibliografie vermeld. Alle andere verschenen in zwart/wit of met 1 toegevoegde kleur, meestal rood. Vanaf 11 oktober 1951 veranderde 't Kapoentje van zelfstandig weekblad tot " kosteloos bijvoegsel bij Het Volk van ..." (volgt de datum).
De ondertitel was aanvankelijk " Vlaams weekblad voor de jeugd " en veranderde in " Het vrolijke Weekblad voor de jeugd ". Als krantensupplement droeg 't Kapoentje geen ondertitel meer.
De naam van de uitgever veranderde van " Drukkerij N.V. De Gids " in " N.V. Sofadi " (II, nr. 48, 25 nov. 1948) en " Drukkerij Het Volk N.V. "

Prijs :
1,50 Fr. (vanaf het begin)
3,= Fr. (vanaf I, nr. 39, 25 dec. 1947)
4,= Fr. (vanaf II, nr. 41, 7 okt. 1948)
5,= Fr. (vanaf V, nr. 27, 5 juli 1951)
Gratis (vanaf 11 okt. 1951).

OPMERKINGEN.

Bij de onderhavige bibliografie moet men rekening houden met een leemte tussen 28 april 1949 en 27 april 1950. Op onze oproep gedaan in Ciso-Stripgids nr. 12 kregen wij geen reactie. Ook bleken deze jaargangen niet aanwezig te zijn op het archief van Het Volk of op de Koninklijke Bibliotheek. Volgens een aankondiging geplaatst in het nr. van 21 april 1949, zouden tijdens deze periode de volgende stripreeksen worden gepubliceerd :
- De Koene Edelman. (of het bewogen leven van H. Jan Baptist Messire de la Salle). Scen. : G. Durnez - Tek. : Bob de Moor.
- Het Rijk van Hoekstaraboera. (Stropke en Flopke door Marc Sleen).
- Janneke en Stanneke. 2e verhaal. Bob de Moor.
- De Lustige Kapoentjes. Bob de Moor.

Tot uw lering en vermaak

- De Grijze Uil. J. Martin.
- Bloske en Zwik. Bob de Moor.
- Piet Fluwijn en Bolleke. Marc. Sleen.
- De vergeten stad . Bob de Moor.

Verder konden wij in de bibliografie over Bob de Moor door Har Brok samengesteld en verschenen in Striprofiel 1e jg. nr. 8, sept. 1974, p. 16-20 nog enige reeksen aanvullen (zie hieronder bij Bob de Moor) zodat de leemte toch beperkt is gebleven.
Het is ook in deze periode dat Rik (Rik Clément) en Buth (Leo de Budt) hun eerste tekeningen leveren voor 't Kapoentje.
In de jaren 1957-1959 worden er geen data in 't Kapoentje gepubliceerd. Daarom hebben wij de reeksen die in die periode begonnen of beëindigd zijn het volgnummer gegeven van de strip " De Lustige Kapoentjes " die meestal in doorlopende volgnummering op de eerste bladzijde verscheen. Dat wordt aangegeven met de letters " LK " gevolgd door het nummer. In deze bibliografie werd geen rekening gehouden met de geschreven verhalen.

HET EERSTE NUMMER.

1e jaargang, nr. 1, 3 april 1947 ! een belangrijke datum in de geschiedenis van het Vlaamse beeldverhaal, want 't Kapoentje, Vlaams weekblad voor de jeugd, wordt geboren : $27\frac{1}{2}$ x 22 cm. Drukkerij N.V. De Gids, Emiel Jacqmainlaan 127, Brussel is er de vader-uitgever van. " 't Kapoentje " is echter een meer dan voldragen kind omdat het, vanwege een konflikt met De Standaard, een voortzetting is van " Ons Volkske ". (Zie de bijdrage " Ons Volkske 1947-'49 " in Gaston, nr. 3. 1976, p. (3-4)). Zonder " editoriaal ", maar met de toen geliefde en gekende rakkers " Stropke en Flopke " van Marc Sleen in kleuren op de omslag wordt het eerste nummer verkocht voor 1,50 frank.
De nieuwe lezers die het logisch verloop van de vervolgverhalen missen, moeten het bovendien zonder een " wat-vooraf-ging " stellen. Dit is trouwens niet gebruikelijk in die tijd. In dat eerste nummer van 8 blz., waarvan 4 in kleuren worden volgende strips afgedrukt :
- Stropke en Flopke, door Marc Sleen.
- Dokie Durf en de wonderpillen, door Piet van Elk.
- De Vrolijke Bengels, door Willy Vandersteen.
- Bolleke, door Marc Sleen.
- De Zwarte Luipaard, door Willy Vandersteen.

Het geheel en de korte verhalen worden verlucht met tekeningen van Marc Sleen. Voor een nostalgisch hart is dat heel wat, ook al zou zo'n blaadje als zelfstandig weekblad heden ten dage niet veel meer betekenen. Toch zou ieder nieuw gestart Vlaams zelfstandig stripweekblad het moeilijk zonder de bekende en in het eerste nummer van 't Kapoentje verenigde grootmeesters Marc Sleen en Willy Vandersteen kunnen stellen.

WIJ HERDENKEN DE SLAG DER GULDEN SPOREN

VLAANDEREN, bovenal heb ik U lief!

Hier komt gij, volk van Vlaanderen, en wilt zijn
hetgeen gij waart in 't glorierijk verleden :
uw zelf weerom, geen helden in de schijn,
maar dapper steeds, in dorpen en in steden !
En trots zult gij, de harten hoog
en 't hoofd ontdekt, dit vrije veld begroeten
waar eens 't geweld aan spaanders vloog,
en 't luid geroep ten hemel toog :
-« Vrij Vlaming zijn, of liever sterven moeten ! »

Marc Sleen

STROPKE EN FLOPKE, door Marc Sleen.

In dat eerste nummer worden ook de twee meest typische strips opgenomen. Zo is " Stropke en Flopke " een " twee jongetjesstrip ", mogelijk geinspireerd op " Zig et Puce " van Alain Saint - Ogan, die reeds in 1930-1933 onder de naam " Loutje en Loetje " in " De Humorist " wereldreizen maakten. Andere soort-voorbeelden zijn : Blondie en Blinkie - Snoe en Snolleke - Janneke en Stanneke - Bloske en Zwik... De helden met een vriendinnetje zoals daar zijn Suske & Wiske - Annie en Peter enz. zijn heel erg aan deze soort strips verwant. Evenzo kan men gemeenschappelijke kenmerken ontdekken tussen " De Vrolijke Bengels " en " Perry and The Rinkeydinks " van Martin Branner, een Amerikaanse strip die toevallig ook in " De Humorist " als " Sjors, Voorzitter van de Rebellenclub " in de dertiger jaren werd gepubliceerd. Maar nu eerst enige informatie over " Stropke en Flopke ", twee jonge Vlaamse wereldburgers die in het eerste ongetitelde verhaal samen met Professor Knobbel de strijd aanbinden tegen de Marokkaanse Touaregs in 't algemeen en tegen Iebn Salam in 't bijzonder. Wanneer wij met de 23e aflevering het verhaal induiken lijkt de inhoud en de spanning reeds uitgeblust. Wij betitelen dit verhaal : (Stropke en Flopke in Marokko).
In het tweede eveneens ongetitelde verhaal hebben onze vrienden af te rekenen met de ontsnapte Russische misdadiger Igor Protskoi, die vanwege zijn gelijkenis met Professor Knobbel enige verwarring sticht. De actie en o.a. ook het autovliegtuig van de professor voert de helden naar de Australische binnenlanden. Wij maken kennis met Trees, de kangoeroe en een eigenaardige gouden scepter die echter na de strijd tegen de menseneters in de golven van de zee verdwijnen en geen verdere stof meer leveren voor het verhaal. Het is de enige bekommernis van onze wereldburgers om zo snel mogelijk weer in België te geraken. Tegen wil en dank maken ze nog een omweg langs de Noordpool, Lapland en Rusland waar zij worden ingelijfd in het Kozakkenleger en strijd voeren tegen de Tjeekokloaken. Ten langen leste kunnen ze meevliegen met het privé-vliegtuig van Baron Desiré van Tak tot Tak ! Wij betitelen dit verhaal (Stropke en Flopke in Australië).
Het 3e verhaal heet " De Groene Ibis " en hierin worden Professor Knobbel en Baron van Tak tot Tak bijna geofferd aan Koningin Nofret van Egypte. Een gevaarlijker tegenstander blijkt De Groene Ibis te zijn, een in deze vreemde vogel veranderde oude boze tovenaar die de mooie prinses Osiris gevangen houdt en al de hoofdpersonages in dieren verandert.
Vierde verhaal : " De Snuifdoos van Abkar Sikandra "
Plaats van handeling : Indië.
Plot : De snuifdoos van de Maharadja van Bombay is gepikt en de voor de gelegenheid tot 1e Minister en Schatbewaarder gebombardeerde Stropke en Flopke zullen haar op gevaar af hun leven te laten in de krokodillenvijver terug halen.
Het 5e verhaal " Het Rijk van Hoekstaraboera " is interessant voor de science-fiction-fans.
In het in de bergen verscholen rijk leven de vredelievende Hoekstaraboerianen, vreemde groene wezens die benzine drinken en daardoor de eigenaardige eigenschap bezitten vrolijk lachend door 't leven te gaan. De rolschaatsende mannen van Boemboeroekoe zijn echter hun aartsvijanden en komen onheil stichten met hun versteningsstraalpistolen en ontvoeren hun koning.

In het laatste verhaal " De Parel van Neptunus " krijgen onze vrienden een wondere parel ten geschenke van de zeegod Neptunus, waarmee ze zich overal ter wereld kunnen verplaatsen. Zo belanden zij achtereenvolgens in Amerika, bij de Indianen, in China, in het Congolese oerwoud en in Roeanda-Urundi. Op het laatst speelt er nog vrouw Eulalie een rolletje. Zij gelijkt als twee druppels water op Madame Pheip !
Even resumeren :

1. (Stropke en Flopke in Marokko). (34 afl.) (kleur). I,nr.1,3 april 1947 = afl.23 - I, nr.12,19 juni 1947.
2. (Stropke en Flopke in Australië). (49 afl.). (kleur). I,nr.13,26 juni 1947 - II,nr.22,27 mei 1948.
3. De Groene Ibis. (18 afl.) (kleur). II,nr.23,3 juni 1948 - II,nr.40,30 sept.1948.

gelijkenissen met Flopke vertoont. Verder ontdekken we enige Nero-verhalen. Belangrijk is dat deze vanaf " De erfenis van Nero " in kleuren verschijnen een lovenswaardig initiatief dat nooit in de album-uitgaven van Het Volk zal worden herhaald.

- Piet Fluwijn en Bolleke. I,nr.1,3 april 1947 (= afl.67 - XIX,nr.15,14 april 1965 (= afl.858).
- Joke-Poke. IV,nr.27,6 juli 1950 - V,nr.25,21 juni 1951.
- Het Zeespook. ? - IV, nr.20,18 mei 1950.
- De erfenis van Nero. (kleuren). IV,nr.16,20 april 1950 - IV, nr.49,7 dec.1950.
- De Blauwe Toekan. (kleuren). IV,nr.49,7 dec.1950 - V,nr.19,10 mei 1951.
- Het Rattenkasteel (kleuren).

Illustratie van M. Sleen.

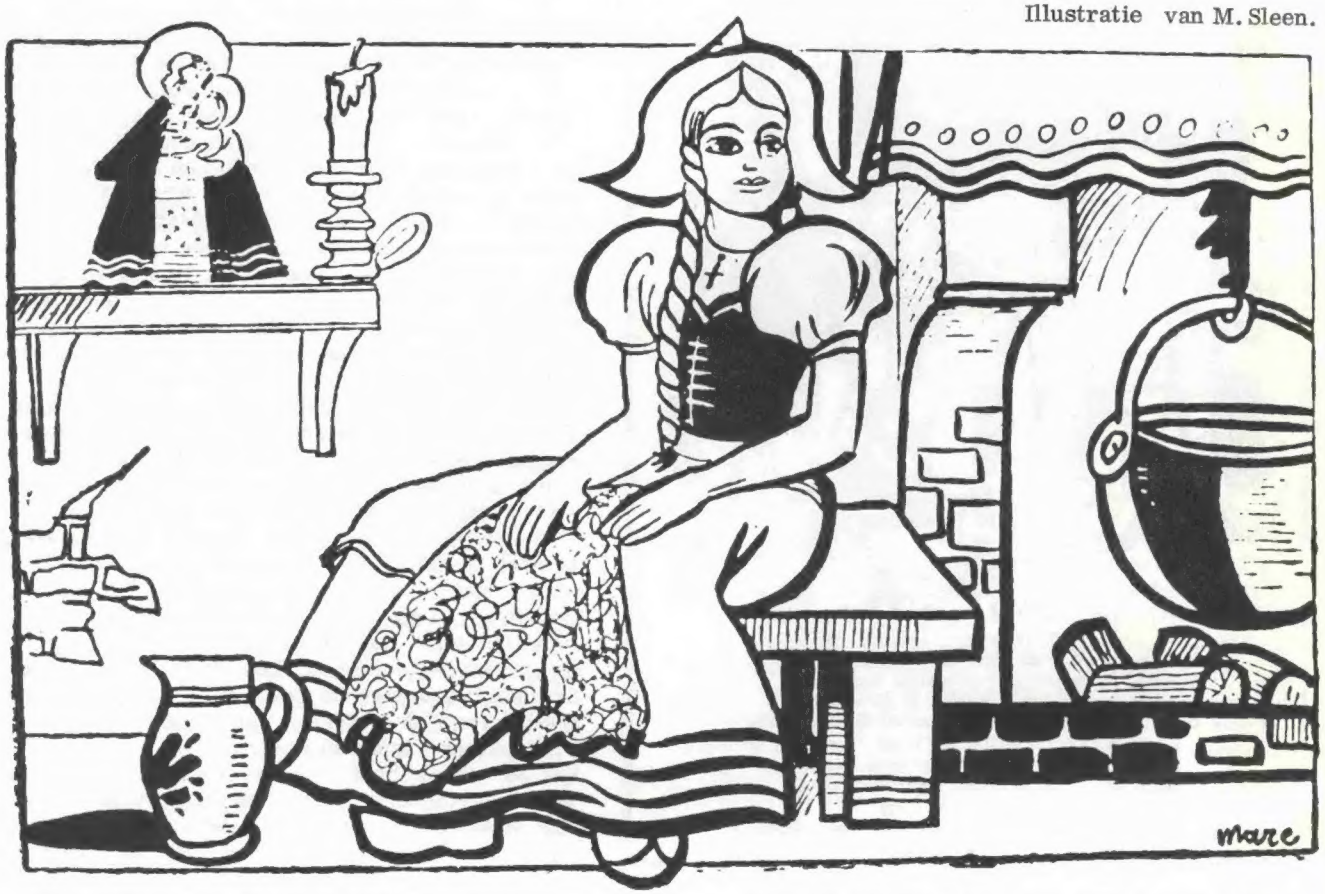

4. De Snuifdoos van Abkar Sikandra. (20 afl.) (kleur). II,nr.41,7 okt.1948 - III,nr.8,24 feb.1949.
5. Het Rijk van Hoekstaraboera. (kleur). III.nr.9,3 maart 1949 - ?
6. De Parel van Neptunus. (31 afl.) (kleur). ? - IV,nr.23,8 juni 1950.

ANDERE REEKSEN VAN MARC SLEEN.

Naast " Stropke en Flopke ", " De Lustige Kapoentjes " (zie verder) en de illustraties vinden we nog ander werk terug van Sleen in 't Kapoentje. Heel bekend is natuurlijk " Piet Fluwijn en Bolleke " een creatie van Sleen, reeds gestart in Ons Volkske en die werd voortgezet tot Sleen's overgang van Het Volk naar De Standaard in 1965. Minder bekend is de stop-comic " Joke Poke " of de belevenissen zonder woorden (met een enkele uitzondering) van een jongetje in korte broek dat enige vage

V,nr.20,17 mei 1951.- (V,nr.44,1 nov.1951).
- Het B-gevaar. V,nr.45,8 nov.1951 - VI,nr.45,6 nov.1952.

REALISTISCHE VERHALEN VAN WILLY VANDERSTEEN.

In het eerste nummer van 't Kapoentje vinden we dus ook de andere belangrijke Vlaamse tekenaar W.Vandersteen terug met de gagstrip " De Vrolijke Bengels " en " De Zwarte Luipaard ", een realistisch verhaal dat we vanaf de 15e aflevering kunnen volgen. Dit verhaal gaat over de strijd in Zuid Afrika tussen de naar het Noorden opdringende Boeren en de Zoeloes. De met de huid van een zwarte luipaard vermomde Piet Uys wordt hier de gelegenheid gegeven op een avontuurlijke wijze wraak te nemen op de wrede Dingaan, leider van de Zoeloes.
In " De Blauwe Kreeft ", een verhaal dat zich afspeelt in de 16e eeuw, volgen we de strijd tussen de

IN BELGIË ZOEKT FLOPKE NOG STEEDS NAAR ZIJN PAREL
VRIENDJE, WILT GE DIT PAK EENS VASTHOUDEN TERWIJL IK MIJN SCHOENVETER VASTBIND!
WAAR HEB IK HEM TOCH GESTOKEN!?
IK HEB HEM! IK HEB HEM!
EULALIE! MIJN VROUW!
CHAREL! MIJN MAN!
WAT GEBEURT HIER PROFESSOR!?
WEL, DIE HOTTENTOTTEN WILLEN ONS NIET LATEN GAAN ALVORENS WE HEN ZOUT GEGEVEN HEBBEN.
MAAR WAAR ZOUDEN WIJ ZOUT HALEN!?
HIER ZIE! IK WAS JUIST VIJF KILO GAAN KOPEN.

Eulalie, alias Madam Pheip.

zogenaamde Zeearend, en de zeeschuimer " De Haak " die met zijn schip " De Blauwe Kreeft " alle zeeën onveilig maakt. Alle elementen van een goed zeeroversverhaal zijn aanwezig, een mysterieus schatteneiland, beheerst door een reusachtige blauwe kreeft incluis. Met het slot van dit verhaal neemt de bijdrage van W. Vandersteen aan 't Kapoentje tevens een einde.
Even resumeren :

1. De Zwarte Luipaard. (25 afl.) (kleur).
   I, nr. 1, 3 april 1947 = afl. 15 - I, nr. 12, 19 juni '47.
2. De Blauwe Kreeft. (22 afl.) (kleur).
   I, nr. 13, 26 juni 1947 - I, nr. 34, 20 nov. 1947.

DE LUSTIGE KAPOENTJES.

In " De Lustige Kapoentjes " worden de belangrijkste vertegenwoordigers van het Vlaamse beeldverhaal verenigd. Te beginnen met Willy Vandersteen die zijn " De Vrolijke Bengels " overigens nog enige jaren zou vervolgen in " Ons Volkske ". Maar ook in 't Kapoentje kunnen we enkele typische humoreske uit 't unieke Vlaamse brein ontsproten gags meebeleven met in de hoofdrollen : de vijf kapoentjes : Poliet, Patatje, de in rijm pratende Pontius en Pilatus en 't meisje Vlooike ; verder Job, de deugniet, de champetter Tieter en Mie Pladijs die de lekkere taarten bakt.
In " De Lustige Kapoentjes " van Bob de Moor, die in die periode de meeste van zijn strips met " Artec-Studios " signeert, heten ze respectievelijk Janus, Bertus, Petrus, Banjamien en Eefje, het meisje. Dorus is de schurk en Pakker de champetter. Marc Sleen neemt enkele honderden afleveringen voor zijn rekening vanaf begin 1950 tot zijn overgang van Het Volk naar De Standaard in 1965. Hij werkt met vier kapoentjes : Mielke, Oscar, de Lange en Bikini, het meisje. Flurk is de schoft, de champetter is gewoon de champetter en Moeder Stans, die enigszins op de vrouw van Nero gelijkt, bakt de lekkere taarten.
Jef Nijs doopt zijn kapoentjes Broske, Tobias, Fonske en Bieke, het meisje. In de eerste aflevering hebben ze er meteen een reuzehond Loebas bij. Sussewiet is de deugniet en Fideel de champetter. Na 26 afleveringen gebruikt Jef Nijs Jommeke als hoofdfiguur en worden " De Lustige Kapoentjes " in feite de fratsen van Jommeke met zijn gezellen.
In 1967 neemt Hurey het zaakje over. Hij maakt de helden een beetje moderner en noemt hen Ketje, Oscar, Proske en de geminirokte Poes. Jakke is de schobbejak en Firmin, de wijkagent. De laatste jaren is er van enige coherente club geen sprake meer. Blutske, een peuter geeft de meeste inspiratie. En Kabou (Karel Boumans) die de reeks overneemt nadat Hurey zijn beroep als striptekenaar opgeeft doopt zijn rakkers Bieke, Slungel, Bick en Max. Moeder Siska, Flup en de champetter lopen er ook in rond zodat het oude vertrouwde beeld van deze reeks weer hersteld is.

In een ander blad, Pats (Patskrant) het krantensupplement van de dagbladen van de Standaardgroep werden de figuren van Marc Sleen zonder titel verder getekend door Jean-Pol. Het is belangrijk dat je dat ook weet.
Even resumeren :
- De Vrolijke Bengels. Door Willy Vandersteen. I,nr.1,3 april 1947 - I,nr.32,6 nov.1947.
- De Lustige Kapoentjes. Door Bob de Moor. I,nr.33,13 nov.1947 - (januari 1950).
- De Lustige Kapoentjes. Door Marc Sleen. (Jan.1950) - XIX,nr.15,14 april 1965. (678 afl.)
- De Lustige Kapoentjes. Door Jef Nijs. XIX,nr.16,21 april 1965 - XXI,nr.2,11 jan.1967. (26 + 63 afl.).
- De Lustige Kapoentjes. Door Hurey. XXI,nr.3,18 jan.1967 - XXXI,nr.23,8 juni 1977.
- De Lustige Kapoentjes. Door Kabou. XXXI,nr.24,15 juni 1977 - heden.

REEKSEN VAN BOB DE MOOR.

Bob de Moor vult aanvankelijk de leemte op,ontstaan door het vertrek van Willy Vandersteen. Hij vervolgt " De Lustige Kapoentjes " en start nieuwe realistische reeksen.
In " Willem de Vrijbuiter ", een voorbode van " De Leeuw van Vlaanderen ", wordt de strijd verhaald van Willem Koelbloed en Heer De Chadrillon, de Schout van Kortrijk. Na de nederlaag van De Chadrillon zal Willem met zijn bende houthakkers het leger van Pieter De Coninck en Jan Breydel vervoegen om deel te nemen aan de Guldensporenslag.
Met " Het land zonder wet " waagt Bob zich aan de Western. Jozef Dresser, kassier in een grote Antwerpse bank wordt bestolen. Teneinde een onschuldige veroordeling te ontlopen, vlucht hij met zijn kozijn Piet naar Amerika. Deze laatste bezit een kaart van het Rotsgebergte waarop een placer, een plaats die goud bevat, staat aangeduid. Omdat de dieven zich met dezelfde bestemming inschepen en verdere boze plannen smeden kan Jozef, na heel wat avonturen, o.a. ook met de Indianen,definitief met deze schurken afrekenen.
Vanaf april 1948 heeft Bob de Moor 4 reeksen lopen in 't Kapoentje. Naast " De Lustige Kapoentjes " en " Willem de Vrijbuiter " is daar nog de stop-comic zonder woorden " De Rosse " een voortzetting van " Rikske " door A.Harvèc, en " Monneke en Johnneke ", een " twee jongetjes-strip " met tekst onder de plaatjes. Bob de Moor signeert deze laatste strip " RDM ". De andere reeksen worden meestal met " Artec Studio's " gesigneerd. Bob de Moor was nl. leider van een tekenbureau waaraan o.a. ook Mon van Meulebroek als inkter werkzaam was, en waarvan J.Van Looveren de mede-oprichter was. Deze schoonbroer van Bob de Moor schreef menige verhalen voor deze Studio. Sommige reeksen zoals o.a. ook " Onze kleine tekenschool " waarin men de lezers gemakkelijke tekeningetjes wil leren maken, kan men aan de signatuur " Bob " als het werk van de Moor herkennen.
Johnneke is de zoon van een zeekapitein op rust. De actie draait om een lading goud die verloren ging toen het vaartuig van Johnneke's vader schipbreuk leed op de kust van een onbekend eiland. De twee jongens zullen beletten dat een onguur individu Honguur genaamd, deze schat zal bemachtigen.
" Janneke en Stanneke " zijn twee Antwerpse jongens die ook zee-avonturen beleven, op onbekende eilanden terecht komen en slaags raken met de indianen.
Een ander duo " Bloske en Zwik, Detectives " moet afrekenen met een bende die in onderaardse gebouwen proeven doen met een fantastisch toestel, de zogenaamde monsterstraal, die het menselijk lichaam karikaturaal vervormt.
Professor Jonas is de uitvinder van de " Machinus Bienica Dormitaticus " of slaapmachine. Een zekere Boudewijn Jelap is tot grote vreugde van de ongewaardeerde professor zeer geïnteresseerd in de uitvinding. Wanneer blijkt dat deze vriendelijke heer de uitvinding wil misbruiken voor criminele doeleinden gaan de poppen aan het dansen. Opmerkelijke nota : de professor heeft vrouw en kind, werkelijk een uitzondering in de strip-professorenwereld !
In de loop van 1950 zou Bob de Moor een tijdje van het Kapoentje-toneel verdwijnen en op 9 november 1950 terugkeren met een S.F.-toestand " De dodende wolk ". Twee vrienden, Professor Martin Golloway en Hillary Helm, die uitsluitend opzoekingen ten bate van de mensheid verrichten rekenen af met de grootse organisatie van Professor Nun. (Onwillekeurig moet men hier toch aan Blake & Mortimer denken). Nun houdt zich in een reusachtig geheim laboratorium schuil en ontdekt daarin niet alleen de gevaarlijke, alles vernietigende " dodende wolk " maar tevens gadgets als het wonderlijk vliegtuig dat zonder vleugels,geluidloos en met een geweldige snelheid vliegen kan. Dit heerschap, dat bovendien over hypnotische krachten beschikt,wil natuurlijk de wereld veroveren.
Later, wanneer de helden zijn installaties hebben vernietigd, wil hij een nieuw laboratorium bouwen in een Zuid-Amerikaanse staat, op de eigendom van zijn geldschieter Senor Geranduez. Een gemeenschappelijke vijand komt plots opdagen onder de vorm van Professor Varenberg, een slimme landgenoot van onze vrienden, die de " dodende wolk " het eerst hermaakt en er de regering mee opstookt om krijgertje te spelen. Zullen Martin en Hillary de grote ramp kunnen verhinderen ?
In de laatste bijdrage van de Moor aan 't Kapoentje spelen weer twee jongens Tim en Tom de hoofdrol. Tom lijkt een beetje op Kuifje en in de tekeningen is duidelijk de invloed van Hergé's tekenstijl merkbaar. Bob de Moor was trouwens reeds vanaf 1950 vast medewerker aan de Hergé Studio's. Ook lopen er twee Oostenrijkse agenten in rond, die merkbaar op Jansen en Jansens werden geïnspireerd. Tim en Tom erven het Kasteel van Frankenstein gelegen in Kelderbach,een onooglijk dorpje in het Zwarte Woud. De monsters Frankenstein,Dracula en de Weerwolf die zich nog op het kasteel bevinden zouden het bezit worden van een zekere Professor Samuël Goldfish die moet trachten deze heerschappen weer tot leven op te wekken. De helden zullen echter geen strijd leveren met de monsters, maar wel met een bende wapensmokkelaars, gespeciali seerd in atoombommen ; niet meer of niet minder.
Résumé :

- Willem de Vrijbuiter. (kleur) (I,nr.35,26 nov.1947) - II,nr.41,7 okt.1948. (46 afl.).
- Monneke en Johnneke. II,nr.18,29 april 1948 - II,nr.37,9 sept.1948.
- De Rosse. II,nr.14,1 april 1948 - III,nr.6,10 feb.1949.
- Janneke en Stanneke. II,nr.38,16 sept.1948 - II,nr.53,30 dec.1948. (16 afl.).
- Het land zonder wet. (kleur). (29 afl.). II,nr.42,14 okt.1948 - III,nr.17,28 april 1949.
- Bloske en Zwik, detectives. (20 afl.) II,nr.51,16 dec.1948 - III,nr.17,28 april 1949.

VIJF DAGEN LATER WERPT DE BLAUWE KREEFT VOOR EEN GEHEIMZINNIG EILAND HET ANKER.
BOOTSMAN, GEEF DE MANSCHAPPEN DUBBEL RANTSOEN BRANDEWIJN! ZODRA ZE STOMDRONKEN ZIJN GAAN WIJ DE SCHAT OP HET EILAND VERBERGEN!
KRR! KRR! ...BERGEN!

- De slaapmachine van Jonas. (17 afl.)
  III,nr.1,6 jan.1949 - III,nr.17,28 april 1949.
- De Dodende Wolk. (35 afl.)
  IV,nr.45,9 nov.1950 - V,nr.13,29 maart 1951.
- Tim en Tom erven een kasteel. (25 afl.)
  V,nr.22,31 mei 1951 - V,nr.38,20 sept.1951.
- Onze kleine tekenschool.
  III,nr.8,24 feb.1949 - ?

Ander werk van Bob de Moor verscheen in de periode tussen 28 april 1949 en 27 april 1950. (Zie de opmerking).

- De Koene Edelman. (Of het bewogen leven van H.Jan Baptist Messire de la Salle). (Scen. : G.Durnez). nrs. 18 - 49, 1949.
- De vergeten stad. (Realistisch verhaal). nr.18 - 37, 1949.
- Janneke en Stanneke. (2e verhaal). nr. 18 - 32,1949.
- Het eiland der reuzen. (Bloske en Zwik ?). nr. 18 - 32, 1949.
- Het halssnoer met de groene smaragd. nr. 33, 1949 - nr.2, 1950.
- De slaven van de keizer. nr.38, 1949 - nr.15,1950.
- De tijdmachine van Carolus Clem. nr.50,1949 - nr.11,1950.

EEN VLAMING VAN HET EERSTE UUR : PINK !

Eugeen Hermans, alias Pink, de tekenaar die voor de oorlog op zijn eentje Ons Volkske voltekende, creëert onder het pseudoniem El Anton de held Pluk voor 't Kapoentje. Pluk is de zoon van een scheepskapitein. (Zoontjes van scheepskapiteinen waren erg in trek in die tijd. Denk maar even aan " Monneke & Johnneke ". Met de schepen in de buurt konden de verre reizen immers niet uitblijven). In het eerste verhaal gaat hij op zoek naar zijn vader en vindt hem, na diverse avonturen in de haven en aan boord van een spookschip, op een verlaten eiland terug. Oorzaak van de ellende is een kistje juwelen afkomstig van de Maharadja Salim III, hoofd van de Indische staat Harakistan.
Het tweede verhaal speelt zich aan wal af. In " De Driemaster " een havenherberg,uitgebaat door de scheepskok van het vorige verhaal waarmee Pluk goede maatjes werd, worden valse bankbriefjes in omloop gebracht. Pluk zal zijn vriend uit de nood helpen en de hele bende op zijn eentje oprollen. Tsja, dat waren nog eens kerels in die tijd !
Onze Vlaming van het eerste uur levert behoorlijk werk af voor die tijd. Met de technisch knap getekende plaatjes, een (zeker in het eerste verhaal merkbare) goede verteltechniek en een gevatte humor bewijst Hermans dat, zo hij met de andere grootmeesters het beroep van striptekenaar had blijven uitoefenen, hij de concurrentie van deze laatsten zeker zou hebben kunnen doorstaan.

- Pluk zoekt zijn vader. (kleur).
  I,nr.39,25 dec.1947 - II, nr.28,8 juli 1948.
  (29 afl. van 2 blz.).
- Pluk en de valsmunters. (kleur).
  II, nr.29, 15 juli 1948 - II, nr.50,9 dec.1948.
  (22 afl. van 2 blz.).

BUTH.

Eind 1949 of begin 1950 is Leo de Budt beginnen tekenen voor 't Kapoentje. In vrijwel ieder nummer vinden wij sedertdien illustraties van hem terug. Thomas Pips in sport en spel is een gagstrip waarbij de sport dus in het middelpunt staat. Pips was trouwens ook protagonist van de tekeningen die Buth tijdens de Ronde van Frankrijk voor Het Volk maakte. In " Vader Kapoen vertelt over ... " verschijnen tot nu toe reeds meer dan 100 biografieën van ongeveer 4 blz. over beroemde personen. Van Buth verschijnen volgende series in 't Kapoentje :

- De leugenbaron (Münchhausen) (kleur).
  ? - IV, nr.43,26 okt.1950.
- Tijl Uilenspiegel. (kleur).
  IV,nr.44,2 nov.1950 - V, nr.22, 31 mei 1951.
- Thomas Pips in sport en spel.
  nov.1958 - XIX, nr.14,7 april 1965 (= afl.224).
  THOMAS PIPS :
- Het geheim van de groene sleutel. (kleur).
  V,nr.25,21juni 1951 - V,nr.47,22 nov.1951.
- De list van Bullakos.
  V,nr.48,29 nov.1951 - ?
- " E 506 " doet het.
  XIX,nr.15,14 april 1965 - XIX,nr.42,20 okt.1965.
- Microfilms en raketten.

XIX,nr.43,27 okt.1965 - XX,nr.11,16 maart 1966.
- Zigzag de blauwe mol.
XX,nr.12,23 mrt.1966 - XX,nr.33,17 aug.1966.
- De 5 jaguars.
XX,nr.34,24 aug.1966 - XXI,nr.2,11 jan.1967.
- De diepvriesmaniak.
XXI,nr.3,18 jan.1967 - XXI,nr.24,14 juni 1967.
- Zoppa, de kikvorspiraat.
XXI,nr.25,21 juni 1967 - XXI,nr.46,15 nov.1967.
- Kisten voor hippies.
XXI,nr.47,22 nov.1967 - XXII,nr.16,17 april '68.
- Hommeles bij de Pipsen.
XXII,nr.17,24 april 1968 - XXII,nr.37,11 sept.'68.
- De Pimpelpaarse pot.
XXII,nr.38,18 sept.1968 - XXIII,nr.7,12 feb.1969.
- De gouden schoen.
XXIII,nr.8,19 feb.1969 - XXIII,nr.27,2 juli 1969.
- De geluksvogel.
XXIII,nr.28,9 juli 1969 - XXIII,nr.47,19 nov.1969.
- De zielepoot.
XXIII,nr.48,26 nov.1969 - XXIV,nr.14,8 april '70.
- De 13 stoelen.
XXIV,nr.15,15 april 1970 - XXIV,nr.34,26 aug.'70.
- De glazen sleutel.
XXIV,nr.35,2 sept.1970 - XXV,nr.2,13 jan 1971.
- De zwartgevlekte meteoorsteen.
XXV,nr.3,20 jan.1971 - XXV,nr.22,2 juni 1971.
- De Rinkelrooier.
XXV,nr.23,9 juni 1971 - XXV,nr.43,27 okt.1971.
- De witte stopstraal.
XXV,nr.44,3 nov.1971 - XXVI,nr.11,15 mrt.1972.
- De knalrode hoeve.
XXVI,nr.12,22 mrt.1972 - XXVI,nr.31,2 aug.'72.
- De duivels van 't stadion.
XXVI,nr.32,9 aug.1972 - XXVI,nr.51,20 dec.'72
- De 7 smaragden.
XXVI,nr.52,27 dec.1972 - XXVII,nr.19,9 mei '73.
- De papegaai van Montezuma.
XXVII,nr.20,16 mei 1973 - XXVII,nr.39, 26 sept.'73
- De dubbelgangers.
XXVII,nr.40,3 okt.'73 - XXVIII,nr.7, 13 feb.'74.
- De 3 witte blaadjes.
XXVIII,nr.8,20 feb.'74 - XXVIII,nr.27,3 juli '74.
- De lolspoken.
XXVIII,nr.28,10 juli '74 - XXVIII,nr.48,27 nov.'74.
- De mini-gijzelaar.
XXVIII,nr.49,4 dec.'74 - XXIX,nr.16,16 april '75.
- De operatie in " O ".
XXIX,nr.17,23 april '75 - XXIX,nr.36,3 sept.'75.
- De knettergekke prof.
XXIX,nr.37,10 sept.'75 - XXX,nr.3,21 jan.1976.
- De ketel van Gundestrup.
XXX,nr.4,28 jan.1976 - XXX,nr.23,9 juni 1976.
- De dobberende dobber.
XXX,nr.24,16 juni 1976 - XXX,nr.43,27 okt.'76.
- De micro-machine.
XXX,nr.44,3 nov.1976 - XXXI,nr.11,16 mrt.'77.
- De zoemende makronkast.
XXXI,nr.12,23 maart 1977 -

- Vader Kapoen vertelt over ...
XXIII,nr.26,25 juni 1969 - heden.

RIK.

Ook Rik Clément, beroepsmatig als journalist - redacteur bij Het Volk verbonden, levert zijn eerste hobby-tekeningen aan 't Kapoentje eind 1949 of begin 1950. Een tweetal jaren later verschijnt zijn eerste stripverhaal voor 't Kapoentje.

- Het vuur van St.Elmus. Legende uit Shetland.
(Scen.: Jonh Flanders). (13 afl.).
VI,nr.47,20 nov.1952 - VII,nr.7,12 feb.1953.

REINHART :
- Reinhart en het geheim van de Leeuwenburcht.
IX,nr.45,10 nov.1955 - X,nr.29,19 juli 1956.
Herdrukt :
XXX,nr.15,14 april 1976 - XXXI,nr.7,16 feb.'76.
- De dolk van de tovenaar.
X,nr.30,26 juli 1956 - (Lustige Kapoentjes afl. 337). 1957. (45 afl.).
- De weerwolf van het Ravenbos. (45 afl.).
(L.K.nr.336) (1957) - (L.K.nr.369) (1958).
- De rode leeuw. (47 afl.).
(L.K.nr.368) (1958) - (L.K.nr.401) (1959)
Herdrukt :
XXVII,nr.34,22 aug.'73 - XXVIII,nr.26,27 juni'74.
- Het einde van de roofridder. (50 afl.).
(Vóór L.K.nr.402) (1959) - XIV,nr.1,6 jan.'60.
- Het rode masker. (47 afl.).
XIV,nr.2,13 jan.'60 - XIV,nr.45,9 nov.1960.
- De grijze slottoren. (48 afl.).
XIV.nr.46,16 nov.1960 - XV,nr.35,30 aug.1961.
Herdrukt :
XXIX,nr.23,4 juni '75 - XXX,nr.14,7 april 1976.
- De gevaarlijke tocht. (50 afl.).
XV,nr.36,6 sept.1961 - XVI,nr.30,25 juli 1962.
- De geest der ruïne. (46 afl.).
XVI,nr.31,1 aug.1962 - XVII,nr.24,12 juni 1963.
- Reinhart en het geheim van de weerwolf.
XXVI,nr.43,25 okt.1972 - XXVII,nr.33,15 aug.'73.
- De sleutel van het geheim.
XXVIII,nr.27,3 juli '74 - XXIX,nr.22,28 mei 1975.

JAN KNAP :
- Het halssnoer van Lady Winters.
XVII,nr.26,26 juni '63 - XVIII,nr.17,22 april '64.
- Het geheim van de groene deur.
XVIII,nr.18,29 april '64 - XIX,nr.8,24 feb.1965.
- De Zw-Zw Stralen.
XIX,nr.9,3 mrt.1965 - XIX,nr.42,20 okt.1965.
DE MUSKETIERS :
- De Musketiers volop in actie.
XXIV,nr.33,19 aug.'70 - XXV,nr.9,3 mrt.1971.
- De Musketiers bijten van zich af.
XXV,nr.10,10 mrt.1971 - XXV,nr.34,25 aug.'71.
- De Musketiers en de geheimzinnige lading.
XXV,nr.35,1 sept.'71 - XXV,nr.50,15 dec.1971.
- Het verloren testament.
XXV,nr.51,22 dec.'71 - XXVI,nr.31,2 aug.1972.

NEDERLANDSE REEKSEN.

- Dokie Durf en de wonderpillen. Door Piet van Elk.
  I,nr.1,3 april 1947 (= strook 27-29) - I,nr.9,
  29 mei 1947.
- Plukkie Pluis en Professor Tweebeen. Door Piet
  van Elk.
  I,nr.10,5 juni 1947 - I,nr.20,14 aug.1947.
- De nieuwe avonturen van Ronny en Donny : De
  verborgen goudschat. Door Albert van Beek.
  I,nr.21,21 aug.1947 - I,nr.33,13 nov.1947.
- Avonturen van Bim : De gekke uitvinding.
  (Gesigneerd H.S.).
  I,nr.34,20 nov.1947 - II,nr.7,12 feb.1948.
- Bollie Bof. (gesigneerd Flip).
  II,nr.8,19 feb.1948 - II,nr.17,22 april 1948.

TEKKO TAKS. Door Henk Kabos :

- Tekko Taks op glad ijs.
  IV,nr.21,25 mei 1950 - IV,nr.34,24 aug.1950.

- Tekko Taks en de zoon van het Hemelse Rijk.
  IV,nr.35,31 aug.1950 - IV,nr.49,7 dec.1950.
- Tekko Taks en de wonderpitten.
  IV,nr.50,14 dec.1950 - V,nr.11,15 mrt.1951.
- Tekko Taks en de kaart van de Matto Grosso.
  V,nr.12,22 mrt.1951 - V,nr.44,25 okt.1951.
- Tekko Taks en het grote plan.
  V,nr.45,1 nov.1951 - VI,nr.12,20 mrt.1952.
- Tekko Taks en de twintig dagen.
  VI,nr.14,3 april 1952 - VI,nr.51,18 dec.1952.
- Tekko Taks in Apie Fauna.
  VI,nr.52,25 dec.1952 - VII,nr.28,9 juli 1953.
- Tekko Taks en de klimopmannetjes.
  VII,nr.31,6 aug.1953 - VIII,nr.2,14 jan.1954.
- Tekko Taks waait met de wind mee.
  VIII,nr.3,21 jan.1954 - VIII,nr.33,19 aug.1954.
- Tekko Taks duikt in het verleden.
  VIII,nr.34,26 aug.1954 - IX,nr.13,31 mrt.1955.
- Tekko Taks en de atoompantoffels.
  IX,nr.14,7 april 1955 - IX,nr.42,20 okt.1955.

- Piloot Storm. Door Henk Sprenger.
  IV,nr.23,8 juni 1950 - XIII,nr.39,30 sept.1959
  (= afl.1680).
- Verov in. Door Piet Wijn.
  IV,nr.24,15 juni 1950 - V,nr.33,16 aug.1951
  (37 afl.).
- Martin Evans. Avonturen van een ruimtepiloot.
  (copyright Toonder Studio's). (104 stroken).
  IX,nr.12,24 mrt.1955 - IX,nr.37,15 sept.1955.
- Birre Beer. Door Ton Beek.
  (Lustige Kapoentjes nr.313) (dec.1956) -
  (Lustige Kapoentjes nr.400) (jan.1959).
  (336 stroken).
- De avontuurlijke reis van Joris Valkenier. Door
  Gerrit Stapel. (139 stroken).
  XX,nr.24,15 juni 1966 - XXI,nr.6,8 feb.1967.

SENMOET DE EGYPTENAAR. Door Dick Vlottes :

- Geen titel.
  XX,nr.38,21 sept.1966 - XXII,nr.2,17 jan.1968.
  (4 verhalen).
- De verbroken zegels.
  XXII,nr.4,31 jan.1968 - XXII,nr.24,12 juni 1968.
- De piraten van de Nijl.
  XXII,nr.25,19 juni 1968 - XXII,nr.47,20 nov.'68.
- De troonopvolger.
  XXII,nr.48,27 nov.'68 - XXIII,nr.14,2 april '69.
- Toetanchanon.
  XXIII,nr.15,9 april '69 - XXIII,nr.30,23 juli '69.

WIPPEROEN. Door R.Bär & J.Van Reek :

- Wipperoen en het land van zand.
  XXII,nr.4,31 jan.1968 - XXII,nr.29,17 juli 1968.
- Wipperoen en de ongeluksvogel.
  XXII,nr.30,24 juli 1968 - XXIII,nr.13,26 mrt.'69.
- Wipperoen en de Zwerfzwabbers.
  XXIII,nr.14,2 april '69 - XXIII,nr.49,3 dec.1969.
- Wipperoen en het gestolen avontuur.
  XXIII,nr.50,10 dec.1969 - XXIV,nr.33,19 aug.'70.
- Fulco en de Miesmannen. Door Peter de Smet.
  XXIII,nr.7,12 feb.1969 - XXIII,nr.28,9 juli 1969.

AMERIKAANSE REEKSEN.

- Danny Hale. (Gesigneerd Marsh. Copyright
  Opera Mundi).
  II,nr.51,16 dec.1948 - III,nr.5,3 feb.1949.
- Gulliver onder de dwergen. (Copyright Mercury
  Features).
  IV,nr.21,25 mei 1950 - V,nr.10,8 mrt.1951.
- Cadet Bijdehand. (Copyright Mercury Features).
  V,nr.13,29 mrt.1951 - V,nr.37,13 sept.1951.
- De Lady en de Vagebond. Door Walt Disney.
  X,nr.8,23 feb.1956 - X.nr.34,23 aug.1956.
- Lady en de Zwerver. Door Walt Disney.
  XX,nr.47,23 nov.1966 - XXI,nr.11,15 mrt.1967.
- De Gemaskerde Ruiter. Door Fran Striker.
  (L.K.nr.394) (nov.1958) - XXVII,nr.1,3 jan.'73.
- Rusty Riley. Door Frank Godwin.
  (L.K.nr.394) (nov.1958) - XV,nr.21,24 mei'61.
- 101 Dalmatiërs. Door Walt Disney.
  XXVII,nr.7,14 feb.1973 - XXVII,nr.19,9 mei '73.

Vanaf nr.32,12 aug.1959 verscheen een instructieve reeks bezorgd door Swan Features Syndicate en gesigneerd Van Dijk. Later werden hierin bepaalde thema's behandeld. Onze rusteloze aarde (vanaf nr.52,27 dec.1961) - Medemensen (vanaf nr.24, 12 juni 1963) - Wonderen der natuur (vanaf nr.43, 23 okt.1968).

JEF NIJS.

- Uit het leven van Paus Johannes XXIII.
  (L.K.nr.394) (nov.1958) - XIII,nr.36,9 sept.'59.

VLAAMSE KAPOENTJES DIE BEROEMDE MANNEN WERDEN :

- De grote zwartrok.
  XIII,nr.39,30 sept.1959 - XIV,nr.19,4 mei 1960.
- De reus van Bengalen.
  XIV,nr.19,11 mei 1960 - XIV,nr.46,16 nov.1960.
- Het schone avontuur van een bakkersjongen.
  XIV,nr.47,23 nov.1960 - XV,nr.23,7 juni 1961.
- De grote weldoener.
  XV,nr.24,14 juni 1961 - XV,nr.50,13 dec.1961.
- De trek naar China.
  XV,nr.51,20 dec.1961 - XVI,nr.26,27 juni 1962.
- De stoutmoedige voortrekker.
  XVI,nr.27,4 juli 1962 - XVII,nr.19,8 mei 1963.

MET LANGTEEN EN SCHOMMELBUIK VOORWAARTS.

- Prinsesje Guldenvlecht gered.
  XVII,nr.21,22 mei 1963 - XVII,nr.34,28 aug.'63.
- De zonnebol.
  XVII,nr.35,4 sept.1963 - XVII,nr.50,11 dec.1963.
- De gevaarvolle reis.

XVII, nr. 51, 18 dec. 1963 - XVIII, nr. 13, 25 mrt. '64.
- Leve Kabouterland.
XVIII, nr. 14, 1 april '64 - XVIII, nr. 28, 8 juli 1964.
- Tovenaar Goedron.
XVIII, nr. 29, 15 juli '64 - XVIII, nr. 42, 21 okt. 1964.
- In Elfenland.
XVIII, nr. 43, 28 okt. '64 - XIX, nr. 5, 3 feb. 1965.
- Duiveltjeskermis.
XIX, nr. 6, 10 feb. 1965 - XIX, nr. 25, 23 juni 1965.
- Met Hannes op stap.
XIX, nr. 26, 30 juni 1965 - XX, nr. 3, 19 jan. 1966.
- Weg met Haakneus.
XX, nr. 4, 26 jan. 1966 - XX, nr. 33, 17 aug. 1966.
- De zeeschat.
XX. nr. 35, 31 aug. 1966 - XXI, nr. 12, 22 mrt. '67.
- De grote luchtreis.
XXI, nr. 13, 29 mrt. 1967 - XXI, nr. 30, 26 juli 1967.
- De belevenissen van Jommeke. (Gagstrip).
XXI, nr. 31, 2 aug. 1967 - XXII, nr. 42, 16 okt. 1968.

JOMMEKE :
- De belevenissen van Jommeke in Pimpeltjesland.
XXII, nr. 23, 5 juni 1968 - XXII, nr. 49, 4 dec. 1968.
- Apen in huis.
XXII, nr. 50, 11 dec. 1968 - XXIII, nr. 40, 1 okt. 1969.
- De verloren zoon.
XXIII, nr. 41, 8 okt. 1969 - XXIV, nr. 27, 8 juli 1970.
- Paradijseiland.
XXIV, nr. 28, 15 juli '70 - XXV, nr. 19, 12 mei 1971.
- De Groene Maskers.
XXV, nr. 21, 26 mei 1971 - XXV, nr. 32, 11 aug. '71.
(Onvolledig).
- Alarm in de rode baai.
XXVII, nr. 26, 27 juni '73 - XXVII, nr. 46, 14 nov. '73.
- De kristallen grot.
XXVII, nr. 47, 21 nov. '73 - XXVIII, nr. 35, 28 aug. '74.
- Straffe Toebaka.
XXIX, nr. 2, 8 jan. 1975 - XXIX, nr. 29, 16 juli 1975.

HUREY : (Hugo de Reymaeker).

- De Fratsen van Jan Heibel en Piet Koning.
(De Heibels) (Gagstrip).
XXI, nr. 3, 18 jan. 1967 - XXII, nr. 35, 28 aug. 1968.

DE FRATSEN VAN JAN HEIBEL. (Jan Heibel in ...) :
(Vervolgstrip).
- Schild en vriend.
XXII, nr. 37, 11 sept. 1968 - XXIII, nr. 24, 11 juni '69.
(Tekst : Jan Cornand).
- De 10 biggetjes.
XXIII, nr. 25, 18 juni 1969 - XXIV, nr. 12, 25 mrt. '70.
- De gouden beker.
XXIV, nr. 13, 1 april '70 - XXV, nr. 1, 6 jan. 1971.
- De Vikings.
XXV, nr. 3, 20 jan. 1971 - XXV, nr. 42, 20 okt. 1971.
- Mortadella.
XXV, nr. 44, 3 nov. 1971 - XXVI, nr. 31, 2 aug. 1972.
- Het zwevende zwaard.
XXVI, nr. 33, 16 aug. 1972 - XXVII, nr. 20, 16 mei '73.
- De prullenoorlog.
XXVII, nr. 21, 23 mei '73 - XXVIII, nr. 8, 20 feb. '74.
- De heksenketel.
XXVIII, nr. 9, 6 mrt. '74 - XXVIII, nr. 48, 27 nov. '74.
- Koning Schaak.
XXVIII, nr. 49, 4 dec. '74 - XXIX, nr. 36, 3 sept. '75.
- De struikrovers.
XXIX, nr. 37, 10 sept. '75 - XXX, nr. 23, 9 juni '76.
- De gestolen diamant.
XXX, nr. 24, 16 juni '76 - XXX, nr. 46, 17 nov. 1976.

WIKA : (Pseud. van Edwin Wouters en Karel Boumans).

De jongste medewerking aan het blad : de avonturen van het " Circus Trapinzoni ". De 4 Ka's. Zie v.w.b. Karel Boumans ook " De Lustige Kapoentjes ".
- Paniek in het circus.
XXX, nr. 30, 28 juli 1976 - XXX, nr. 37, 15 sept. '76.
- Brutale Bonky.
XXX, nr. 38, 22 sept. '76 - XXX, nr. 45, 10 nov. 1976.
- De onverwachte clown.
XXX, nr. 46, 17 nov. 1976 - XXXI, nr. 1, 5 jan. 1977.
- De kidnapping.
XXXI, nr. 2, 12 jan. 1977 - XXXI, nr. 9, 2 mrt. 1977.
- Tussen hemel en aarde.
XXXI, nr. 10, 9 maart 1977 - nr. 17, 27 april 1977.

EEN WEDSTRIJD !

Het vertrek van Marc Sleen in april 1965 wordt door de Kapoentjesredactie blijkbaar met lede ogen aanzien. In hetzelfde nummer van 14 april 1965 waarin de laatste Sleen-tekeningen verschijnen wordt de Kapoentjeswedstrijd aangekondigd." Kapoentjes kiezen hun vedetten " is de grote leuze en aan de hand van de nieuwe in 't Kapoentje gepubliceerde reeksen mogen de lezertjes hun favoriete tekenaar aanduiden. De minder of niet bekende striptekenaars krijgen hun kans :
- Wapie Wipie. Door Ewé. nr. 19, 12 mei 1965.
- Pekkie Pienter. Door Eti vel. nr. 19, 12 mei 1965.
- Tom en Bull. Door Bobdé. nr. 20, 19 mei 1965.
- Kol en Knopke. Door Erik. nr. 20, 19 mei 1965.
- Miet en Mop. Door Roex. Tekst : Nonkel Fons.

NEEM EEN ABONNEMENT

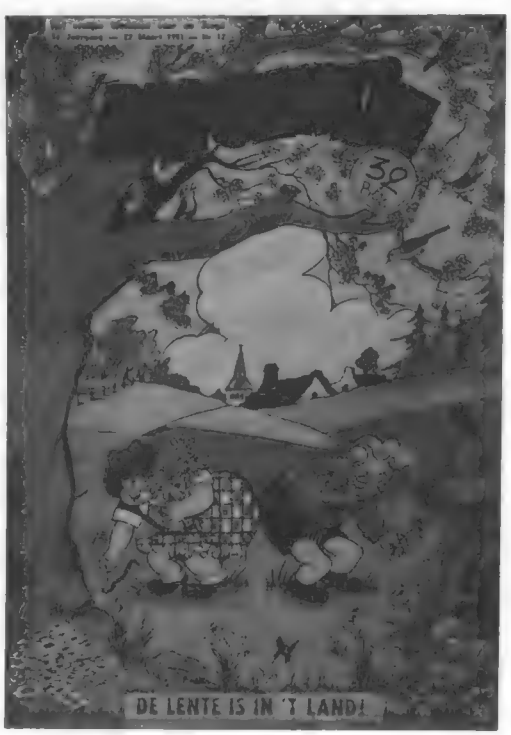

nr.21,26 mei 1965.
- Opa en Boontje.Door Freddy.nr.21,26 mei 1965.

In nr.22,2 juni 1965 wordt van alle tekenaars nog eens een plaat afgedrukt. Freddy tekent hiervoor een andere strip " Nonkel Miele en Tuurke ". Freddy wint, ook al leveren zowel Erik als Bobdé, knap tekenwerk af. Vreemd genoeg wordt geen enkele van deze strips in latere nummers hernomen en Arle, met zijn " De Familie Nopkes " is de eerste nieuwe Vlaming die na de wedstrijd in 't Kapoentje publiceert. Freddy tekent achteraf wel voor het dagblad Het Volk.

ILLUSTRATOREN.

In de allereerste jaren wordt 't Kapoentje vrijwel uitsluitend met illustraties van Marc Sleen gevuld. Zijn tekeningen vinden we terug van 1947 tot 1950. Er zijn een paar mooie bij ! In 1948 ontwaart men de signatuur " Tchip ". In de jaren 1950 en 1951 worden heel wat verhalen in 't Kapoentje geillustreerd door Rik (Rik Clément), Buth (Leo de Budt) en J.W.J. (Jan Waterschoot). In 1951 ontdekken we ook werk van A.van Avermaete en A.Dejar. In 1952 zou 't Kapoentje heel wat dunner worden en bespeurt men enkel werk van Buth en Rik. Buth levert tot voor kort zijn wekelijkse illustraties. Rik heeft er niet zoveel tijd meer voor. In 1959 levert ook Jef Nijs menige tekening. Later wordt het hem ook te veel !

NOG BEKENDE VLAMINGEN.

- Karel ende Elegast. Door A.Stels. Tekst : Ph. Stels. (kleur).
  IV,nr.22,1 juni 1950 - ?

ENKELE VERHALEN GESIGNEERD COIS
(= Cois Cassiers ?).
- Freddy zoekt het avontuur. (kleur).
  IV,nr.16,20 april 1950 - IV,nr.33,17 aug.1950.
- Speurder Jim.
  ? - IV,nr.20,18 mei 1950.
- De goudschat van de walvis. (kleur).
  IV,nr.28,13 juli 1950 - IV,nr.52,28 dec.1950.
- Verloren in de wildernis. (kleur).
  IV,nr.31,3 aug.1950 - V,nr.3,18 jan.1951.
- Het atoomgraf.(E.Decamps)
  IV,nr.12,23 maart 1950 - IV,nr.24,15 juni 1950.
- Drie prinsen en een heks. Door M.Steurbaut.
  IX,nr.39,29 sept.1955 - IX,nr.47,24 nov.1955.
- De Familie Nopkes. Door Arle. (Pseud.van Arthur Berckmans & Leo Loedts). Tekst : Jos Loedts.
  XIX,nr.26,30 juni 1965 - XXI,nr.5,1 feb.1967.
  (84 afl.).
- Bongo en de Kux-Klan. Door Frank Sels.
  XXI,nr.25,21 juni 1967 - XXI,nr.50,13 dec.1967.
- Arkulleke. Door Frank Sels. Tekst : Hugo Renaerts.
  XXII,nr.5,7 feb.1968 - XXII,nr.35,28 aug.1968.
- Kertsmislicht. Door M.De Baets. (7 blz.).
  XXII,nr.51,18 dec.1968 - XXII,nr.52,25 dec.'68.
- Zacheüs van Jericho. Door M.De Baets.
  XXIII,nr.5,29 jan.1969 - XXIII,nr.11,12 mrt.'69.
- De verdwenen Smirrel. Door Paul Geerts.
  XXIV,nr.9,4 mrt.1970 - XXIV,nr.42,21 okt.1970.
- Dag en Heidi. Door J.Broeckx.Tekst : M.Dewinter.
- De wolkenhoeve.
  XXIV,nr.43,28 okt.1970 - XXV,nr.23,9 juni 1971.
- Doorheen de geluidsmuur. Door Gidecq. (Pseud. van Gilbert Declercq). (4 blz.).
  XXVI,nr.41,11 okt.1972.
- Viva Panchico. Door Berck. (Pseud.van Arthur Berckmans).
  XXVI,nr.36,6 sept.1972 - XXVII,nr.7,14 feb.'73.

VARIA.

- Alidas van Kalibas.
  ? - IV,nr.21,25 mei 1950.
- De Hut van Oom Tom. (Zweeds).
  V,nr.7,15 feb.1951 - V,nr.12,22 mrt.1951.
- Het Schatteneiland. (Zweeds).
  V,nr.8,22 feb.1951 - V,nr.20,17 mei 1951.
- Het Tornooi. (Copyright A.L.I.).
  XXII,nr.23,5 juni 1968 - XXII,nr.26,26 juni 1968.
- De verloren karavaan. (Copyright A.L.I.).
  XXII,nr.27,3 juli 1968 - XXII,nr.38,18 sept.1968.

TOEMAATJE.

- De Grijze Uil. Door Marleb. (J.Martin).
  III,nr.6,10 feb.1949 - ?
- De avonturen van Kuifje. Door Hergé.
- Het geheim van de Eenhoorn.
  ? - VII,nr.39, 1 okt.1953.
- De Schat van Scharlaken Rackham.
  VII,nr.40,8 okt.1953 - VIII,nr.50,16 dec.1954.

J.Smet.

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

PROFESSOR IK BEN ZINNENS EEN GROTE REIS TE ONDERNEMEN NAAR EGYPTE, HET LAND DER PYRAMIDEN EN DER PHARAO'S VOELT GE ER IETS VOOR, MIJ TE VERGEZELLEN ?
HOERA ! 'T LAND MIJNER DROMEN !!
PRACHTIG !!!!!
VERSCHONING JONGENS, IK SPRAK TOT DE PROFESSOR EN TOT HEM ALLEEN. JULLIE HEBT AVONTUREN GENOEG MEEGEMAAKT EN ZULT HIER OP HET KASTEEL VERDER UITRUSTEN.
JAMES BRENG DE KOFFERS NAAR HET VLIEGVELD EN BLIJF VAN MIJN SIGAREN. GEDURENDE MIJN AFWEZIGHEID !!
JA MENEER!
PILOOT, NAAR CAIRO ! RECHTSTREEKS !
WE ZIJN TOCH MEE !
STT. ! STIL, FLOPKE!
O.K.
KAART VAN EGYPTE

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

NA EEN VOORSPOEDIGE REIS, LANDT HET PRIVAAT VLIEGTUIG VAN DE BARON OP HET VLIEGVELD TE CAIRO.
CAIRO
BRENG MIJN KOFFERS NAAR HET HOTEL SAMOA..
DAT ZIET ER EEN SCHATRIJK MAN UIT, DIE KOFFERS MOETEN WAARDEVOLLE DINGEN BEVATTEN. EEN GOEDE BUIT, KOMAAN!.
DIE ZAL BINNEN HET KWARTIER NIET BIJKOMEN!
ZIJN WE NU NOG IN DAT HOTEL NIET FLOPKE?
'T WEEGT ERG ZWAAR! EEN FLINKE BUIT!
EVEN KIJKEN WAT ER IN ZIT
WAARSCHIJNLIJK GOUD EN ZILVER!

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

DE KOFFER IS GOED DICHT! WE ZULLEN HEM OPENBREKEN..
AAI! MIJN BROLK
ALLAH! ALLAH!
IK HEB DE BARON IETS HOREN MURMELEN VAN „HOTEL SAMOA„ DUS GAAN WE MAAR BEST DIE KANT UIT.
DE WEG NAAR HET HOTEL SAMOA ALSTUBLIEFT?
IK SPREEK GEEN VLAAMS IK BEN EGYPTENAAR.
CAIRO IS EEN GROTE STAD WE ZOEKEN AL GANS DE DAG
HOTEL SAMOA
WE ZULLEN HET NOOIT VINDEN.
DE BARON EN DE PROFESSOR ZIJN VANMORGEN NAAR DE PYRAMIDEN VAN CHEOPS VERTROKKEN.
3

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

STROPKE EN FLOPKE GAAN OP ZOEK NAAR PROF. KNOBBEL EN BARON VAN TAK TOT TAK.

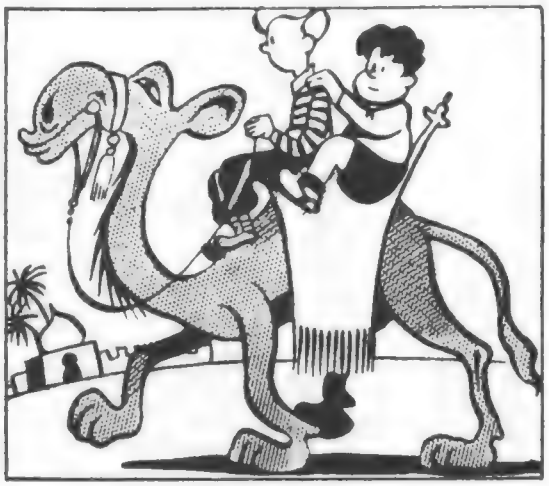

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

DAT WAS EEN IBIS HEILIGE VOGEL TEN TIJDE DER EGYPTENAREN
JA, MAAR HIJ LACHTE..!?
KOM FLOPKE, WE MOETEN ONS NIET STOREN AAN EEN VOGEL. WE MOETEN DE PROFESSOR TERUGVINDEN.
MENS WAT IS HET HIER DONKER!
GINDER IS LICHT!
STROPKE! IK HEB EEN PRACHT VAN EEN VOORSTEL.....: LATEN WE TERUGKEREN
5

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

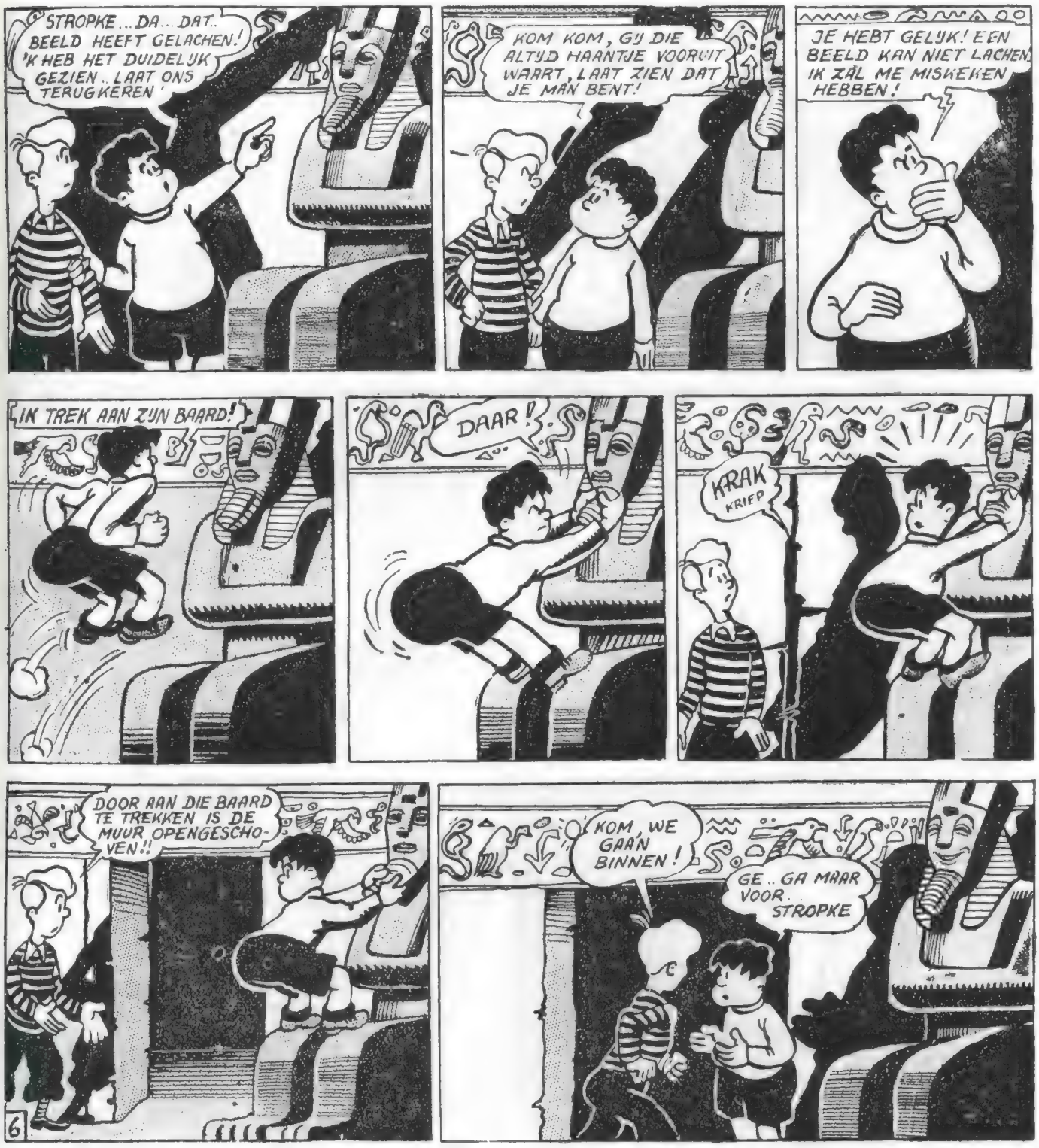
STROPKE ... DA... DAT.. BEELD HEEFT GELACHEN! 'K HEB HET DUIDELIJK GEZIEN .. LAAT ONS TERUGKEREN '
KOM KOM, GIJ DIE ALTIJD HAANTJE VOORUIT WAART, LAAT ZIEN DAT JE MAN BENT!
JE HEBT GELIJK! EEN BEELD KAN NIET LACHEN IK ZAL ME MISKEKEN HEBBEN!
IK TREK AAN ZIJN BAARD!
DAAR!
KRAK KRIEP
DOOR AAN DIE BAARD TE TREKKEN IS DE MUUR OPENGESCHO-VEN!!
KOM, WE GAAN BINNEN!
GE .. GA MAAR VOOR. STROPKE
6

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

STROPKE EN FLOPKE ZIJN, NA DOOR DE GEHEIMZINNIGE DEUR EN EEN PAAR TRAPPEN OPGEGAAN TE ZIJN, IN EEN REUSACHTIGE AFGOD BELAND

GE HEBT HET GEWAAGD ONZE HEILIGE TEMPEL TE SCHENDEN! GE ZIJT GEKOMEN OM ONZE OEROUDE SCHATTEN TE STELEN.. GE ZULT AAN KONINGIN NOFRET GEOFFERD WORDEN. SMIJT HEN! IN HET VUUR!!!

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

IN HET HEILIG VUUR MET HEN
EEN... TWEE .....
HALT!
GE ZULT ZE NIET IN'T VUUR WERPEN, MAAR AAN MIJNE VOETEN LEGGEN! IK ZAL ZE OPPEUZELEN. GA NU, EN LAAT MIJ ALLEEN TIJDENS MIJN MAALTIJD.
IK HOOP DAT ONZE LIST SLAAGT!
KONINGIN NOFRET HEEFT GESPROKEN!
8
IK WIL TOCH ZIEN HOE KONINGIN NOFRET DIE TWEE NAAR BINNEN-SPEELT!

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

VLUG FLOPKE, ZE ZIJN WEG!
RAP LOSMAKEN!
FLOPKE!
STROPKE
LANGS, HIER
ALARM! WE ZIJN GEFOPT !!
DE MUUR IS TERUG DICHTGEGAAN !! WE ZITTEN IN DE VAL!
HOE GERAKEN WE ER UIT ?
IK HEB EEN IDEE, MAAR WE MOETEN VLUG HANDELEN!
WE ZULLEN VECHTEN VOOR ONS VEL !!
9

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

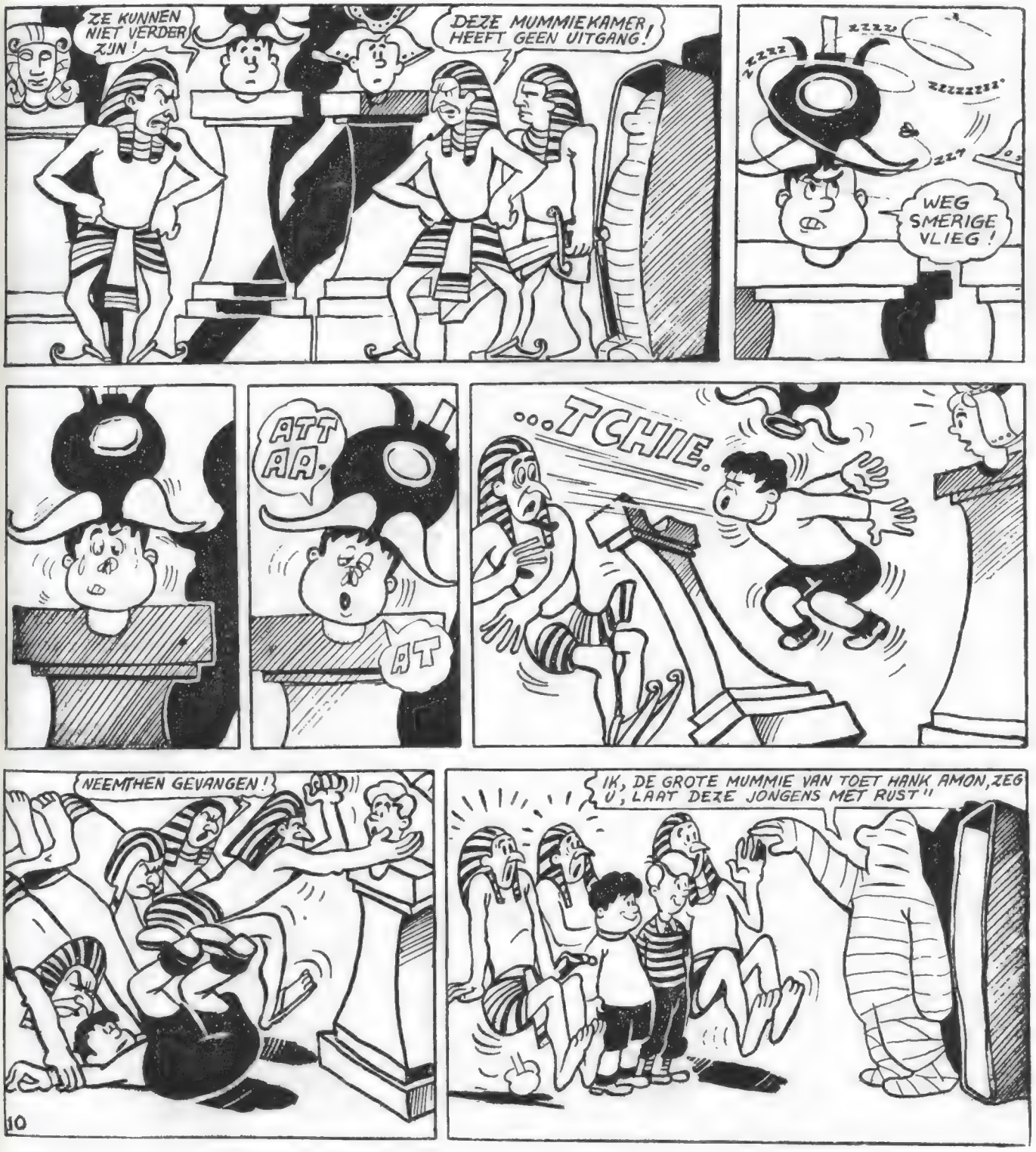

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

KOMT JONGENS!
TOET HANK HAMON HAD ZO GEEN NEUS! DAT MAKEN ZE MIJ NIET WIJS !! IK VOLG HEN!
WE MOETEN HIER ZO VLUG MOGELIJK BUITEN!
DOOR AAN DE BAARD VAN EEN BEELD TE TREKKEN ZIJN WE BINNEN GERAAKT.... MISSCHIEN GERAKEN WE BUITEN DOOR HETZELFDE GEBAAR!
DOOR AAN DIE BAARD TE TREKKEN IS EEN PLAVEI WEGGEVALLEN! TREK NOG EENS! MISSCHIEN SLAAT HIJ TERUG TOE

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

TREK MAAR! HIJ ZAL WEL TERUG TOESLAAN. IK KEN IETS VAN DIE GEHEIMZINNIGE VALLUIKEN
DE TWEEDE PLAVEI, WAAR DE BARON OP STOND IS OOK OPEN GEVALLEN!
HOEHOE!!
ALLO
GEEN ANTWOORD!
STEEKTEEN HANDJE TOE JONGENS! IK HEB EEN KOORD GEVONDEN 'K GA IN DE PUT AFDALEN!!
HOUDT GOED VAST HE JONGENS!
12
ER HANGT NIETS MEER AAN DE KOORD, IK VOEL HET!! TREK EENS BOVEN FLOPKE.

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

IK VERSTA ER NIETS MEER VAN
DAAR IS DIE GROENE KWIBUS WEER. 'T IS WAARSCHIJNLIJK ZIJN SCHULD DAT WE VAN DE ENE MISERIE IN DE ANDERE GERAKEN! 'K ZAL HEM..
KNOTS
WAT IS ER GEBEURD?
STROPKE!
STROPKE!!
VERDWENEN!
13

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

LAAT ME EVEN NADENKEN !..... EERST VERDWIJNEN DE BARON EN DE PROFESSOR DOOR HET VALLUIK. VERVOLGENS VERSCHIJNT DIE WONDERE VOGEL ... IK GA HEM TE LIJF.. KRIJG KLOP ... EN ALS IK WEER BIJKOM IS STROPKE VERDWENEN !!
PST !! KOM GAUW IN DEZE NIS ! DAT NIEMAND ONS KAN ZIEN !
IK BEN PRINSES OSIRIS, SINDS HONDERDEN JAREN GEVANGENE VAN DE GROENE IBIS. IK WIL U HELPEN.
DE GROENE IBIS IS EEN STOKOUD TOVENAAR. ALS GE KUNT HEM EEN PLUIM UIT ZIJN STAART TREKKEN IS HIJ TOTAAL MACHTELOOS EN VERANDERT TERUG IN EEN OUD MAN. UW DRIE VRIENDEN HEEFT HIJ IN DIEREN OMGETOVERD. ZIJ VERBLIJVEN BIJ HEM IN DE ONDERSTE KAMER VAN DE SFINX.
IK MOET NU WEG, ACHTER HET BEELD VAN RAMSES II IS EEN TRAP DIE UITKOMT BIJ DE TOVENAAR.. VEEL GELUK.
EEN PLUIM UIT ZIJN STAART TREKKEN ! ALLEMAAL GOED EN WEL, MAAR HET LIJKT ME AL EVEN MOEILIJK ALS ZOUT LEGGEN OP DE STAART VAN EEN MUIS
ACHTER HET BEELD VAN RAMSES IS EEN TRAP, MAAR HOE KRIJG IK DAT BEELD OPZIJ.
HO !'T GAAT HEEL GEMAKKELIJK !
14

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

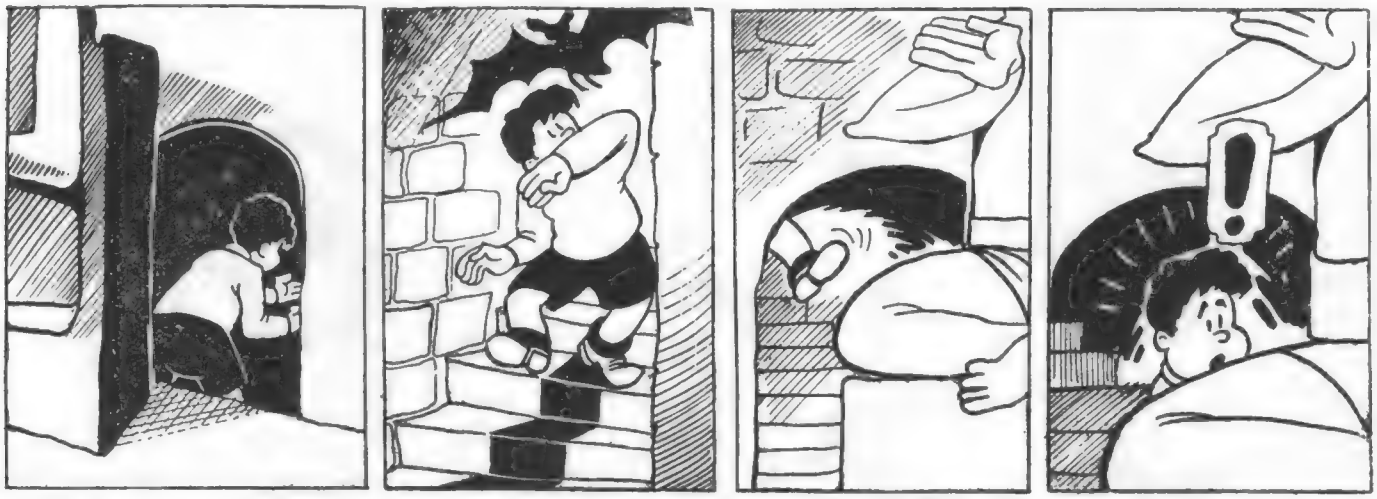

HAHAHA .DACHT GE WERKELIJK DAT IK U NOG NIET BEMERKT HAD ... IK VERWACHTTE U ALLANG VRIEND KIKVORS !!
BARON PELIKAAN SPEEL DIE KIKKER NAAR BINNEN!
HM!

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

KOM FLOPKE, DAT IK U BINNENSPEEL. 'K HEB NOG IN GEEN VIER DAGEN GEGETEN.
NU WIL DIE ME TOCH WEL OPETEN ZEKER!
HALT BARON! GE ZULT UW EVENAASTE NIET VERSLINDEN.. EN TOCH ZEKER UW VRIENDEN NIET!
FLAUWE KUL!
MAAR..! MAAR, IK HEB SCHRIKKELIJKE HONGER!
AAP! WAAR MOEIT GIJ U MEE? LAAT BARON PELIKAAN MET RUST OF IK VERANDER U IN EEN LUIS!
EEN LUIS!?
AHA!
ZO GEMAKKELIJK LAAT IK ME NU TOCH NIET OPETEN HOOR!!
WIP
MAAR FLOPKE ONDERSCHAT DE VLUGHEID VAN EEN PELIKAAN EN ...DE BARON DIE SCHEEL ZIET VAN DE HONGER.
HAP!
OEI! 'K BEN ER AAN
ZIEZO! VAN DIE LASTEN VERKOPER BEN IK TOCH VERLOST!
ER WAS EENS, IN DE TIJD TOEN DE DIEREN NOG SPRAKEN EEN DOMME DOMME
EEN PLUIMKE UIT ZIJN STAART TREKKEN, ZEI DE PRINSES
VOORUIT FLOPKE! 'T IS DE MOMENT LAP HET HEM!
IK ZAL ZOVEEL MOGELIJK ZIJN AANDACHT TREKKEN, DAN VERGEET HIJ OM TE KIJKEN.

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

FLOPKE LUKT ER IN EEN PLUIMKE UIT DE STAART VAN DE GROENE IBIS TE RUKKEN.
SNOK
PATS
PATS
PATS
PATS
!
!
!
ZIEZO OUWE TOVENAAR! GE ZIJT NU MACHTELOOS. TOON ONS ZO VLUG MOGELIJK DE WEG UIT DEZE SFINX OF IK STA NIET IN VOOR DE GEVOLGEN!
LANGS HIER IS'T!
17
EN ZO GERAKEN ONZE VRIENDEN TERUG UIT DE SFINX, WAAR ZE ZOVEEL KWADE OGENBLIKKEN BELEEFD HEBBEN.

DE AVONTUREN VAN STROPKE EN FLOPKE

DE GROENE IBIS

DAAR KOMT JUIST EEN KARAVAAN VOORBIJ, EN DE DIKKE BEURS VAN DE BARON IS ER NIET VREEMD AAN DAT DE EGYPTENAREN BEREID ZIJN HEN MEETE NEMEN NAAR CAIRO

DAARNA GAAT HET PER BOOT NAAR EUROPA.

HET OVERIGE VAN DE REIS WORD PER VLIEGTUIG AFGELEGDT

OP HET VLIEGVELD WORDEN ZE OPGEWACHT DOOR EEN DICHTE MENIGTE DIE ALLEN STROPKE EN FLOPKE WILLEN BEGROETEN.

OOST WEST THUIS BEST! MIJ KRIJGEN ZE NOOIT MEER NAAR EGYPTE.
IK HEB HEIMWEE NAAR DE SCHEPEN DER WOESTIJN.
PRALINEN
SIGAREN HAVANA
BONBONS CHOCOLADE

KUIFJE INDEX 5e vervolg

Zie Stripgids nr. 10 voor de lijst van de gebruikte afkortingen in de Kuifje-index.

Wang Jen-Ghie.
LOTUS, blz. 17 : Leider van de Zonen van de Draak. Hij ontvoert Kuifje van de Ranchi en roept hem te hulp tegen de opiumsmokkel. Hij wordt pleegvader van Tchang Tchong-Jen. Hij bevindt zich in TIBET (blz. 5) te Hongkong. Zijn naam wordt vaak afgekort als Wang.

Warenhuis, Groot.
RAKET, blz. 8, 12, 50 (G.P.-versie blz. 9, 13, 51) : Kodenaam voor de atoomfabriek te Sbrodj waar de maanraket gemaakt wordt, gebruikt door de bende van Miller.

Washington.
1. OOR, blz. 58 : Schip waarmee Samuel Goldwood van Europa naar Amerika gaat.
2. TIBET, blz. 2 : Stad. Genoemd in een krant in verband met Tokio.

Weg naar Saint-Cergue.
ZAAK, blz. 20 : Straat in Nyon. Op nr. 57 woont Alfredo Topolino.

Wef-Pyiong.
TIBET, blz. 44 : Plaats (?) te Tibet.

Wereld-Nonsens.
JUWELEN, blz. 18 : Weekblad, dat het zogenaamde huwelijk van Haddock met Castafiore bekend maakt (blz. 27). Als typisch sensatieblad gekenmerkt door het slordig omspringen met namen : zie Hadok, Mollenbeek e.d. Haddock is op dit blad kennelijk geabonneerd (zie PICARO'S blz. 1).

Westbank.
AMERIKA, blz. 35 : Bankgebouw in Texas, dat door Kuifje beroofd zou zijn. De werkelijke dader is Pedro Ramona.

West-Europa.
PICARO'S, blz. 6 : Tussen haakjes in De Waarheid toegevoegd aan Molensloot. Deze geografische aanduiding is niet stelselmatig aangetekend voor deze index.

White Hart, Ye
ROTSEN, blz. 35 : Herberg in Sussex bij Halchester.

White Sands.
MANNEN, blz. 45 : Plaats in Amerika. In een atoomfabriek aldaar was Wolff technicus vóór hij naar Syldavië vluchtte.

Wien.
ROTSEN, blz. 54 : Woonplaats van Werner Schelhammer. In de oude druk nauwelijks leesbaar.

Wild (...), De
AFRIKA, blz. 53 : Afrikaanse krant.

Willingdon.
TIBET, blz. 7 : Vliegveld bij New Dehli.

Wirchwloff.
SOVJET, blz. 16 (naam op blz. 32 ; in de tweede ill. druk resp. blz. 9 en 17) : Agent van de G.P.U.

Wit, Cor de
STER (nieuwere drukken), blz. 14 : Lid van de expeditie naar de noordelijke IJszee onder leiding van Prof. Kalys. Nederlandse geleerde van de Leidense Universiteit, bekend om zijn merkwaardige onderzoekingen op het gebied der zonneknobbels. In de oudste druk heette deze persoon nog Erik Björgenskjöld.

Wizskizsek.
SCEPTER, blz. 25 (naam op blz. 26) : Lid van het Z.Z.R.K. en kommandant van de gendarmerie.

Wladimir.
1. SOVJET, blz. 123 (tweede ill. druk blz. 65) : Chauffeur bij de G.P.U.
2. RAKET, blz. 5 (G.P.-versie blz. 6) : Politieagent in Syldavië.

Wladir-stroom.
SCEPTER, blz. 19 : Rivier in Syldavië.

Wladivostok.
TIBET, blz. 6 : Plaats, genoemd door Haddock.

Wolff, Frank
RAKET, blz. ? (G.P.-versie blz. 8) : Ingenieur en als zodanig " naaste medewerker " (blz. 9, G.P.-versie blz. 10) van Zonnebloem in de atoomfabriek te Sbrodj. Zijn overallnr. is 14. Vóór die tijd was hij medewerker in een Amerikaanse atoomfabriek te White Sands (MANNEN, blz. 45). Door speelschulden wordt hij omgepraat en gechanteerd om te spioneren voor Miller. Dit blijkt pas duidelijk in MANNEN op blz. 40. Op blz. 55 van dit album pleegt hij zelfmoord (om zuurstof te sparen) door uit de maanraket te gaan

World's Music Hall.
AMERIKA, blz. 44 : De direkteur van dit theater biedt Kuifje geld voor een optreden.

Wriclets.
AMERIKA, blz. 49 : Naam op een reklamebord.

Wricleys.
AMERIKA, blz. 8 : Naam op een automaat in Chicago. Bedoeld zal wel zijn het kauwgummerk Wrigley's.

Wright, A.H.
ROTSEN, blz. 62 : Politieagent die Kuifje bevrijdt van De zwarte rotsen. Mogelijk al te zien op blz. 59 onderaan links.

Wronzoff.
ROTSEN, blz. 2 (naam op blz. 8) : Lid van de valsemuntersbende.

Wulp, Max
BOLLEN, blz. 19 : Lid van de Sanders-Hardmuth expeditie. Het vijfde slachtoffer van de Zonnegod. In ZONNETEMPEL op blz. 60 ook te zien als hij bevrijd wordt van de betovering van de Inca. In de oude druk is zijn naam hier onvertaald gebleven, namelijk Charlet.

X.

X.
OOR, blz. 3 : Ondertekening van een briefje. Blijkt op blz. 12 Rodrigo Tortilla te zijn.

"X", Cargo
ZW-GOUD, blz. 3 : Schip waarop Haddock door het Ministerie van Marine gemobiliseerd wordt.

XB 42.
VLUCHT, blz. 9 : Kodenaam voor Hans Boehm ? Gebruikt door Walter 2.

X-FLR 6.
RAKET, blz. 15 (G.P.-versie blz. 16) : Nummer van de proefraket (vóór de maanraket) van Zonnebloem.

Y.

Yabecca.
SIGAREN, blz. 23 : Plaats in Arabië.

Yamato.
LOTUS, blz. 51 : Japanse handlanger van Mitsuhirato.

Yamilah, Mevrouw
BOLLEN, blz. 7 : Helderziende. Zij treedt op met Ragdalam in het Palace Variététheater en voorspelt de geheimzinnige ziekte van Heining.

Yan Tse-Kiang.
LOTUS, blz. 36 : Rivier in China. Bij een overstroming hiervan redt Kuifje Tchang Tchong-Jen.

Yeh-teh.
TIBET, blz. 51 : Synoniem van Yeti in Nepal.

Yeti.
TIBET, blz. 22 : Naam van de afschuwelijke sneeuwman van de Himalaya in Nepal. Daar ook genaamd Yeh-teh. In Tibet geheten Migoe (blz. 51). Na zijn schim op blz. 31, geheel te zien op blz. 55.

Yokohama.
KRAB, blz. 61 : Bunji Kuraki is lid van de Veiligheidspolitie uit deze stad.

Z.

Zaak Zonnebloem, De
Titel van ZAAK, een avontuur dat zich op veel verschillende plaatsen afspeelt : blz. 1-16 Molensloot, 17-20, 42-46 en 60-61 Genève, 21-42 Frankrijk (o.a. Nyon) en 46-60 in Bordurië (o.a. Szohód). De noten 1 op blz. 22 en 24 van PICARO'S verwijzen naar dit album.

ZAP & VILZA AMSOC.
COKES, blz. 11 : Naam op een gebouw in Brussel.

Zapoteken.
PICARO'S, blz. 11 : Haddock noemt de autoriteiten van San Theodoros " dat stelletje prehistorische --- ".

Zarata, Ramon.
BOLLEN, blz. 7 : Foutief voor Ramon Zarate.

Zarate, Ramon.
BOLLEN, blz. 9 en 12 : Onder dit pseudoniem treedt Alcazar als dolkenwerper op in het Palace Variététheater met assistentie van Chiquito. In COKES op blz. 3 en 4 oppert Kuifje de mogelijkheid dat Alcazar zich onder deze naam heeft ingeschreven in hotel Bristol. Zijn naam wordt in BOLLEN op blz. 7 gespeld Zarata.

Zee der Dampen.
MANNEN, blz. 18 : Vlakte op de maan. Zie Hipparchos-circus.

Zee der Wolken.
MANNEN, blz. 18 : Vlakte op de maan. Zie Hipparchos-circus.

Zeehaan, Julius
SCHAT, blz. 56 : Reporter van Het Laatste Bericht.

Zeemans (...).
EENHOORN, blz. 8 : Titel op boek bij Ivan Ivanovitch Sakharine.

Zeevaartmaatschappij John Kingsby.
STER, blz. 40 : Fictieve maatschappij. Zie Vilnaranda.

Zee van Celebes.
VLUCHT, blz. 59 : Bestaande zee, waarin het eiland Pulau-Pulau-Bompa zou liggen.

ZEP.
ZAAK, blz. 49 : Geheime politie van Bordurië, verantwoordelijk voor de ontvoering van Zonnebloem. Grote tegenspeler van Kuifje in dit avontuur.

Zepo.
RAKET, blz. 3 (G.P.-versie blz. 4) : Geheime Politie van Syldavië.

Zeven Kristalbollen, De
Zo noemt de K.I. in COKES afl. 2 (noot 1) en 9 (noot 2) De Zeven Kristallen Bollen.

Zeven Kristallen Bollen, De
Titel van BOLLEN (eigenlijk " De 7 Kristallen Bollen"): in de K.I.-versie De Zeven Kristalbollen genoemd, in Kuifje-weekblad onder de titel De Zonnetempel. Er wordt naar verwezen in ZONNETEMPEL, blz. 1 (noot 1) en COKES, blz. 2 (noot 1) en 9 (noot 2). Het grootste deel speelt in België (Molensloot, Brussel, Antwerpen), blz. 59-62 in Vlissingen.

Zileheroum.
SCEPTER, blz. 20 : Variant van Zilehroum.

Zilehroum.
SCEPTER, blz. 19 : Zie Klow 2. Ook gespeld Zileheroum.

Zilverdijk.
ROTSEN, blz. 54 : Straat in Amsterdam. Op nr. 13 woont (J)ulius Nieuwenhuys.

Zlip.
SCEPTER, blz. 28 : Plaats in Syldavië.

Zlop.
SCEPTER, blz. 26 (naam op blz. 27) : Lid van het Z.Z.R.K.

Zlotzky.
SIGAREN, blz. 38 : Beroemde schrijver, te gast op een feest in de oerwouden van Indië. Hij is lid van de opiumsmokkelbende dus tegenstander van Kuifje (bovendien lijkt hij verdacht veel op Trotzky).

Zmyhipathes.
RAKET, blz. 9 (G.P.-versie blz. 10) : Gebergte bij

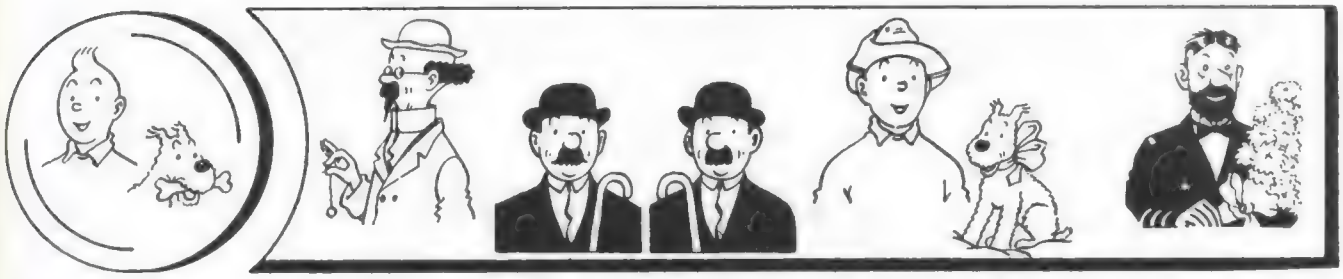

Sbrodj in Syldavië, waar uranium wordt gevonden.

Zonen van de Draak.
LOTUS, blz. 17 : Geheim genootschap te Shanghai ter bestrijding van opiummisbruik. Het staat onder leiding van Wang Jen-Ghie en roept Kuifje te hulp. Tegenstander van Mitsuhirato.

Zonnebloem, Professor Trifonius
Een van de vaste hoofdrolspelers in de avonturen van Kuifje. Zijn eerste optreden in SCHAT op blz. 5. Hij is uitvinder en/of ontwerper van talloze zaken : een nieuw model gasgenerator, een klierenborsteltoestel, een klapbed en een soort kleine duikboot " door een electrische motor gedreven en van zuurstofvergaarbakken voorzien " en bovendien van een rookproducerende installatie, waarmee men zijn positie kan aangeven (SCHAT blz. 6-8 en 33). Op blz. 62 van ZW-GOUD komen daar nog bij tabletten om de haargroei van Jansen en Jansens te doen stoppen en een produkt om de uitwerking van de tabletten nr. 14 te neutraliseren. In verband met de maanreis : de proefraket X-FLR 6 voortgedreven door zowel een kern- als een reaktiemotor, voorzien van hittebestendig zonnebloemoliet en ook nog uitgerust met een lange-afstands destruktor (RAKET blz. 15-16 en 33). Vervolgens zijn meesterstuk, de maanraket voorzien van speciaal gevormde slaapbritsen, van een assimilatiesysteem (een soort luchtsluis) en een stuursysteem dat meteorieten ontwijkt (RAKET blz. 35, 58 en 45 en MANNEN blz. 14). Een toestel dat door middel van supersonische golven op afstand glas en porselein breken kan (ZAAK) ; in COKES op blz. 29 en 61 gemotoriseerde rolschaatsen mét een nieuw stuursysteem om ze te testen. In JUWELEN de Super-color-Tryfonar, een toestel voor kleurentelevisie (blz. 48-50) en de witte roos Bianca (blz. 20). In PICARO'S tensiotte als klap op de vuurpijl een middeltje dat alkohol ongenietbaar maakt. Hij gaat prat op zijn sportieve verleden, waarin hij aan " athletiek " deed (SCHAT blz. 35) en wel speciaal aan zwemmen, voetballen, rugby, schermen, schaatsen, worstelen, Engels en Frans boksen, oftewel savate (VLUCHT blz. 7). Misschien dat hij daarom nog steeds niet rookt (zie ZAAK blz. 14). Vermeldenswaard is wellicht dat hij geen zuster heeft gehad (PICARO'S blz. 42) en dat hij een studievriend is van professor Bergamot (BOLLEN blz. 26). Zijn hardhorendheid, door Haddock gefmmiteerd op blz. 38 van SCHAT, is aanleiding tot veel misverstanden, behalve in RAKET vanaf blz. 51 (G.P.-versie blz. 52) en MANNEN, waar hij zijn " gehoorshoorn " verwisselt voor een hoorapparaat. Zijn woedeaanvallen zijn berucht, bijv. in RAKET blz. 39 (G.P.-versie blz. 40), waar hij Haddock een " eigenwijs ventje " noemt, in JUWELEN blz. 33, VLUCHT blz. 49 en PICARO'S blz. 42. In SCHAT dringt hij zich in het leven van Kuifje en Haddock als verstekeling op de Sirius (blz. 20). Hij stelt Haddock in staat om met het geld dat hij met zijn eenpersoonsduikboot verdiende het Kasteel van Molensloot te kopen (blz. 59). In BOLLEN blz. 3 blijkt hij met hem en Nestor op dit kasteel te wonen. Hij heeft er ook een laboratorium (ZAAK blz. 7) en blaast bij de analyse van N 14 het kasteel bijna geheel op (ZW-GOUD blz. 61). Zijn vriendschap met Haddock is zo innig dat er een schilderij van hem in het kasteel hangt (BOLLEN blz. 53). In BOLLEN wordt hij ontvoerd door Chiquito om eerst in ZONNETEMPEL uit De Zonnetempel bevrijd te worden. Zijn aanwezigheid in ZW-GOUD blijkt, behalve uit de verwoesting van het Kasteel van Molensloot, alleen uit een brief, die hij naar aanleiding van zijn N 14-analyse schrijft. In RAKET en MANNEN speelt hij weer een hoofdrol als ontwerper van de maanraket en leider van de maanvlucht. Ook in ZAAK draait alles om hem als hij weer eens ontvoerd wordt. Veel minder opvallend is zijn rol in COKES en TIBET, waar hij aan het eigenlijke verhaal niet deelneemt, maar in JUWELEN, VLUCHT en PICARO'S doet hij weer volop mee en ontwikkelt hij zich als een grote aanbidder van Bianca Castafiore. Ook zijn égards voor Peggy Alcazar zijn meer dan opvallend. Wat hem niet schijnt te deren is dat Serafijn Lampion hem "Proffie" noemt (ZAAK blz. 62). Castafiore weet van zijn naam Donderbloem te maken en Lampion zelfs Zonnesteek, terwijl hij zélf Haddock abusievelijk aanspreekt met Koffietein en Kuifje met Kapje. Tamelijk uiteenlopend wordt zijn voornaam, waarmee vooral Haddock hem aanspreekt, gespeld : Trifonius (SCHAT, RAKET, ZAAK, JUWELEN en PICARO'S), Tryphonius (BOLLEN, COKES en JUWELEN) en Tryfonius (ZAAK en PICARO'S). Stellig de juiste spelling is Trifonius, zullen we maar aannemen, omdat hij zich bij zijn eerste optreden zo voorstelt. Hij moest oorspronkelijk lijken op Prof. Auguste Piccard, de uitvinder van de bathyscaaf, volgens Nicole Segré in Het Beste uit Reader's Digest nr. 203 (1974) blz. 34.

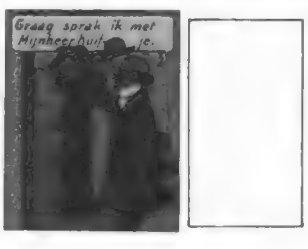

Zonnegod, de
BOLLEN, blz. 9 : Door Mevrouw Yamilah genoemd als oorzaak van de geheimzinnige ziekte van de leden der Sanders-Hardmuth expeditie. Kennelijk de Inca.

Zonnesteek.
VLUCHT, blz. 61 : Zo wordt Zonnebloem kennelijk met opzet door Serafijn Lampion genoemd.

Zonnestraal, Villa
OOR, blz. 11 : Villa van Alonzo Perez te Aanaarden.

Zonnetempel, De
Titel van ZONNETEMPEL ; er wordt naar verwezen op de laatste blz. van BOLLEN, waarop het een vervolg is. De Zonnetempel is een oude Incatempel waarheen Zonnebloem ontvoerd is. Het avontuur speelt zich geheel af in Zuid-Amerika (Peru). In Kuifje-weekblad verscheen onder deze titel zowel BOLLEN als ZONNETEMPEL. Een andere verwijzing ernaar is te vinden op blz. 43 van VLUCHT.

Zonnezoon, Nobele
ZONNETEMPEL, blz. 48 : Zo spreekt Kuifje de Inca aan.

Zorrino.
ZONNETEMPEL, blz. 18 (naam op blz. 22) : Indianenjongen (blz. 49) uit Peru, die bij het venten met appelsienen door Kuifje beschermd wordt tegen Pedro. Uit dank gidst hij hem achter Zonnebloem aan naar de Zonnetempel (blz. 20). Hij besluit op blz. 61 in de Zonnetempel te blijven.

Zstopnohle.
RAKET, blz. 51 (G.P.-versie blz. 52) : Bergtop bij de atoomfabriek van Sbrodj.

Zuid-Amerika.
OOR blz. 1 : Hier speelt zich dit avontuur voornamelijk af (blz. 16-56) evenals geheel ZONNETEMPEL (zie blz. 1 ; al in BOLLEN op blz. 56 vermoedt Haddock dat Zonnebloem erheen ontvoerd is) en een groot deel van PICARO'S (blz. 11-62). Ook in verband met Alcazar wordt dit werelddeel nog genoemd in BOLLEN blz. 57 en COKES blz. 3. In JUWELEN op blz. 33 kondigt Bianca Castafiore aan dat ze er op toernee zal gaan en dat blijkt in PICARO'S op blz. 1 inderdaad het geval : ze bezoekt er Ecuador, Columbia, Venezuela en San Theodoros, waar ze noodgedwongen strandt.

Zuidstation.
KRAB, blz. 45 : Station te Bagghar.

Zuiver Hart.
TIBET, blz. 44 : Zo wordt Kuifje genoemd door Gezegende Bliksem.

Zum Löwen Gastaus.
SOVJET, blz. 132 (tweede illegale druk blz. 70) : Hotel in Berlijn, waar Kuifje logeert.

Zut.
COKES, blz. 35 : Zo verstaat Haddock Szut.

Zwaluw.
BOLLEN, blz. 26 (naam op blz. 45) : Inspekteur die Hippolytus Bergamot bewaakt. Hij leidt in eerste instantie de opsporing van de ontvoerde Zonnebloem.

Zwarte Goud, Het
Titel van de oude druk van ZW-GOUD, afgedrukt in Strip-schrift 53/54, blz. 12. Later gewijzigd in Kuifje en het Zwarte Goud. In MANNEN wordt op blz. 12 (noot 1) en 31 (noot 1) nog naar de oude titel verwezen.

Zwarte Panter.
COKES, blz. 27 : Kodenaam voor een van de Mosquito's van Bab El Ehr.

Zwarte Pelikaan, Rijk van de
SCEPTER, blz. 18 : Zo wordt Syldavië ook genoemd. Zie ook Orde van de Gulden Pelikaan.

Zwarte Rotsen, De
Titel van ROTSEN. Het is een eiland voor de noordkust van Schotland bij Kiltoch (blz. 42). Er wordt naar verwezen in ZW-GOUD, blz. 27 (noot 1). Een deel van dit avontuur speelt in Sussex (Zuid-Engeland, blz. 7-36), een ander deel in Noord-Schotland (blz. 38-62).

Zwartman's Uitg. Mij.
OOR, blz. 2 : Geeft in 1825 " Reis naar Zuid-Amerika " van Ch. J. Walker uit.

Zwartvoeten.
AMERIKA, blz. 19 : Indianenstam in de Far-West. Neemt door toedoen van Archie Smiles Kuifje gevangen.

Zweedse Scheepvaart.
STER, blz. 40 : Scheepvaartmaatschappij van Zweden.

Zweefvliegstraat.
SCEPTER, blz. 1 : Straat te Brussel. Op nr. 24 woont Nestor Spiritus.

Zyldav Zentral Revolutzionär Komitzät.
SCEPTER, blz. 60 : Groepering geleid vanuit Bordurië dat zijn buurland Syldavië wil inlijven door de scepter van Ottokar te stelen. Ook genoemd de Partij der Stalen Garde (blz. 58) en Centraal Comité (blz. 26 ev.). Afgekort Z.Z.R.K.

Z.Z.R.K.
SCEPTER, blz. 53 : Afkorting van het Zyldav Zentral Revolutzionär Komitzät.

NEDERLANDSTALIGE LITERATUUR OVER KUIFJE EN HERGÉ.

Eigenlijk pas sinds de opkomst van vakbladen over het beeldverhaal zijn er in Nederland en België min of meer afgeronde studies over afzonderlijke stripreeksen gaan verschijnen. Voor de Avonturen van Kuifje betekent die omstandigheid dat door de verwerking van een waardeoordeel in de hier volgende bibliografie materiaal uit de periode tot ca. 1967 buiten beschouwing zou blijven. Toch kunnen beknopte en incidentele opmerkingen uit die periode uiterst informatief zijn, omdat ze van " tijdgenoten " komen, en daarom heb ik gekozen voor een ruim standpunt. Dat ruime standpunt betekent dat ook krantenartikelen opgenomen zijn en dus automatisch dat volledigheid uitgesloten is. De beperking tot Nederlandstalige literatuur berust op praktische motieven : het blijkt ondoenlijk een enigszins kompleet overzicht te krijgen van anderstalige literatuur, terwijl de lezer die nog niet genoeg meent te hebben aan de lijst van ca. 250 titels hieronder voor nog eens ca. 800 Franstalige titels terecht kan in de bibliografie van Numa Sadoul op blz. 147-159 van Tintin et moi. Entretiens avec Hergé (Tournai 1975).
Hoofddoel van deze lijst is het verstrekken van aanvullende gegevens bij de Kuifje-index, waarin in principe alleen is opgenomen wat in de Kuifje-albums zélf te vinden is. Ter ontsluiting heb ik daarom voor zover nodig (en bekend) achter de titelvermelding tussen haakjes een uiterst beknopte karakteristiek van de inhoud toegevoegd. Vanwege het grote aantal anonieme bijdragen heb ik deze bibliografie in twee delen gesplitst : deel 1 geeft de ondertekende bijdragen, alfabetisch geordend op auteur, deel 2 bevat in chronologische volgorde de anonieme bijdragen.
Een wezenlijke bijdrage aan deze bibliografie leverden Jan Smet, Anton Hermus en Ernst Pommerel en ik ben hen daar veel dank voor verschuldigd. Haast even dankbaar ben ik de velen die me incidenteel op titels attendeerden. Aanvullingen blijven echter welkom op mijn adres Nicolaas Witsenkade 29, 1017-ZT Amsterdam.

nederlandstalige KUIFJE bibliografie

DEEL I.

(alfabetisch op auteur).

AARTS,C.J., 'Van de korte in de lange broek. Kuifje nu veertig jaar reporter', in Stripschrift 12 (1969) blz.6-9. Ook opgenomen in Almanak 1970 der Katholieke Studenten Vereniging " Sanctus Thomas Aquinas ". Amsterdam 1970. Naar aanleiding hiervan NH in Stripschrift 14. (indeling)

AARTS,C.J., 'Kuifje, ster van het witte doek. Kuifje in het land der Inca's', in Telekleur jg.5 (1970) nr. 10, blz.29-30. Ook onder de titel ' De Zonnetempel of de avonturen van Kuifje in het land der Inca's' in Ora-Pannera 6 (1970) blz.9-12. (tekenfilm De Zonnetempel)

AARTS,C.J., ' Er komt geen eind aan Kuifje ', in F.Neve/N.Noordermeer : Kuifje. (Amsterdam 1971),blz.33-36,zie ook blz.32 (eigen nummering). (indeling)

AARTS,C.J., ' Bibliografie Kuifje ',in Stripschrift 35/36 (1971) blz. 25-27 met een rektifikatie in Stripschrift 39/40 (1972) blz.43.

AARTS,C.J., ' Kent u uw Kuifje ? ',' in Stripschrift 35/36 (1971) blz.27-28. (Kuifjeprijsvraag)

AARTS,C.J., ' Wrong or right. Kent u uw Kuifje ?', in Stripschrift 39/40 (1972) blz.42-43. (oplossing Kuifjeprijsvraag Aarts in Stripschrift 35/36)

A.M., zie M,A.

APELDOORN,G., ' Inca Raskar Kapak best ond ', in Het Laatste Bericht jg.1 (1977) nr.3,blz.2.

A.R., zie ROSKAM,A.

ARDO, ' Vals " Kuifje " in het Antwerps Gerechtshof. In Nederland werd Hergés eersteling zonder toestemming van de auteur herdrukt ', in De Volksgazet van 14-3-1973. (illegale SOVJET)

A.v.I., zie IEPEREN, A.van.

BACKER, M.C.C.de, ' Kuifje en Bobbie veroveren de wereld', in Het Belgisch beeldverhaal wordt in de hele wereld gelezen. Brochure van het Belgisch Instituut voor Voorlichting en Documentatie (1975 ?), blz.3-6. (algemeen)

BACKER,M.C.C.de, ' Land van Kuifje en Lucky Luke. Belgen strippen er op los ', in De Stem van 4-12-1975. Gebaseerd op het vorige artikel.

BATARDY,P., ' Kuifje, de eerste kosmonaut ', in Het Rijk der Vrouw van 29-9-1971. = ' Tintin, premier cosmonaute', in Femmes d'Aujourd'hui nr.1368 (1971 ?).

B (ERGEYK ?),J., ' Kuifje en de strips : problemen van de kinderlectuur ', in ? (dec.1956 ?) ; krantenknipsel in bezit van het SDCN onder nr. 56.12.00.01.

B.H., zie H,B.

BOIS, B.de, ' (Recensie ZONNETEMPEL) ', in Boekengids (IDIL) nr.31.395 (jan.1950).

BONTE,E., ' Omtrent Hergé', in Mimo nr.2033 (1975) blz.66-71.

BOOGERD,D. v(an) d (en), ' Kuifje in Rotterdam', in Spurt 3 (1977) blz. 19. (tentoonstelling Kuifje in Rotterdam)

BOOM, H.van den, ' Kuifje in Rotterdam ', in Stripschrift 99 (1977) blz.39. (tentoonstelling Kuifje in Rotterdam)

BRABANDER,J.de, ' Een uurtje bij Hergé ', in Ons Volkske jg.25 (1961) nr.5,blz.11.(algemeen)

BREE, K.de, ' Zwanezang van een padvinder ', in Haagse Post van 8-12-1973.(SOVJET,AFRIKA, AMERIKA)

BREE,K.de, ' Kuifje en Het Haaienmeer ', in Skoop jg.10 (1974) nr.2,blz.22-25. Zie overigens van deze auteur in dit nr. op blz.17-22 ook 'Belvision Europa's grootste tekenfilmproducent '. (tekenfilm Het Haaienmeer)

BREE,K.de, ' Is Kuifje altijd geblondeerd geweest ?', in Haagse Post van 6-7-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

BROK,H., ' Nader tot Kuifje : Kuifje en Het Zwarte Goud blz.6-21 ', in Stripschrift 53/54 (1973) blz. 12-13. Een rektifikatie en reakties in Stripschrift 55/56 (1973) blz.23.

BROK,H., ' Kent u uw Kuifje ? (2) ', in Stripschrift 59/60 (1973) blz.22-23. (Kuifjeprijsvraag ; oplossing zie Brok in Striprofiel jg.1 (1974) nr.5)

BROK,H., ' Nader tot Kuifje 2 : Van Jansen tot Janssens ', in Stripschrift 65 (1974) blz.20-21. Zie ook Brok in Striprofiel jg.2 (1975) nr.6. (Jansen en Jansens)

BROK,H., ' Op weg naar Kuifje (1) : Cokes in Voorraad blz.12 ', in Striprofiel jg.1 (1974) nr.5, blz.4-9. (oplossing Kuifjeprijsvraag Brok in Stripschrift 59/60)

BROK,H., ' Zwart en wit in de avonturen van Kuifje', in Bijeen jg.7 (1974) nr.7,blz.26-28. (racisme in Kuifje)

(BROK, H.), ' Nader tot Kuifje 3 (: Kuifje in de Katholieke Illustratie) ', in Stripschrift 67 (1974) blz.22-23. (bibliografie)

BROK,H., ' Op weg naar Kuifje (2). Waarom Jansen en Jansens geen smurfen zijn ', in Striprofiel jg.1 (1974) nr.8,blz.22-25. (Jansen en Jansens ; verhaalstruktuur)

BROK,H., ' Op weg naar Kuifje (3). Spelen met taal in de avonturen van Kuifje ', in Striprofiel jg. 2 (1975) nr.3, blz.6-9 en nr.4, blz. 8-10. (taalgebruik bij Kuifje)

BROK,H., ' Anachronisme in Kuifje ?', in Striprofiel jg.2 (1975) nr.6, blz.4. (SIGAREN blz.15)

BROK,H., ' (De gebroeders Janssen)', in Striprofiel jg.2 (1975) nr.6,blz.4-5. Naar aanleiding van Brok in Striprofiel jg.1 (1974) nr.8. (Jansen en Jansens)

BROK,H., ' Nader tot Kuifje (4) : Over de historische realiteitswaarde van het Kuifje-album Het Gebroken Oor ', in Stripbewust 6 (1975) blz.20-23.

BROK,H., 'Boekbesprekingen : Tintin et moi. Entretiens avec Hergé, door Numa Sadoul. Uitg. Casterman ',in Stripschrift 79 (1975) blz.9-10.

BROK,H., ' Boekbesprekingen : Uit de archieven van Hergé. De avonturen van Totor en de originele versie van Kuifje in de Sovjetunie (1929). Uitg. Casterman (1975) ',in Stripschrift 84 (1975) blz.37.

BROK,H.,'Kent u uw Kuifje ? 3',in Stripschrift 85 (1976) blz.18-19. (Kuifjeprijsvraag)

BROK,H., 'Oplossing Kent u uw Kuifje ? 3', in Stripschrift 87 (1976) blz.16-17. (oplossing Kuifjeprijsvraag Brok in Stripschrift 85)

BROK.H.,'Kuifje en de Picaro's. Een licht belegen veteraan op herhalingsoefening',in Stripschrift 89 (1976) blz.19-21.

(BROK.H.),'Georges Rémi',in Stripschrift 89 (1976) blz.22. (biografie Hergé)

BROK,H.,'Op weg naar Kuifje 4 : Kuifje in Amerika (copyright 1946)',in Striprofiel jg.3 (1976)nr.3, blz.16-17. Zie ook Pommerel in Striprofiel jg.3 (1976) nr.7. (AMERIKA)

BROK,H.,'Feest der Herkenning. Bianca Castafiore's Juwelenaria uit Faust',in Furore Vol.I (1976) nr.3,blz.12-13. Zie ook ingezonden brief van G.Janssen in Furore 4 (1976) blz.5.

BROK.H.,'Is Syldavisch Slavisch ?' in Taal en Tongval jg.27 (1976) blz.14-18. Licht gewijzigd en vermeerderd met 'Zuid-Amerikaanse parallellen ' verschenen als Achtergronden van het Beeldverhaal 2 (Amersfoort 1976 ; vierde herziene druk 1978). (taalgebruik bij Kuifje)

BROK,H.,'Boekbesprekingen : Sir Basil Zaharoff door H.G.Wells. Achtergronden van het Beeldverhaal 1 (1976)',in Stripschrift 93 (1976) blz.25.

BROK,H.,'Nog de Kuifjevertaling',in CISO-Stripgids jg.3 (1976)nr.9,blz.43. Naar aanleiding van Pommerel in CISO-Stripgids 8. (taalgebruik bij Kuifje)

BROK,H.,'Kuifje-index. Alfabetisch register van namen in de Nederlandstalige Kuifje-albums,van inleiding,kommentaar en andere uitweidingen voorzien', in CISO-Stripgids jg.3 (1976) nr.2 (= nr. 10) blz.1-13, nr.3 (= nr.11) blz.40-47, nr.4 (= nr.12) blz.43-45,jg.4 (1977) nr.3 (= nr.14) blz.20-23, nr.4 (= nr.15) blz.41-42, jg.5 (1978) nr.1 (= nr.16) blz. -.

BROK,H./ E.Pommerel / J.Swarte,'Hergé : ' De klare lijn. Daarin ben ik een fascist. Daarin ben ik een reactionair '. Kuifje, zijn vrienden,vijanden en fanaten op een tentoonstelling in Rotterdam', in Vrij Nederland van 5-2-1977,blz.7. (interview Hergé)

BROK,H./E.Pommerel/J.Swarte (red.), De klare lijn. Rotterdam 1977. (= Achtergronden van het Beeldverhaal 5). (voorlopers en navolgers van Hergé)

BROK,H.,Oostindisch blind. Rotterdam 1977. (= Achtergronden van het Beeldverhaal 6). (fiktie en realiteit bij Kuifje)

BROK,H./E.Pommerel, Kuifje is geen enigst kind. Rotterdam 1977. (= Achtergronden van het Beeldverhaal 7). (overige series Hergé)

BROK,H.,'De guitenstreken van Kwik en Flupke', in ---/E.Pommerel : Kuifje is geen enigst kind. Rotterdam 1977 (= Achtergronden van het Beeldverhaal 7) blz.4-11.

BROK,H.,'Nader tot Kuifje (5) : Mannen op de Maan',in Stripschrift 97 (1977) blz.9-13. (MANNEN)

B(ROK),H.,'Boekbespreking : L'école d'Hergé, Logicien de rêve, door F.Rivière.Grenoble 1976', in Stripschrift 98 (1977) blz.31.

(BROK,H.),'Laatste Bericht' verbijsterend nieuws...!?','SDCN voelt nattigheid','Warhol,A.', 'Pâté' en ' (Ingezonden)', in Wereld-Nonsens 1 (1977) 2 blz. (onzin ivm Kuifje)

BROK,H./E.Pommerel,'Hergé sans voiles :'Ik last me altijd nemen' ', in Stripschrift 100 (1977) blz.35-39. (interview Hergé)

BROK,H.,'Reporter rust al jarenlang op lauweren : Kuifje en de krant', in Furore 9 (1978) blz.28-29. (rol krant bij Kuifje)

BROMBEER,Bram de (ps),zie LAET,D.de.

BROUWERS,J.,'Overzicht aangaande de martelingen die men Bobby,de witte hond van de beroemde reporter Kuifje,heeft aangedaan', in Avenue van maart 1970,blz.204. Ook in Wim Hazeu (red.) : Verhaal nog es wat. Antwerpen/Amsterdam/Baarn (Gemini Literaire Paperback 22) 1973,blz.79-95.

BRULJN,M.,'Van Strips en...van grazige weiden', in Het Parool van 11-9-1955. (betr.BOLLEN en ZONNETEMPEL)

BRUYNINCKX,L.,Analyse van " De Zaak Zonnebloem " volgens een strukturele linguistische methode. Paper van het Internationaal Cultureel Centrum. Antwerpen (1976),6 blz.

BUEREN,P.van, 'Belgen zijn tekengek, nu weer een aardige Kuifje ',in De Tijd van 1-5-1970. (tekenfilm De Zonnetempel)

CAMERA,J.,'Broer en zus kwamen naar Kuifje en daaruit groeide een film ',in Kuifje-weekblad jg.14 (1959) nr.16,blz.11.

CLAES,P.,'Kuifje en het neokolonlaal tijdperk. Een striptologische verkenning',in Streven van okt. 1976,blz.59-70. (PICARO'S)

CNOP,P.,'Het echte ketje is er weer',in Knack jg. 3 (1973) nr.50,blz.134-136. (algemeen)

CNOP,P.,'De wassen beelden van Hergé',in Knack jg.6 (1976) nr.18,blz.51-52. (PICARO'S)

COUWENBERGH,V.,'Kapitein Haddock. De verzamelde scheldwoorden en krachttermen van Kapitein Haddock.Deel IV',in Ora-Pannera 6 (1970) blz.33. (opsomming uit EENHOORN)

D,G.,'Kuifje in kultuurpaleis.Strips en cartoons in Antwerpen',in De Standaard van 16-1-1976,blz.11. (tentoonstelling in Brussel)

DAET, Lanny de (ps), zie LAET, D.de.

Db, G., 'Paus van de Pop bij vader van Kuifje. Andy Warhol wipte even binnen', in Het Laatste Nieuws van 28/30-5-1977.

D, P., 'Moi Tintin van Henri Roanne en Gérard Valet ; muziek : Alain Pierre', in Knack jg. 6 (1976) nr. 43, blz. 91-92. (dokumentairefilm Moi Tintin)

DEFRèNE, Th., 'Kuifje is 30 jaar', in Mobil Nieuws jg. 10 (1976) nr. 6, blz. 23. (Kuifje-weekblad)

DELANNOY, J./P. Piryns, 'Humo sprak met Hergé', in Humo nr. 1688 (1973) blz. 16-24. (interview Hergé)

DERKSEN, J. H., 'Kuifje bestaat echt ! Het idool van miljoenen jongens en meisjes verschijnt op het witte doek', in De Katholieke Illustratie jg. 95 (1961) nr. 12, blz. 26-27. (speelfilm Het Geheim van het Gulden Vlies)

DOORNEN, H. van, '(Kuifje in Rotterdamkatalogi)', in Lambiek 3 (1977) blz. 5-6. (recensie)

DOORNEN, H. van, 'Strips + politiek ', in Lambiek 5 (1977) blz. 18-21. (politiek bij Kuifje)

EIJCK, R. van, zie EYCK, R. van.

E (NGELANDER), R., 'Kuifje', in NRC/Handelsblad van 30-4-1976, Cultureel Supplement blz. 3. (PICARO'S)

E (NGELANDER), R., 'Marollen', in NRC/Handelsblad van 17-9-1976, Cultureel Supplement blz. 3. (recensie van Brok ' Is Syldavisch Slavisch ?')

ESCHER, G., zie VLIET, J. J. van.

EYCK, R. van (= R. van Eijck), 'Hergé', in Stripschrift 35/36 (1971) blz. 18-24. (algemeen)

F. M., zie VLIET, J. J. van.

FUCHS, R. H., 'Over figuren ', in R. Geel/---: Schijnheiden en nepschurken. Beschouwingen over het beeldverhaal. Amsterdam 1973, blz. 68-72. (typologie hoofdfiguren)

FUCHS, R. H., 'Beeldcommentaar : Kuifje ', in R. Geel/---: Schijnheiden en nepschurken. Beschouwingen over het beeldverhaal. Amsterdam 1973, blz. 87-90. (grafische aspekten van VLUCHT)

FUCHS, W. J./R. C. Reitberger, Strips. Anatomie van een massamedium. Utrecht/Antwerpen 1974, blz. 172-173 en 178. (algemeen)

F. Z., zie Z, F.

G. D., zie D, G.

GEEL, R., 'In de naam van de hond en de held en de vloekende zeeman (Kuifje's drieëenheid) ', in ---/ R. H. Fuchs : Schijnheiden en nepschurken. Beschouwingen over het beeldverhaal. Amsterdam 1973, blz. 73-86. (algemeen)

GRAAF, P. de (mmv. D. ten Berge), 'Zonnebloem', in Stripschrift 85 (1976) blz. 7-8. (= par. 8 van 'Stripprofessoren. De professor in de Westeuropese strip').

GROSFELD, J./J. Stumpel, 'Kuifje ontluisterd', in Hollands Diep nr. 13 (1976) blz. 19-20. (PICARO'S)

H, B., 'Zuinige en belegen humor ', in Trouw van 28-6-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

H, H. C., 'Stripheld Kuifje komt niet tot leven ', in De Telegraaf van 28-6-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

H, M. v., ' " Kuifje " 25 jaar. Jubileum in " De Wereld van de strip " ', in De Standaard van 13-10-1971.

H, P., 'Agent Kuifje 007', in Algemeen Dagblad van 28-6-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

HAES, L. de, 'Hergé :" Sinds Kuifje naar de Sovjet-Unie gegaan is, heeft hij geen woord meer op papier gezet " ', in De Nieuwe Linie van 5-5-1976, blz. 3. (interview Hergé ivm. PICARO'S)

HAES, L. de, ' Kuifje tot op het bot ', in De Nieuwe Linie van 23-3-1977, Boekenbijlage blz. 10. (recensie Kuifje in Rotterdamkatalogi)

H (AGENS), N., 'Opmerkelijk opmerkzame Kuifje-lezers ', in Stripschrift 14 (1970) blz. 14. Naar aanleiding van Aarts in Stripschrift 12. (SOVJET)

HAMME, J. van, 'Repertorium van Belgische auteurs van tekenverhalen ', in Inleiding tot het Belgisch Stripverhaal. Brussel 1968, blz. 25-26. (algemeen)

H. C. H., zie H, H. C.

HEINEMANS, J./M. van Impe, 'Openhartig gesprek met Hergé. Hoe 't kwam dat een nieuw Kuifje-avontuur zo lang op zich liet wachten', in Elseviers Magazine jg. 29 (1973) nr. 51, blz. 151-156. (interview Hergé)

HERMUS, A., 'Storm in een glas whisky', in CISO-Stripgids jg. 4 (1977) nr. 3 (= nr. 14) blz. 16-19. (over Haddock)

(HERMUS, A.), ' Potjeslatijn ', ' Tranen aan de Labradorstraat', ' Sitniskuivsky', ' Smet + Krab = Jeuk ', ' Bulletintin (IV)', 'Spotjes' en ' Portofoon', in Onder de dop van het brillantinepotje 3 (1977) 4 blz. (allerlei)

(HERMUS, A.), ' Wat de Tintinist wil ' en ' Wat past er allemaal onder de dop van het Brillantinepotje ', in Onder de dop van het brillantinepotje, Nooddeditie (okt. 1977) 2 blz. (allerlei)

HONSEBROUCK pr., P. van, '(recensie AMERIKA)', in Jeugdboekengids (IDIL) nr. 1631 (apr. 1962)

HUISMAN, J., 'Kuifje herleeft na 8 jaar ', in Algemeen Dagblad van 25-3-1976. (PICARO'S)

I (EPEREN), A. v(an), ' Kuifje naar de haaien ', in Utrechts Nieuwsblad van 2-8-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

IMPE, M. van, zie HEINEMANS, J.

JANNE, D., Pierre Films stelt voor Ik, Kuifje. Een film van Henri Roanne en Gérard Valet. Persinformatiebrochure (Brussel 1976) 21 blz. (dokumentairefilm Moi Tintin)

JANSSEN, G., zie Brok in Furore 3.

J. Bk., zie BERGEYK, J.

JESPERS, H., '(recensie ROTSEN)', in Jeugdboekengids (IDIL) nr. ? (apr. 1962).

J. J., zie VLIET, J. J. van.

J. S., zie SMET, J. en SPIJKER, J.

J. Sg., zie Sg., J.

KAAL, R., 'De verwondering van Kuifje en de Verdwenen Wereld', in Vrij Nederland van 10-8-1974, blz. 13. Licht bewerkt verschenen in : --- : Hiëroglyfen. Autobiografische essays. Amsterdam (1977) blz. 34-36. (oa. grafische aspekten)

(KAMP, M. van der), Kuifje-kwis. Brochure Kohnstamm Instituut. Amsterdam (1977) 10 blz. (Kuifjeprijsvraag)

KEERE, W. vande, ' (recensie KRAB) ', in Jeugdboekengids (IDIL) nr. ? (april 1962).

KNAAK, P., 'Kuifje, ster in stripverhaal en in kindermusical ', in Top Magazine voor tieners jg. 5 (1977) nr. 12, blz. 42-43. (Kuifje-musical)

KNEGTMANS, H., 'Kuifje', in Groot gedenkboek van de jaren vijftig. Amsterdam 1968, blz. 64-70. (struktuuranalyse ; KRAB)

LAET, D. de/(& J. Smet), 'Stropschrift 35-36 : Hergé & Kuifje ', in CISO-Supplement 1 (1972) blz. 3-4. Vooral nav. Aarts in Stripschrift 35/36.

LIEROP, P. van, '(30 ste Filmfestival Cannes) ', in (Utrechts Nieuwsblad van 10-6-1977 ?). (dokumentairefilm Moi Tintin)

LULTERS, G., 'Uitstekend Kuifje-publicist. Har Brok zocht uit wat de Syldavïërs spraken ; een vreemd taaltje, een soort Belgisch', in Het Parool van 4-9-1976. (recensie van Brok ' Is Syldavisch Slavisch ?')

LULTERS, G., 'Har Brok, een echte Kuifoloog. Kuifje Index vergde jaren', in Het Parool van 11-6-1977, Supplement blz. 3. (nav. Brok ' Kuifje-index (...) ')

LUKKIEN, R., ' Een nieuw Kuifje Album ', in Hitweek van 29-11-1968, blz. 15. (VLUCHT)

LUTZ, H., 'Kuifje', in De Stem van 4-12-1969.

M, A., 'Stripheld in nieuw getekend avontuur', in Het Vaderland van 28-6-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

(ma), 'In de Kongo', in De Groene Amsterdammer van 11-3-1972. (AFRIKA)

MARGO, W., 'Kuifje en de miljoenen', in Jong van 19-6-1968. (interview Hergé)

MARTENS, Th., 'België, kruispunt van het beeldverhaal', in Het beeldverhaal in Vlaanderen en elders. Catalogus. (Antwerpen 1969), blz. 20-24. (algemeen en terloops)

MATLA, H., 'Overzicht van de in zwart/wit verschenen albums van Tintin (Kuifje) ', in Stripschrift 71 (1974) blz. 15. (Bibliografie)

MATLA, H., 'Kuifje', in --- : Stripkatalogus 1977. Officiële katalogus der Nederlandstalige stripalbums. (Den Haag 1976), blz. 152-156 (eigen nummering). Sterk verbeterd en uitgebreid verschenen in --- : Stripkatalogus 1978. Officiële katalogus der Nederlandstalige stripalbums. (Den Haag 1977, onjuist genoemd " tweede, herziene en uitgebreide editie ") blz. 219-231. (Bibliografie)

MILO, ' Kuifje na vijf en veertig jaar, nog steeds een dappere jongen ', in Het Binnenhof van 28-6-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

M. R., zie R, M.

MULKENS, F., zie VLIET, J. J. van.

M v H, zie H, M. v.

N, zie NOORDHOEK, W.

NEIRYNCK, F., 'Kuifje in Londen. Held van de strip en de kindermusical', in CISO-Stripgids jg. 4 (1977) nr. 3 (= nr. 14) blz. 24-25. (Kuifje-musical)

NEVE, F./N. Noordermeer, Kuifje. (Amsterdam 1971). (bibliografie Kuifje-weekblad)

NH, zie HAGENS, N.

NIEUWENBORGH, M. van, 'Prof uit Kuifje weet van terroristen. Jacques Bergier, stripheld en verzetsstrijder ', in De Standaard van 13-7-1976. (over Mik Ezdanitoff in VLUCHT)

NOORDERMEER, N., zie NEVE, F.

NOORDERMEER, N., 'Kuifje. Een onverwoestbare bijna vijftigjarige jonge stripheld ', in De Leeuwarder Courant van 29-11-1975, Bijvoegsel Sneon & Snein blz. 17. (algemeen)

N (OORDHOEK, W.), 'Vlucht 714, een anti-Kuifje?', in Propria Cures jg. 79 (1968) nr. 3, blz. 5. Ook verschenen in Stripschrift 4/5 (1968) blz. 8. (JUWELEN en VLUCHT)

NOORDHOEK, W., 'Kuifje (Deel 1-5)', in De Nieuwe Linie van 14-12 en 21/28-12-1968, 4-1, 18-1 en 25-1-1969. Aangepast herdrukt onder de titel Er is geen eind aan Kuifje. Amersfoort (1977) (= Achtergronden van het Beeldverhaal 3) blz. 7-19. (algemeen)

NOORDHOEK, W., 'Hergé eindelijk geïnterviewd', in De Nieuwe Linie van 15 en 22-2-1969. Licht gewijzigd herdrukt in --- : Er is geen eind aan Kuifje. Amersfoort (1977) (= Achtergronden van het Beeldverhaal 3) blz. 20-29. (interview Hergé)

NOORDHOEK, W., 'De Zonnetempel', in Aloha nr. 26 (1970) blz. 6. (tekenfilm De Zonnetempel)

N (OORDHOEK), W., 'Kuifje', in Aloha nr. 46 (1971) blz. 5. (nieuwtjes)

NOORDHOEK, W., 'Uit het dagboek van Kuifje ', in Aloha nr. 13 (1972) blz. 15, nr. 14 (1972) blz. 9, nr. 15 (1972) blz. 13, nr. 16 (1972) blz. 21 en nr. 17 (1972) blz. 5. Met illustraties van P. Schreuders. Zie ook Furore 7 (1977) blz. 30. (gefingeerd Kuifje-dagboek)

NOORDHOEK, W., Er is geen eind aan Kuifje. Amersfoort (1977). = Achtergronden van het Beeldverhaal 3. Bundeling van Noordhoek in De Nieuwe Linie.

O, Th., 'Stripfiguur Kuifje in weinig origineel verhaal', in Het Parool van 28-6-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

PASQUET, M., 'Kuifje en de Zonnetempel, een groot succes voor de Europese tekenfilm-studio's', in Kuifje-weekblad nr. 1109-1113 (febr. 1970). (tekenfilm De Zonnetempel)

P. D., zie D, P.

P. H., zie H, P.

PIRYNS, P., zie DELANNOY, J.

PIRYNS, P., 'Brussels lulletje rozenwater bij de guerrillero's. ' Kuifje en de Picaro's', de minst geïnspireerde uit de reeks', in Vrij Nederland van 8-5-1976, blz. 11.

POMMEREL, E., zie BROK, H.

POMMEREL, E., 'Hé, is die Zonnebloem soms ... Heu... Nee ? Of : Professor Zonnebloem heeft niet alleen last van hardhorendheid, maar ook van een vertaler ', in CISO-Stripgids jg. 2 (1975) nr. 4 (= nr. 8) blz. 26-27. Naar aanleiding van Brok in Stripschrift 65, zie ook Brok in CISO-Stripgids 9. (Nederlandse vertaling van Kuifje)

POMMEREL, E., ' Nog meer over Kuifje. Kuifje in Amerika (Copyright 1946)', in Striprofiel jg. 3 (1976) nr. 7, blz. 10-11. Naar aanleiding van Brok in Striprofiel jg. 3 (1976) nr. 3. (AMERIKA)

POMMEREL, E., Kuifje, zijn vrienden, zijn vijanden. Rotterdam 1977. (= Achtergronden van het Beeldverhaal 4). (belangrijkste personages bij Kuifje)

POMMEREL, E., 'Totor', ' Tussen Totor en Tintin ', ' Leo en Lea bij de Lapino's' en ' Jo, Suus en Jokko', in H. Brok/---: Kuifje is geen enigst kind. Rotterdam 1977. (= Achtergronden van het Beeldverhaal 7) blz. 1-4 en 11-13.

POMMEREL, E., 'Kuifje en zijn vertalers', in Striprofiel jg. 4 (1977) nr. 1, blz. 20-21. (Nederlandse vertaling van Kuifje)

POMMEREL, E., 'De zaak Zonnebloem', in Striprofiel jg. 4 (1977) nr. 1, blz. 23-25. (Prof. Zonnebloem)

POMMEREL,E./ P.Schreuders / J.Swarte, ' Het onderhoud met monsieur Hergé. " Panama!"', in Furore 6 (1977) blz.6-11. (interview Hergé /met schetsen uit PICARO'S)

POMMEREL,E.,'La Castafiore versus Haddock', 'Tapioca eert Hergé', ' Max Wulp in wiek geschoten', ' Jansen op dreef' en ' Hergé gebelgd', in Het Laatste Bericht jg.1 (1977) nr.1,2 blz. Naar aanleiding hiervan Brok in Wereld-Nonsens 1. (allerlei,oa. Castafiores verbasteringen van Haddocks naam)

POMMEREL,E.,'Landshoff annoteert', ' Nogmaals de affaire Balzack', ' Sadoul reageert', ' Kaal met Kuifje' en ' St.Nazaire gedeeltelijk weggevaagd', in Het Laatste Bericht jg.1 (1977) nr.2,2 blz. (allerlei, oa.bespreking van Kaal Hiëroglyfen wb. Kuifje)

POMMEREL,E.,'Jacobs en Jacobini in de avonturen van Kuifje', in Furore 7 (1977) blz.4-5. Zie ook de ingezonden brieven van J.Swarte en E.Schilders in Furore 8 (1977), blz.3 en 4. (E.P.Jacobs ivm Kuifje)

POMMEREL,E.,'Archives Hergé deel twee', in Striprofiel jg.4 (1977) nr.3,blz.47. (SIGAREN)

POMMEREL,E., ' Uitgevers als opdrachtgevers...', in Striprofiel jg.4 (1977) nr.3,blz.48-49. Zie ook Furore 7 (1977) blz.31. (hertekeningen mn. AFRIKA blz.56)

POMMEREL,E.,' Qué pasa ? De evolutie van een vraagteken', ' De Villenfagne veroorzaakt Grote Angst', ' Pacharurac Pachacamac', ' Feavers annotatie', ' Vergelijkt u even ?', ' Richardson' en ' Uit de weekbladen', in Het Laatste Bericht jg.1 (1977) nr.3,4 blz. Oa.nav.Apeldoorn in Het Laatste Bericht. (allerlei, oa.de vorm van vraagtekens bij Kuifje ; ZONNETEMPEL ; Syldavië - Bordurië)

POMMEREL,E., Kuifje en China. Amersfoort (1977). = Achtergronden van het Beeldverhaal 8. (LOTUS)

POMMEREL,E.,' Op zoek naar Zonnebloem rond het Meer van Genève', in Striprofiel jg.4 (1977) nr.5 (ter perse).(ZAAK)

POMMEREL,E., ' Tra-la-la-oetie', in De Vernis nr.4 (1977) blz.32-37. (drank en de avonturen van Kuifje)

P.S., zie SCHREUDERS,P.

R,M.,' Kuifje en het Haaienmeer ', in (Het Laatste Nieuws) van 15-12-1972,blz.14. (tekenfilm Het Haaienmeer)

R.Db.,zie Db,R.

R.E., zie ENGELANDER,R.

REITBERGER,R.C., zie FUCHS,W.J.

ROELANTS,M.,' De vader van Kuifje. Hergés held doet zijn goede daad', in Elseviers Weekblad van 20-6-1959,blz.47.

R (OSKAM),A., 'Kuifje in Rotterdam', in Magazijn 53 (1977) blz.3. (tentoonstelling Kuifje in Rotterdam)

ROTHUIZEN,W./P.Schröder, ' Kuifje & Hergé',in Haagse Post nr.13 (1973) blz.40-49. (algemeen)

(RUIMSCHOTEL,Tj.), ' Uit de archieven van Hergé en Speer', in Utopia jg.1 (1976) nr.4,blz. 1-4. (ZAAK,mn. Leslie E.Simon)

SCHILDERS,E.,zie Pommerel in Furore 7.

SCHREUDERS,P.,zie POMMEREL,E.

S (CHREUDERS),P., ' Een nieuwe Kuifje ', in Furore Vol.I (1976) nr.1,blz.35. (PICARO'S)

SCHRöDER,P.,zie ROTHUIZEN,W.

SEGRé,N., ' De avonturen van Kuifje', in Het Beste uit Reader's Digest jg.17 (1974) nr.203,blz.30-35. Identiek aan ' Tintin,Milou,Haddock et Cie.', in Sélection du Reader's Digest jg.17 (1974) nr. 203,blz.26-31. (algemeen)

Sg,J., ' Moi,Tintin. Scout Hergé op avontuur met reporter Kuifje', in Het Belang van Limburg van 30-10-1976. (over de dokumentairefilm Moi Tintin)

SITNIAKOWSKY,I., ' Nieuwe Kuifje een pretpark als vanouds ', in De Telegraaf/Nieuws van de Dag van 1-5-1976 (PICARO'S)

S (MET),J.,' Klassieke Galerij : Hergé. De avonturen van Kuifje. De Blauwe Lotus.S.C.Casterman,1946', in CISO-Stripgids jg.3 (1976) nr.1 (= nr.9) blz.13-14. (LOTUS)

S (MET),J., ' Kuifje en de Picaro's. Nota ', in CISO-Stripgids jg.3 (1976) nr.2 (= nr.10) blz. 37. (PICARO'S)

S (MET),J., ' Nieuws. Hergé, Les aventures de Tintin. Tintin et les Picaros. Doornik, Casterman, 1976', in CISO-Stripgids jg.3 (1976) nr.2 (= nr. 10) blz.42. (PICARO'S)

S (PLIKER),J., ' Klassewerk', in Spurt 3 (1977) blz.17. (over Noordhoek Er is geen eind aan Kuifje)

STRAUS,C., ' Met Kuifje is de strip kunst geworden. Tekeningen,curiosa en dia's in De Nieuwe Slof', in IJmuider Courant van 24-6-1977. (nasleep tentoonstelling Kuifje in Rotterdam)

STUMPEL,J., zie GROSFELD,J.

STUYCK,R., ' Hergé : een trouwe padvinder', in Knack van 26-1-1972, blz.68-69. (interview Hergé)

SWARTE,J., zie BROK,H. en POMMEREL,E.

TERINK,P., 'Hergé is zelf z'n grootste criticus. Album : Kuifje en de Picaro's al jaren in de maak ', in Noordveluws Dagblad van 11-1-1975,blz.9.

THEUNS,J., zie onder zijn ps.BERGEYK,J.

Th.O., zie O, Th.

TIJN,Ph.van, ' Over de stripboek-generatie', in Het Vrije Volk van 8-5-1976. (PICARO'S)

VANRAES,J., ' Album van Callico plagiaat of niet ? Kuifje op het Brussels Justitiepaleis', in Het Laatste Nieuws van 16/17-4-1977,blz.7. (over Tintin en Suisse)

VEER,P.van 't, ' Kuifje is linkser dan z'n baasje', in Het Parool van 4-5-1976. (PICARO'S)

VERCAMMEN,J., ' (?) ', in Het Beste uit Reader's Digest jg.16 (1973) nr. ? (VLUCHT)

VERLEYEN,F., ' Kuifje en de Picaro's', in Knack nr.13 (1976) blz.3.

VERMUYTEN,F., ' (recensie ZW - GOUD) ', in Boekengids (IDIL) nr. ? (maart 1961).

VERWIMP,L., ' (Recensie EENHOORN en ROTSEN)' in Boekengids (IDIL) nr.27.692 (april 1947)

(VLIET),J.J.(van)/ F.M (ulkens), ' Cokes in voorraad', in Ora-Pannera nr.6 (1970) blz.18-19. Zie ook G.Escher in Furore 5 (1977) blz.7. (krachttermen Haddock in COKES)

VROOMAN,R., 'Een neushoorn, Kuifje en Vrooman ...', in Striprofiel jg.4 (1977) nr.3,blz.49. (hertekening AFRIKA blz.56)

WAARDEN,B.v.d., 'Grote Moefti', in Het Laatste Bericht jg.1 (1977) nr.3, blz.4. (verspreking Haddock in TIBET)

WELLS,H.G., Sir Basil Zaharoff. Amersfoort (1976). = Achtergronden van het Beeldverhaal 1. Gewijzigde tweede druk 1977. (over Basil Bazaroff in OOR)

WERD,J.de, ' Kuifje' , in Studio van 6/12-5-1973, blz.12-14. (oa. PICARO'S)

W.N.,zie NOORDHOEK,W.

Z,F., ' Kuifje als James Bond' , in NRC / Handelsblad van 28-6-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

DEEL II a. ANONIEM (chronologisch).

'Voor de 1 ste maal!... Kuifje en Bobbie in de bioscoop in " De krab met de gulden scharen " ', in Kuifje-weekblad jg.2 (1947) nr.52.

'(Recensie OOR,STER,KRAB en SCHAT)', in Boekengids (IDIL) nr.29.052 (mei 1948 ?)

' De medewerkers van ons blad. Hergé ', in Kuifje-weekblad jg.10 (1955) nr.41,blz.19.

Boekbespreking ' Hergé, De avonturen van Kuifje : De sigaren van Farao', in Dux jg.22 (1955) blz.491. Zie daar trouwens ook blz.487.

Boekbespreking ' Hergé, De 7 kristallen bollen, en : Kuifje en de zonnetempel', in Dux jg.22 (1955) blz. 321.

' Zo tekenden zij toen zij zo oud waren als jij', in Kuifje-weekblad jg.12 (1957) nr.39.

' Weldra een nieuwe TV-Strip : de scepter van Ottokar ', in Kuifje-weekblad jg.12 (1957) nr.42,blz.7.

' Een droom werd werkelijkheid. Jacques Penon mocht een dag doorbrengen met Hergé', in Kuifje-weekblad jg.12 (1957) nr.44, blz.6-7.

' Een nieuwe TV-Strip : De scepter van Ottokar', in Ons Volkske jg.21 (1957) nr.42,blz.117 en 126.

' Kuifje waakt over Brussel!', in Kuifje-weekblad jg. 13 (1958) nr.30,blz.10-11.

' Onze vriend Hergé vergezelt Kuifje naar Londen ', in Kuifje-weekblad jg.13 (1958) nr.52.

' Onze lezers kozen de dubbelganger van Kuifje', in Kuifje-weekblad jg.14 (1959) nr.31,blz.11.

' Wordt Kuifje een filmster', in Kuifje-weekblad jg. 16 (1961) nr.5,blz.6. (speelfilm Het Geheim van het Gulden Vlies)

' Al 't goud van Pa Paramelik. Tintin et le mystère de la Toison d'Or', in 't Pallieterke jg.17 (1961) nr.52. (speelfilm Het Geheim van het Gulden Vlies)

' De terugkeer van Kuifje op het witte doek', in Kuifje-weekblad jg.19 (1964) nr.30,blz.18-19 en 29.

' Kuifje en de blauwe sinaasappelen', in Kuifje-weekblad jg.19 (1964) nr.51,blz.2-3 en 12-13. (speelfilm Kuifje en de blauwe sinaasappels)

' In Amerika geen negers en geen whisky bij Kuifje', in Haagse Post van 19-12-1964,blz.35-36. (AMERIKA)

' Kuifje in uw huiskamer', in Kuifje-weekblad jg.19 (1964) nr.52,blz.35. (tekenfilm van ROTSEN)

' Dertien jaar voor Alexei Leonov reisden Kuifje en Kapitein Haddock al door de ruimte ', in Kuifje-weekblad jg.20 (1965) nr.16,blz.3. (RAKET 7 MANNEN)

' Hallo ! Met Hergé. De Zwarte Rotsen anno 1965 ', in Kuifje-weekblad jg.20 (1965) nr.21,blz.2-3. (hertekende ROTSEN ?)

' De avonturen van Hergé door Kuifje ', in Kuifje-weekblad jg.21 (1966) nr.13,blz.16-18.

' Negers en het jochie met de zachte g. Lea Smulders vertelt over haar sprookjeswereld ', in Bijeen jg.1 (1968) nr.5,blz.10-12. (AFRIKA,racisme)

' Vlucht 714 naar Sydney. Een nieuw stripverhaal van Hergé', in Kuifje-weekblad jg.23 (1968) 28 mei. (aankondiging VLUCHT)

' Kuifje in tekenfilm', in De Volkskrant van 1-5-1970. (tekenfilm De Zonnetempel)

' Alan (sic!) verliest zijn kunstgebit', in Aloha nr. 39 (1970) blz.7. (VLUCHT)

' De wereldreis van een kleine Brusselaar', in Kultuur vandaag en morgen, zp (Editions des Connaissances modernes s.a.) zj (1971 ?) blz.156.

' Het Dossier Hergé' , in Kuifje-weekblad jg.26 (1971) nr.2,blz.23-30. (= Magazine 2000 nr.1). (algemeen)

(rubriek De Krant), ' Kuifje stelt fans op de proef', in Aloha nr.18 (1972) blz.13. (tekenfilm Het Haaienmeer)

(rubriek De Klaroen van Oud-Zuid), ' Rock en Kuifje', in Aloha nr.23 (1972) blz.21. (illegale uitgave SOVJET)

(rubriek De Klaroen van Oud-Zuid), ' Nieuws van het stripfront. De zonnetempel', in Aloha nr.24 (1972) blz.30. (tekenfilm De Zonnetempel)

' In de Sovjet-Unie ', in Stripschrift 38½ (1972). (illegale uitgave SOVJET)

' De illegale avonturen van Kuifje', in Vrij Nederland van 24-9-1972. (illegale uitgave SOVJET)

' Kuifje : spitsvondig en ridderlijk speurdertje, een voorbeeld voor ons allen', in Nieuwsblad voor de boekhandel jg.139 (1972) nr.27,blz.1360-1365. (algemeen)

' Een super-tekenfilm van 80 minuten : Kuifje en het Haaienmeer', in Kuifje-weekblad jg.27 (1972) 5 dec. (tekenfilm Het Haaienmeer)

' Filmster Kuifje 43 jaar ?' , in Vrij Nederland van 16-12-1972. (tekenfilm Het Haaienmeer)

" Kuifje onze man in Moskou', in Jakobijn (Schoolblad Jacob Roelandslyceum) april (1973 ?) blz. 8-13.

' Heruitgave Kuifje te anti-Russisch', in De Volkskrant van 15-3-1973. (illegale uitgave SOVJET)

' Kuifje ' , in Trouw/Kwartet van 3-5-1973. Naar aanleiding van De Werd in Studio.

' Twee tekenfilms op komst ', in De Gooi en Eemlander van 21-6-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

' Kuifje komt in strip beter uit de verf dan in de film ', in Dagblad van het Oosten van 5-7-1974. (tekenfilm Het Haaienmeer)

' Voorwoord van de uitgever ', in Uit de archieven van Hergé : De avonturen van Totor en de originele versie van Kuifje in de Sovjetunie (1929). (Tournai 1975) blz.7 (zie daar ook blz.5-6).

' Kuifje ! Piepkuiken voor zijn vijanden, held voor miljoenen lezers, jeugddroom voor Hergé', in De strip in woord en beeld. (Venlo 1976) blz.55-69. = Werkstuk klas 1 E Pedagogische Academie " De Wylderbeek " Venlo. (algemeen)

' Hergé : Kuifje en Bobbie veroveren de wereld (+ bibliografie) ', in Het Belgisch Beeldverhaal. (Antwerpen 1976) blz.2-3 en 6-7. = Paper van het Internationaal Cultureel Centrum. (algemeen)

' Kuifje. Kuifjes vader', in Unigro Gids nr.185 (1976) blz.214-217. (algemeen)

' Kuifje in lange broek ', in Deventer Dagblad/ Zutphens Dagblad / Gelders-Overijselse Courant van 17-4-1976. (PICARO'S)

(rubriek Het Wereldje), ' 300.000 ', in Vrij Nederland van 20-3-1976. (PICARO'S)

' Picaro's drijven op bodempje whisky', in Hipper Vol.2 (1976) nr.0,blz.12-14 (eigen nummering). (PICARO'S)

' Kuifje in Scala ', in De Winschoter Courant van 6-8-1976. (tekenfilm De Zonnetempel)

' Kuifje in drie dimensies', in De Standaard van 30-9-1976, blz.13. (onthulling Kuifje-standbeeld)

' Nog meer over Hergé ', in Kuifje-weekblad jg. ? (1976) nr. ? Met karikatuur van Hergé op affiche-formaat door Stanicel.

' De wenskaarten van Hergé', in Kuifje-weekblad jg. 31 (1976) nr.2,bijlage België (= Kuifje Magazine nr.1,8 blz.).

' Kuifje, oudste en populairste strip', in Boerderij (Kinderboerderij) jg.60 (1976) nr.35. (algemeen + prijsvraag)

' Kuifje (2) ', in Boerderij (Kinderboerderij) jg.60 (1976) nr.40. (uitslag prijsvraag ; zie vorige titel)

' Mantsjoerije 1931. Het verhaal dat Kuifje liet glippen', in Kijk van nov.1976,blz.14-17. (LOTUS spoorwegincident)

' Hergé ere-lid', in Gaston nr.3 (1976) blz.36.

' Strips - ongecensureerd - gecensureerd ', in Grafisch Nederland 1976 (red. N.Scheepmaker)blz. 80-82. (hertekening KRAB en ZW-GOUD)

' Kenners', in Furore 5 (1977) blz.18. (Kuifje-stickers)

' Kuifje in Rotterdam', in De Groene Amsterdammer van 23-2-1977,blz.16. (katalogi tentoonstelling Kuifje in Rotterdam)

(rubriek Dichtbij en verder), ' Een stripfiguur doorgelicht ', in Trouw/Kwartet van 25-2-1977. (katalogi tentoonstelling Kuifje in Rotterdam)

' Kuifje ', in NRC/Handelsblad van 25-2-1977, Cultureel Supplement blz.3. (over Noordhoek Er is geen eind aan Kuifje)

(rubriek Dag in dag uit), ' Passie ', in De Volkskrant van 1-3-1977. (katalogi Kuifje in Rotterdam)

' " Kuifje " voor Korrektionele Rechtbank te Brussel', in Gazet van Antwerpen van 16/17-4-1977,blz.8. (over Tintin en Suisse)

(rl?), ' " Auteur wilde Hergés personage vermenselijken ". Callico's Kuifje vulgair en plat ?', in De Standaard van 16/17-4-1977,blz.4. (over Tintin en Suisse)

' Pommerel', in Furore 6 (1977) blz.30. (over Achtergronden van het Beeldverhaal)

' Een succesmusical in Londen. Tintin's great American adventure', in Kuifje-weekblad jg.32 (1977) nr.13. (Kuifje-musical)

' Brusselse rechtbank oordeelt " Kuifje in Zwitserland " is plagiaat', in Het Laatste Nieuws van 1-7-1977,blz.9. (over Tintin en Suisse)

' Kuifjes avonturen in de Berebios', in Het Parool van 18-10-1977,blz.13. (TV-tekenfilmpjes Kuifje)

DEEL II b. Niet geïdentificeerd.

' (recensie TIBET)', in Jeugdboekengids (IDIL)nr. 1038 (vóór 1962).

' (recensie SIGAREN)', in Jeugdboekengids (IDIL) nr.1632 (1962 ?).

' (recensie LOTUS) ', in Jeugdboekengids (IDIL) nr.2119 (anno ?).

' Kuifje-expositie in De Nieuwe Slof', in ? van ?-?-1977. (nasleep tentoonstelling Kuifje in Rotterdam)

STRIP snippertjes

ONTVANGEN TER BESPREKING.

Een uitstekende uitgave over Georges Van Raemdonck, getiteld : " In de ban van Bulletje en Bonestaak " samengesteld door Jan Kooijman en Hans Stoovelaar. Te verkrijgen bij Nico Noordermeer, tevens uitgever, Kleasterwei 1, Baijum (Fr.) voor 17,75 gulden.
Met herdruk van een strip van B & Bonestaak en Smidje Smee. Wij komen er op terug. - " Lambiek " nrs.7 t/m 10, Kerkstraat 104, Amsterdam. Nieuws en inlichtingen uit Nederlands oudste stripantiquariaat. - Hop nrs.12/13. (rue Emile Duclaux,13,15000 Aurillac) : het Franse fandom leeft toch nog -
" Stripschrift " nr.101 ; scenaristen Special : Greg, Charlier, Lob, Dionetti : nr.102/103 : Kuifje Weekblad, E.P.Jacobs, Bob de Moor, Auclair ; nr.104 : Trigië, Joost Swarte, Pogo, Wereldkartoenale ; nr.105 : 10 jaar Stripschap, Carl Barks' Donald Duck. Mooie kleuromslagen : toch wel een uitstekend blad. (Koninginneweg 164, Amsterdam).
" Striprofiel " (Postbus 136,1520 AC Wormerveer) 4e jg.nr.3 : Henk Albers, Pogo, Aart Clerkx, Eric de Noorman, Duck index. Toch ook wel een uitstekend blad, maar in moeilijkheden naar 't schijnt. Daarom een oproep tot de Vlaamse lezers : ga een keertje niet Chinees eten : neem een abonnement op Striprofiel ! - Kartoen, gratis fanzine (D.Willemse, Van Maerlantstraat 37, 2000 Antwerpen). Gratis : toch leuk. Hopelijk zijn alle nummers nog niet uitgedeeld. - Tom Poes uitgaven. De Bezige Bij / Het Stripschap (Postbus 104, Uithoorn). Nummers MV -34 : Het vibreerputje ; MV - 46 : De geheimzinnige gaper ; MV - 35 : Solfertje ; MV - 48 : Het wroegwezen - Oberon zwart/wit albums (zelfde adres). Kresse, Matho Tonga : De strijd in de Zwarte Bergen. (Heel mooi) nr.16 : Julsing, Wellington Wish, 2 verhalen uit Pep ! - Achtergronden van het beeldverhaal nr.8. (Postbus 651, 3800 AR Amersfoort). Hierin " Kuifje en China " door uitgever E.Pommerel. 2,15 gulden. Bizarre Comix nr.7 en 8. resp. werk van Stanton en Eneg (Kontakteer Real Free Press, Oude Nieuwstraat 10, A'dam). Een uitvoerige behandeling van bizarre strips staat op stapel voor 't geweldige sex-nummer.
Hans Matla, Stripkatalogus 1978. Officiële katalogus der Nederlandstalige stripalbums. 2e herziene en uitgebreide editie. Den Haag, Panda, 1978.453 blz. (Frederikstraat 955, 2514 's Gravenhage).
" Particulier Museum voor Conservering van Suske & Wiske verhalen " jg.1. nr.2 en jg.2. nr.1 en 2 (Sluizeweg 34, Made (N.Br.) Suske & Wiske-fans mogen dit natuurlijk niet missen . -

ERRATA.

nr.15 : Leo de Budt. Bibliografie blz.21 : er liep iets mis met de datering in " De Post ". Tijl Uilenspiegel verscheen vanaf 15 maart 1953 i.p.v. 18 maart enz.
blz. 12 : 2e kol.onder : B.Lottegiers is geen regisseur maar directeur.
blz.22 : Vul de bibliografie aan met :
B.GIJSELEN, Leo De Budt, kunstschilder en tekenaar. In : Volk & Staat, 22 juli 1941.

IN MEMORIAM.
- A.Herckenrath, de bekende grafische kunstenaar overleed op 12 oktober 1977. Hij werd geboren te Antwerpen op 20 februari 1907. Hij was van 1936 tot 1945 layout-man bij " Ons Land " en tot 1973 vervulde hij eenzelfde funktie voor tijdschriften van De Goede Pers te Averbode. In " Zonneland " tekende hij " In den greep van den Octopus " op tekst van John Flanders vanaf 2 april 1950.

De Ohee-lijst kon helaas geen plaats vinden in dit enigzins vervallen Kapoentjes-nummer. Hij blijft dus liggen in de bovenste la.

STRIPGIDS-PRIJS 1977

De poster van Bakelandt

Daniël Jansens.

De uitgever Kees Coenders.

W. v. d. Broeck zegt zijn mening over strip.

Kamagurka en Leemans onderzoeken de gedenkplaket.

J. S. in gesprek met Frank Ivo Van Damme.

Kees Kousemaker met beschuimde snor.

Martin Wassington.

Bakelandt

Op 7 oktober 1977 ontvingen de auteurs van " Bakelandt en de Rovers van het Vrijbos " de eerste Stripgids-Prijs. De hierbij gepubliceerde foto's herinneren aan deze sensationele avond die ook nog in de komende jaren zijn weerslag zal hebben op het Vlaamse stripgebeuren.
Tevens hebben wij het nuttig geoordeeld de korte lezing van de letterkundige Walter van den Broeck op te nemen in dit nummer : wij zijn ervan overtuigd dat zijn opvattingen over de strip in het algemeen heel wat tegenstanders tot nadenken zal stemmen. Een belangrijk doél van de avond was vooral het bewustzijn van de kunstzinnige mogelijkheden die het stripmedium in zich heeft aan te wakkeren, om tot meer artistiek verantwoorde grafische expressie te kunnen komen ; er wordt een meer artistiek verantwoord beeldverhaal, onafhankelijk van de commerciële noodwendigheden, nagestreefd. De geheel eigen intrinsieke waarde die het stripmedium door het samengaan van taal en beeld in zich heeft, wordt te weinig uitgebuit door de auteurs die veelal in een commercieel keurslijf gevangen zitten. Omdat deze " commerciële middelmatigheid " echter ook voorkomt in de andere media zoals film (inclusief tekenfilm), T.V., literatuur enz. moet de strip gelijke kansen kunnen krijgen. De Stripgids-Prijs werd ook ingesteld om de verwezenlijkingen van onze veelal miskende Vlaamse auteurs kracht bij te zetten. Wij waren het ook beu te moeten toezien hoe sommigen op het buitenland moesten wachten op een zekere erkenning.

Laten wij thans, vooraleer enige woorden met hen te wisselen, even kennismaken met de laureaten.

Daniël Jansens

(scenarioschrijver).

Hij werd geboren te Leuven op 28 oktober 1942. Was werkzaam bij de uitgeverij Manteau te Brussel. Na een bescheiden debuut met een novelle " Het Lof " in " De Vlaamse Gids " was hij vanaf januari 1967 tot 30 juni 1973 verbonden aan de Studio Vandersteen waarvoor hij niet minder dan 289 Bessy-verhalen bij mekaar schreef. Op 10 september 1969 startte " De Goudbaron " het eerste verhaal van " Lombok en Gurdjeff " (met tekenaar Arthur Berckmans) in " Gazet van Antwerpen ".
De grappige avonturen van Meester Gurdjeff, tovenaar, wonderdoener en alchemist samen met zijn prehistorische vriend vervolgden in het " Advertentieblad E 3 " en in " Soir-Jeunesse " met twee verhalen " Lombok en de vampiers " en " De erfenis van Boebastis ". Meteen was Jansens' talent als volwaardige strip-scenarioschrijver gevestigd.
Voor de Turnhoutse uitgever Proost schreef hij in die periode nog het scenario van een fotoroman " De schat van Corsendonck " en vertaalde de Franse strips " Tout éclate à Klap " en " Quatre attaques à Klap " van Helpé en Luca.
" Kramikske van de bakker " werd gerealiseerd in samenwerking met tekenaar Jean-Pol en Daniël bewees ook een beperkt gegeven (welke kanten kan men immers met een bakkersloopjongen uit !) tot het uiterste uit te kunnen melken. Kramikske verscheen vanaf 28 maart 1970 in " De Volksmacht " maar vindt men ook terug in " Passe-Partout ", " Pats " en " Zonneland ". Er verschenen ook albums van Kramikske waarbij de twee vervolgverhalen " Koekplankenkoorts " en " De Kolonelssirtaki ". Voor " Robbedoes " realiseerde hij vervolgens twee episodes van " Simon de Danser " (met tekenaar Sirius) nl. " De rede der verloren schepen " (De Spookgaljoenen) (vanaf nr. 1699, 1970) en " De vijvers van Xiballa " (vanaf nr. 1766, 1972). Hierna was hij een poosje verantwoordelijk voor de Nederlandstalige uitgaven (vooral strips, maar ook kinderboeken) van Rossel Edition.
In samenwerking met tekenaar Desclez, die toen ook hoofdredakteur van " Kuifje " was, kwamen in dat blad een episode van " Gaspard van Bazel " getiteld " De geldvreter " (1976) en 17 korte verhalen in de reeks " Kronieken van de Zwarte Griffioen " tot stand. Ook verscheen in hetzelfde blad " De koe van Zebulon Pike " met tekeningen van Hulot (7 okt. 1975) en enkele korte verhalen in samenwerking met Leemans.
Daniël was (en is nog steeds) volop werkzaam als enige free-lance scenarist in Vlaanderen en creëerde nog in samenwerking met Leemans " Bakelandt en de Rovers van het Vrijbos " voor de dagbladen " Het Laatste Nieuws ", " De Nieuwe Gazet " vanaf 20 oktober 1975. Dit leverde hen dus de Stripgids-Prijs 1977 op. Een nieuwe reeks voor het Nederlandse blad " Eppo " is in voorbereiding. Naast dit alles verleende Daniël nog zijn medewerking aan een film over " Het Belgische Stripverhaal " door O.D.E.C. gerealiseerd in opdracht van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse

Cultuur en verzorgde het scenario van de tekenfilm " In de greep van Gambrinus " van R. Servais voor het Ministerie van Nederlandse Cultuur. Veeleer bedroevend is het om vast te moeten stellen dat hij zijn energie hierbij nog moet besteden aan diverse joernalistieke werkzaamheden en vertaalwerk.

Hector Leemans

(tekenaar).

Geboren te Temse op 28 januari 1950. Volgde vijf jaar Academie te Dendermonde. Hij debuteerde samen met Sylvain Polfliet op 17 juni 1969 in de dagbladen " Het Volk ", " De Nieuwe Gids ", " De Antwerpse Gids " met " Brian Howell ". Voor deze creatie van Polfliet tekende hij voornamelijk de decors, schreef echter ook het scenario voor het tweede verhaal " De duivelse kolonel ". De samenwerking zou zich echter tot de drie eerste verhalen beperken. Tijdens zijn legerdienst in 1972 vervolgde hij de oorspronkelijke creatie van Robert Merhottein " Jager Jansens " in het legerblad " Shako ".
" Bakelandt ... " startte op 20 oktober 1975 in de dagbladen " Het Laatste Nieuws ", " De Nieuwe Gazet ". Reeds verschenen titels : De Bloedwet - Het Goud van de Consul - De Gevangene van Wijnendale - De IJzeren Hertog - De Meester der Broeders - Het Beest van Gits -Het Verraad van de Repensnijder - De Hel van de Moeren -. Vanaf het eerste verhaal zou het onder invloed van vnl. Cuvelier en Jijé ontwikkelde tekentalent blijken. Van beide auteurs verschenen verder nog twee korte verhalen in Kuifje : " De laatste strijd van een wijs man " (4 november 1975) en " De sage van China Polly " (9 november 1976).
Ook in Nederland volgde spoedig de erkenning van Hectors talent. " Circus Maximus " een eigen oude creatie begon er vanaf 11 maart 1977 in " Eppo ". Tenslotte moeten ook de korte bijdragen in " Proopr" een soort Vlaamse " Tante Leny ", uitgegeven door Kamagurka vermeld worden.
Hector, die vrij snel een belangrijke plaats in de stripwereld veroverde, is een zekere waarde voor de toekomst. Wij hebben het beste van zijn kunnen nog niet gezien of gelezen, want hij koestert bovendien enige scenarioplannen met reeksen waarvan hij nog ontwerpen op stapel heeft staan. Enige voorbeelden hiervan kunt u bij de illustraties ontdekken.

INTERVIEW MET DANIEL JANSENS.

- Vertel eens wat over de figuur Bakelandt.

Ik liep al jaren met het idee rond om een strip te maken over de figuur van Bakelandt en had al heel wat dokumentatie doorgenomen vooraleer een konkreet projekt werd uitgewerkt. Daarbij behoorde o.a. het basiswerk van kanunnik Huys, waarvan een eerste editie in 1864 verscheen, dus grofweg een 60 jaar nadat onze vriend een kopje kleiner werd gemaakt op de markt te Brugge. Verder bestaat er een dossier Bakelandt van Fred Germonprez en allerhande losse artikelen in folkloristische en geschiedkundige tijdschriften. Ik had ook kontakt opgenomen met Prof. Top van de universiteit van Leuven die een doctoraatsthesis had gemaakt over de literaire verwerking van de Bakelandt-figuur. Die man heeft mij heel wat zaken over de historische Bakelandt verteld die zeer flagrant waren in die zin dat ze absoluut niet zo romantisch en bruikbaar waren voor mijn strip dan ik had gedacht. De historische Bakelandt was in werkelijkheid een rovertje, een meelopertje van derde kategorie die in die getormenteerde tijd (armoede, Franse bezetting, conscriptie enz.) er wat van heeft geprofiteerd om met een aantal andere ongure figuren een beetje aan struikroverij op het laagste niveau te doen. Prof. Top had ook bewezen dat onze goeie vriend niet minder dan driemaal dienst had genomen in het Franse leger, maar zich nooit had aangemeld : dit alles om de zogenaamde aanwervingspremie in de wacht te kunnen slepen.
Waarom hij zo'n literaire figuur is geworden en de held van zo veel volksromans (er zijn er niet minder dan 17 verschenen) moet gezocht worden in het feit dat hij een beetje Frans kon praten. Als enige van de hele bende, die eigenlijk geleid werd door Busschaert, bijgenaamd " de Knorre ", voerde hij bij de gerechtszitting in Brugge het woord. Zodoende is hij, die in feite slechts een meelopertje was, voor het nageslacht en dus ook voor de literaire mythologie de wrede Bakelandt geworden, de man die West-Vlaanderen terroriseerde.
Wat hebben wij ervan gemaakt ? Ik ben nog een stukje verder gegaan in de mythologisering en heb er een soort Robin Hood van gemaakt, een soort weerstandersfiguur die het opnam tegen de Franse

AAAAAAAH...
?
PAF!
EUH.. HELLO BOYS! IK BEN 'N ARME KAPITALIST DIE PER ONGELUK UIT HET VLIEGTUIG GEVALLEN IS EN NU BEN IK GEDOEMD MIJN VERDERE LEVEN IN DEZE AFSCHUWELIJKE JUNGLE TE SLIJTEN...
WAAR MOET DAT TOCH HEEN MET DIE MILIEU-VERONTREINIGING, HEE ?
WIE IS DAT ?!
HIJ NOEMT ZICHZELF TARSAN...
RARE VOGEL.

bezetter. Dat is hij dus zeer waarschijnlijk in werkelijkheid nooit geweest. Maar in de strip hebben we een held nodig en " pour le besoin de la cause " hebben we van Bakelandt die Brigand-figuur gemaakt, een mengeling van rover en verzetsstrijder die uiteindelijk toch sympathiek overkomt.

- Heeft u Leemans zelf gekontakteerd ?

Al lang voor de geboorte van Bakelandt was ik in kontakt met Leemans. Ik heb hem altijd een groot talent gevonden vooral ook omdat hij geen epigoon was van Vandersteen. Hij was origineel, had techniek, en ik zag in hem een zeer goeie realistische tekenaar zoals er weinig zijn. Vóór Bakelandt had hij reeds pseudo-actualiteitstekeningen gemaakt voor de " Vlaamse Pilote " waarvan ik hoofdredakteur zou zijn geworden, maar die nooit het licht heeft kunnen zien. " Dingo & Co. " was een eerste projekt, een satirische strip over het popmilieu met een gewetenloze eier-etende manager die onze vrienden uitbuitte. Deze strip, die gestart werd zonder directe publikatiemogelijkheden heeft ook nooit scenariokundig of grafisch een volle uitwerking gehad.
De verwezenlijking van een stripprojekt hangt immers van zeer veel faktoren af. Ook Bakelandt had even goed onuitgewerkt kunnen blijven omdat deze strip samen met een ander projekt werd voorgesteld aan de verantwoordelijken van " Het Laatste Nieuws " : dat was " Joaquin Murieta ", een western gesitueerd ten tijde van de Goldrush ; denk aan de " forty-niners ", 1849, Californië, goud aan de oevers van de Sacramento-rivier. Hector had die twee projekten grafisch verwerkt en op de krant hebben ze geopteerd voor een Vlaamse figuur, Bakelandt dus. Ondanks het feit dat ik met zeer veel enthousiasme aan Bakelandt werk, vooral ook omdat ik mij er taalkundig volledig kan in uitleven, heb ik soms wel een beetje spijt dat " Joaquin Murieta " in de schuif is blijven liggen. Die figuur zou misschien internationaal grotere mogelijkheden gekend hebben dan Bakelandt.

- Het thema van de roverhoofdman kan toch universeel zijn ?

Het is ook universeel want een Robin Hood personage, dat het opneemt tegen de slechterik, tegen de verdrukker, tegen de bezetter, is in feite een eeuwig personage. In de tijd van Bakelandt had je, historisch gezien b.v. in het Rijnland " Schinderhannes " ; in Nederland had je de " Bende van de Witte Veder " ; in Noord-Frankrijk " Les Chauffeurs du Nord " (dus letterlijk : " De Voetbranders van het Noorden ") ; in Henegouwen was er " Monneuse " enz. De strip zou kunnen aangepast worden aan de historische kontekst van het land waarin hij zou gepubliceerd worden. Willen we internationaal werken dan zouden we ons moeten aanpassen aan, ik zou willen zeggen, " de brigand van dienst " aan de man die daar de tegenhanger was van Bakelandt. Ook al vind ik toch dat b.v. de plaatsnamen Roeselare, Brugge enz. geen beletsel zouden mogen zijn om Bakelandt een internationale dimensie te geven. Prof. Top heeft mij gesignaleerd dat er zeker twee Franstalige uitgaven van de literaire Bakelandt-figuur bestaan hebben, dus een " Bakelandt, Brigand des Flandres " strijdend tegen de Franse bezetter. Ook al zie ik het gezien het Franse chauvinisme nu niet zo direkt zitten dat een Frans dagblad of tijdschrift onze strip gaat overnemen.

- Hoe verloopt de samenwerking met Leemans ?

Ik maak eerst een korte inhoud, een synopsis waar voor ik uiteraard de nodige dokumentatie raadpleeg. Men vergeet nogal eens dat een scenarioschrijver enorm veel dokumentatie moet doornemen, dokumentatie die niet altijd bruikbaar is. Dit alles is noodzakelijk omdat men niet alles zo maar uit de duim kan zuigen ; er moet steeds een minimum aan historische verantwoording zijn. Dit niet betaalde opzoekingswerk van de scenarioschrijver wordt dus nogal eens uit het oog verloren. Maar goed ! De synopsis wordt doorgespeeld naar Leemans die zijn reakties kenbaar maakt. Daarna begint mijn zelfstandige werk, het uitwerken van het scenario, plaat per plaat. Hierin geef ik decoraanwijzingen, voorzie de dialogen, de " découpage " en de " mise-en-page ". Het spreekt natuurlijk vanzelf dat de tekenaar om grafische redenen hier mag en moet ingrijpen, maar ik wil hier toch wel even stellen dat, wanneer ik de découpage aflever van een scenarioplaat, het zo maar niet op een-twee-drie gebeurt. Daar gaat heel wat werk aan vooraf en alles wordt grondig " gevisualiseerd ". Ik heb eigenlijk, hoewel ik niet kan tekenen, tekenkundig het verhaal al in mijn hoofd. Vandaar dat er soms bizarre resultaten uit de tekenpen komen waaraan ik mij helemaal niet had verwacht.

- Het ideaal is, volgens velen, dat de tekenaar ook zelf de teksten schrijft. Welke rol vervult een tekenaar ; welke inbreng kan hij nog doen ? Neemt u het b.v. dat hij met de " mise-en-page " niet akkoord is en een eigen inbreng doet ?

De grafische uitwerking primeert. Ik ben namelijk geen tekenaar. Ik probeer zo goed mogelijk te visualiseren wat het moet worden, en ik mag rustig stellen dat ik daar een zekere ervaring in gekregen heb. Natuurlijk is het zo dat een tekenaar door het scenario voor bepaalde problemen gesteld wordt.

In de praktijk komt het er echter dikwijls op neer dat een tekenaar die zijn eigen teksten schrijft bepaalde grafische moeilijkheden uit de weg zal gaan. Maar daar hou ik als schrijver geen rekening mee : ik hou enkel rekening met het beoogde grafische resultaat en met wat ten goede komt aan het verhaal en aan de uiteindelijke tekenkundige verwerking ervan. Zo voel ik bij het lezen van bepaalde strips wel aan dat de tekenaar de moeilijke prentjes overslaat en er oplossingen voor ziet waarover ik niet altijd zo enthousiast zou zijn.

- Wat is het belangrijkste : de tekst of de tekening ?

W. Vandersteen, die èn tekenaar èn scenarioschrijver is, bekende mij waarschijnlijk in een ogenblik van openhartigheid dat uiteindelijk het scenario primeerde en van groter belang was dan de tekening in een tekenverhaal. Het klinkt schools, maar ergens moeten tekst en tekening elkaar op een harmonische wijze aanvullen. Het ideaal is natuurlijk dat èn een goede tekst èn een goede tekening èn een goede wisselwerking tussen beide aanwezig is. Eń het ideaal lijkt dan wel te zijn dat die twee professionele aangelegenheden zouden verenigd zijn in een en dezelfde persoon. Maar de evolutie in de stripwereld is nu eenmaal zo dat men veeleisender is geworden op het gebied van het verhaal. Vroeger kon men een verhaal maken dat zeer sfeervol getekend was, maar waar niet zo veel in gebeurde. In de pioniers-tijd werd er werkelijk gewerkt van dag tot dag. Een synopsis was vrijwel onbestaande. Men wist eigenlijk niet waar men naar toe ging. Het scenario leek van veel minder belang daar waar nu een stevig geconstrueerd verhaal vereist wordt, waar een degelijk uitgewerkte synopsis aan de bron ligt. In Vlaanderen ben ik echter de enige full-time scenarioschrijver. In dit verband zou ik nog M. Toonder willen citeren die ongeveer beweerde :

EN DE ONNAVOLGBARE DINGO BEËINDIGT ZIN KNALREPERTOIRE MET EEN RAUWE, BIKKELHARDE -ZO UIT HET LEVEN GEGREPEN- MOORDSONG!...
WOOOOIIIN
CONSTANT
EVOLUTION
I Am the
...DAN VANUIT DE ZAAL EEN DREUNEND GELOEI: ALS DE MASSALE BRONSTKREET VAN EEN HELE VLOOT WILDGEWORDEN MISTHORENS!
DINGOOOOOOH
ZZZ
HUH?! TIJD OM OP TE STAAN ZEKER?!
KLAP
KLAP HEHO
BIS YEAH CLAP
CLAP CLAP

" Dingo & Co."

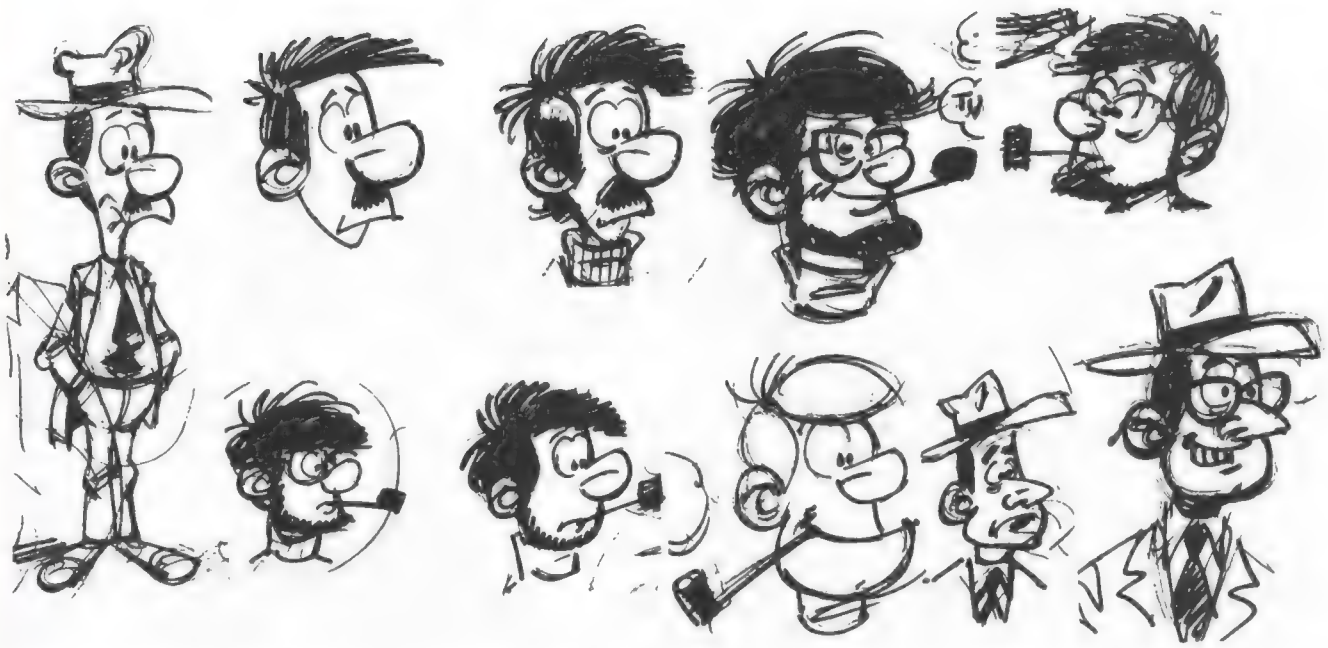

" Stripmakers, zowel tekenaars als scenarioschrijvers, zijn kunstenaars, individualistisch ingestelde personen die het in vele gevallen vervelend vinden hun creatieve akt met anderen te delen ". Ik denk dat we daar verder niks meer aan hoeven toe te voegen.

- Waarom zijn er naar uw gevoel zo weinig scenarioschrijvers ?

Er zijn weinig literatoren die zich aangetrokken voelen tot het schrijven van scenario's omdat het 1. financieel veel minder interessant is dan een strip te tekenen en 2. omdat men eigenlijk ten onrechte van een goede stripreeks uiteindelijk alleen de tekenaar onthoudt. De scenarioschrijver zal altijd een beetje achter de tekenaar staan en altijd als het arme broertje uit heel de situatie komen. Het beroep van scenarioschrijver is zeer ondankbaar.

- Hoe verloopt de financiële verdeling ?

Op het ogenblik werk ik aan een verhouding van 1/3. Dus wanneer 3.000 fr. per plaat wordt betaald krijgt de tekenaar 2.000 fr. en ik 1.000 fr. Die verhouding lag in het verleden veel lager ; vandaar weer het feit dat weinig mensen er zich voor aangetrokken voelden om scenarioschrijver te worden. Ikzelf heb nog gewerkt aan, hou u vast, 1/8 van de plaat. En die man vond nog dat ie mij ruim betaalde.

- Dat was Vandersteen ?

Neen, dát was nog lager. Met Vandersteen verdiende ik een vaste wedde per maand, hetgeen omgerekend de ronde som van 132,- fr. per scenarioplaat vertegenwoordigde. Dat was natuurlijk zeer weinig. De verhouding 2/3 - 1/3 vind ik redelijk. Bij de albumverkoop moet de zaak echter herzien worden want noch de tekenaar noch de scenarioschrijver moeten een bijkomende inspanning leveren : men kan dan van een co-auteurschap spreken en een verhouding fifty-fifty is dan meer op z'n plaats. Bij uitgeverij Oberon in Nederland is dat b.v. ook het geval. Wat de rest betreft gaat men daar ook van een zeer gezonde politiek uit en houdt men geen rekening met verhoudingen. De redaktie betaalt de scenarioschrijver een bepaalde som en deze weet zelfs niet wat de tekenaar heeft, of omgekeerd. Men ziet er zowel de schrijver als de tekenaar als full-time auteur. Men heeft er bepaalde tarieven en theoretisch is het ook mogelijk dat een scenarioschrijver meer heeft dan 1/3 per scenarioplaat. Ik vind het een gezonde politiek waardoor er geen financiële verhoudingen worden geschapen tussen de twee auteurs.

- Wat bindt u zo aan de strip ? Zou u niet meer kunnen verdienen met andere werkzaamheden ?

Aanvankelijk wou ik ook wel journalist worden. Ik heb ook wat " copywriting " gedaan. Uiteindelijk was ik door een toeval bij W. Vandersteen terecht gekomen. In het begin had ik daar wel een interessante wedde, maar deze was na een aantal jaren nog steeds hetzelfde gebleven. Maar ondanks de vele problemen die er zijn, doe ik het graag. Het maken van een scenario boeit me meer dan de andere aktiviteiten die ik om den brode moet uitoefenen en die misschien meer renderen. Ik ben b.v. ook freelance redakteur van het blad " Stella-News " van de brouwerijen Artois. Wel, soms vraag ik mij af of het niet beter zou zijn alleen soortgelijk werk te doen, en niet geconfronteerd te worden met de spanningen die de noodzakelijke samenwerking in de strip met tekenaars, redakteuren en uitgevers met zich meebrengt. Maar full-time wil ik zo niet werken omdat ik dan precies de creativiteit mis die ik in strips aan de dag kan leggen. Ik heb b.v. ook absoluut geen behoefte om een boek te schrijven. Ooit kan het nog wel gebeuren maar thans zie ik er de noodzaak niet van in. Ik kan mij in het medium strip op creatief vlak helemaal uitleven en wil wel benadrukken dat ik helemaal achter het meer laten aanvaarden van de strip als volwaardige kunstvorm sta ! Ik zie mijn werkzaamheden i.v.m. de strip meer en meer in de richting van die nieuwe stroming die de strip in een meer volwassen toestand wil brengen ; een zeker artistiek niveau te brengen, zowel op het gebied van de grafiek als van de dialoog en nl. de strip zo te zien dat hij gelijkgeschakeld zou kunnen worden met literatuur, film enz. Nogal dikwijls wordt het bewijs geleverd, dat wanneer men bewust wil gaan werken voor kinderen, dat men dan veelal kinderachtig wordt.

- Wat zijn uw opvattingen over de kunstzinnigheid in de strip ?

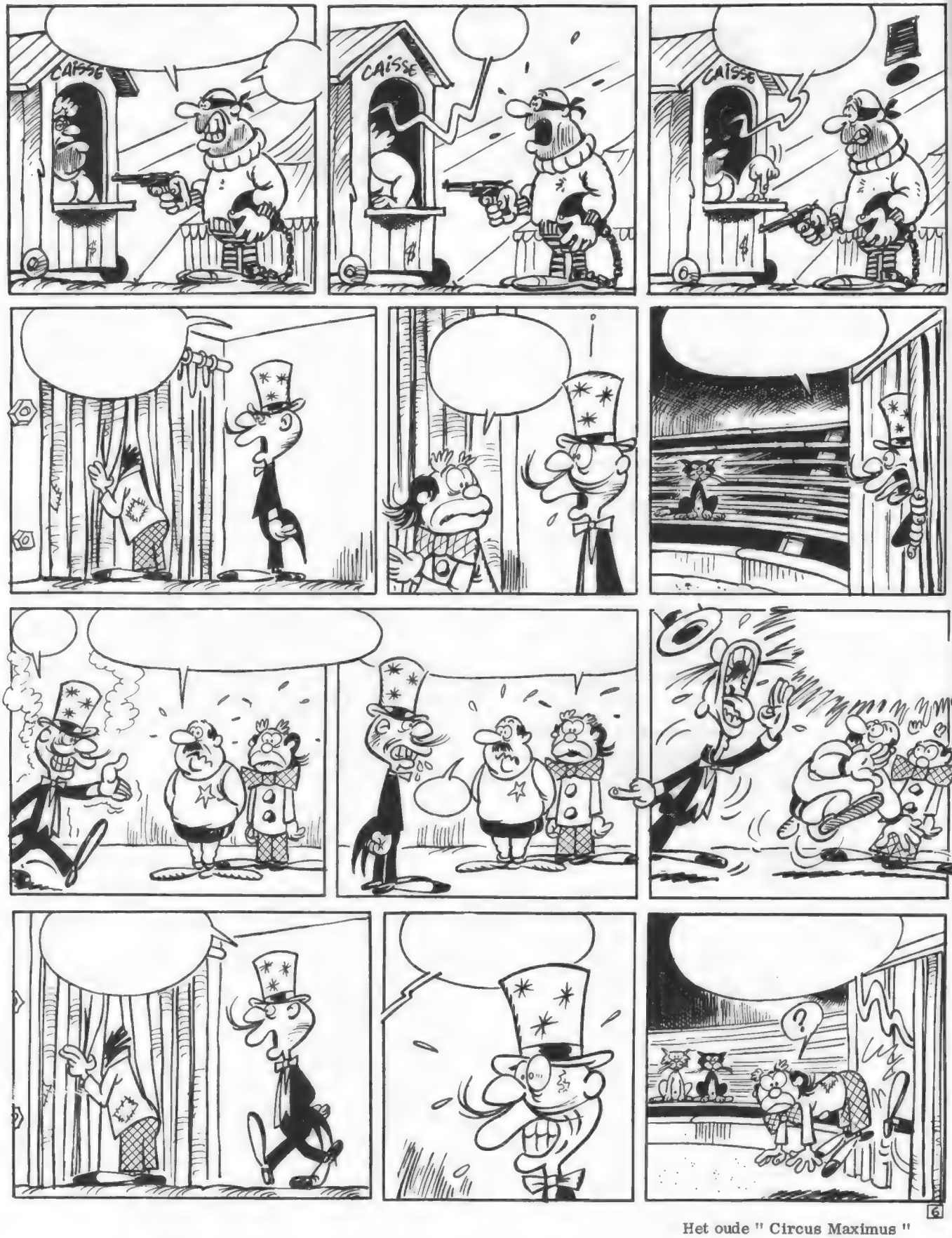

Het oude " Circus Maximus "

HECTOR LEEMANS WAS REEDS NEGEN JAAR GELEDEN BEZIG MET DE STRIP „CIRCUS MAXIMUS"
VUL DE BALOONS ZELF IN EN STUUR DE TEKST NAAR ONS REDAKTIEADRES (ZIE INHOUDSOPGAVE
DE ORIGINEELSTE TEKST WORDT BELOOND MET EEN PRESENT-EXEMPLAAR

Ik beschouw de strip als een volwaardige creatieve uiting, waar dus het grafisme en de literatuur samengaan. Natuurlijk is de strip gegroeid uit een medium voor kinderen, maar thans is er een enorme stroming om ook strips voor volwassenen te brengen. Deze stroming is in de zestiger jaren voorafgegaan door een fenomeen dat ook " strips voor volwassenen " genoemd kan worden en waarin men het vooral zag in sex en blote dames die zonder veel scenario-ondergrond over de bladen ronddwaalden. Als goeie poging in de richting van de strip voor volwassenen noem ik b.v. Tardi. En ik geloof dat wij met Bakelandt in het enge kader van de Vlaamse strip ook een poging gedaan hebben in die richting. Ook al omdat wij voor een krant werken en niet voor een kinderblad kunnen wij ons uitleven en echte literair verantwoorde dialogen konstrueren. Ofschoon Bakelandt een romantische, klassieke avonturenstrip is met de eeuwige goede en slechte denk ik toch dat we iets doorbroken hebben. Misschien is het precies daarom dat we de Stripgids-Prijs hebben gekregen. Een belangrijke zaak is verder de " sfeer ". Veel oudere strips hadden " sfeer ". En " sfeer " is heel moeilijk te definiëren, maar misschien zou het niet slecht zijn om sfeer juist te zien als een daadwerkelijk creatief gevolg van die onbeperkte spontaniteit waarmee die oudere strips tot stand kwamen.
Wel is het zo dat de grote klassieken in de strip, dit tussen haakjes vermeld, allemaal verhalen hadden die goed in elkaar zaten wat het scenario betrof. Natuurlijk moet ook het nodige talent aanwezig zijn om de juiste " sfeer " te kunnen scheppen.

- Vertel eens wat over uw ervaringen in Kuifje.

De strips in Kuifje zijn afgesprongen omdat de tekenaar gewoon met de noorderzon is verdwenen. Dit vond ik wel zeer spijtig omdat ik die " Kronieken van de Zwarte Griffioen " zeer graag deed. Die lagen me zeer nauw aan mijn nu post-infarctueus hart. Ik beschouwde die kronieken ook als echte verhalen waarin ik mij volledig kon uitleven. En, dit is een primeur, ik speel met de idee om die ooit nog eens als novelle te verwerken, enkel voor mijn plezier. Elk van die verhalen biedt stof voor een goeie novelle. Verder moet ik hieraan toevoegen dat ik zeer ontgoocheld was over de grafische uitwerking van de " Kronieken.. " die ik, ook dit tussen haakjes vermeld, zelf origineel in het Frans schreef. Grafisch was het de totale afgang omdat Desclez er zelf niet veel aan deed en er met een paar hulpjes aan zat te knoeien. Waren deze " Kronieken .. " echter in beeld gezet door b.v. Clavé, een goede medewerker van Pilote uit de oude tijd, of nog Tardi, dan zou dat helemaal wat anders geworden zijn. Zelfs nu heb ik er, wel weer van volwassenen, zeer positieve reakties op gekregen. Ik vind het thans wel spijtig dat deze strip na 17 afleveringen een vrij roemloze dood is gestorven.

- En " Kramikske " ?

Kramikske was een idee van mij, zowel de naam als het personage, maar al zeer vlug heb ik de beperktheden van dat personage ervaren. Zodanig dat ik al vlug buiten de bakkerij om allerlei toestanden ging bedenken, er nieuwe personages ging bijhalen enz. Ik denk dat, wars van alle emotionaliteit, ik deze strip eigenlijk nooit had mogen maken met Jean-Pol omdat wij beiden totaal anders stonden tegenover het medium strip. Jean-Pol behoort tot de generatie die de strip ziet als een medium dat louter voor kinderen is bestemd en die ten allen prijze de kinderen wil bekoren. Dat is voor mij nooit een punt geweest. Daar heb ik mij nooit om bekommerd en vandaar de spanningen die tussen hem en mij ontstonden ; spanningen die na ongeveer zes jaar geleid hebben tot een totale breuk. Dit ook al omdat ik gewoon genoeg had van de manier waarop hij tegenover mij stond als scenarioschrijver Hij zag mij gewoon als een " balonnetjesvuller ". Kortom, het was een zeer slecht huwelijk. Jean-Pol heeft nooit aangevoeld in welke sfeer ik mij wilde begeven.

INTERVIEW MET LEEMANS.

Voorafgaande opmerking : Omdat het vraaggesprek met Leemans op een totaal verschillend tijdstip is gebeurd en ook al omdat in Ciso nr. 25 een vraaggesprek met deze tekenaar is gepland, hebben wij dit vraaggesprek met Leemans willen beperken tot de vragen i.v.m. de kunstzinnigheid in de strip. Een dialoog tussen Daniël en Hector leek wel interessant maar niet wenselijk omdat de opmerkingen van Daniël in verband met het scenario in de eerste plaats alle tekenaars aanbelangen en niet in het bijzonder Hector Leemans zelf. Hector kwam er overigens rond voor uit dat de Bakelandt-strip helemaal moet gezien worden als de strip van Daniël : (de scenarioschrijver wordt dus deze keer toch voor de tekenaar geplaatst). Daniël, en ook ondergetekende hebben echter wel een grote bewondering voor het talent van Hector en zeker ook al diegenen die zijn tekenplaten hebben kunnen bekijken aan de wand in het Turnhoutse Cultureel Centrum in oktober 11. Bij het vraaggesprek was een zekere Kamagurka aanwezig ; zijn schetsen van dat ogenblik kunt u her en der op deze bladzijden bespeuren.

- Wat zijn uw opvattingen over de kunstzinnigheid in de strip ?

Ik denk dat de strip vooral inhoudelijk moet veranderen. Men kan inhoudelijk niet blijven doorgaan op het eeuwige oude schema van de goeie tegen de slechte. Een belangrijkere vraag is echter of er wel mogelijkheden bestaan om nieuwsoortige strips te maken. Naar mijn mening zijn die op het ogenblik in onze streken zeker niet aanwezig. Ik zie geen enkele uitgever die bereid zal zijn om andere strips uit te geven dan deze die we gewend zijn. En zelfs wanneer de mogelijkheden aanwezig zouden zijn blijft het een moeilijk haalbare zaak want hoeveel tekenaars zouden er bereid gevonden worden om nieuwsoortige strips te maken ? In onze streken (ik gebruik niet graag het woord Vlaanderen) zijn er niet zo veel ; de meeste nieuwe tekenaars willen maar liefst in de voetsporen treden van hun grote voorgangers. Het land dat op dit ogenblik het meeste

Maanden zijn verlopen sinds de gewaagde roof van de (valse) Engelse ponden. De lente is terug in 't land, en de 'gevreesde brigand' LODEWIJK BAKELANDT loopt nog steeds op vrije voeten.....

Bakelandt: denkt:
" Huzaren!? Elite-troepen van het Franse leger...nu wordt het menens!"

decor: - sparrenbos...rulle zandweg...
- late namiddag...
- twee (fiere) huzaren, gelaarsd en gespoord... paarden in draf...

Onze roverskapitein verborgen tussen sparren/ laatde ruiters ongemoeid voorbijgaan....

B: denkt: " Zo vlug mogelijk Pé en de anderen verwittigen!"

" KRAAKS! "

huzaar 1 : " WERDA!?
huzaar 2 : "TONNERRE! ...BLIJF STAAN!"

V

decor: Als ze voorbij zijn, steekt B. als het ware op 'kouse-voeten' de weg over naar andere bos-gedeelte....

close-up v. voet op dorre tak...

Hebben het gehoord en kijken om... (één v.d. huzaren heeft moustache)

1

B: denkt: " Stomme tak! nu krijg ik natuurlijk die twee sabelslepers achter me aan..."

huzaar-met-snor (= sergeant):
" En avant Dutronc! Die boerenkinkel mag ons niet ontsnappen!"

decor: Begin van (spannende) achtervolgingsscène...B. rent weg zo hard hij kan en springt hier op deze prent over een dode boomstronk....(beweging)

Onze twee hebben rechtsomkeer gemaakt en zetten natuurlijk de achtervolging in.....

---

geen tekst

Eén van de huzaren rukt z'n karabijn uit het zadelfoedraal en legt aan....

PAW-WHAKK !!...
Bak: denkt: " Er hangt lood in de lucht!..."

V

2

decor: aansluitend bij de prent er juist boven zouden de 2 ruiters hier misschien over dezelfde boomstronk kunnen springen...

- huzaar-met-snor-zhiet-...
X - Versailles-karabijn legt op linkervoorarm om beter te mikken

Kogel slaat in stam v. spar vlak naast Bakelandts kop...

DE GEVANGENE VAN WIJNENDALE
TEKST: J.DANIËL
TEKENINGEN: HEC LEEMAN
MAANDEN ZIJN VERLOPEN SINDS DE GEWAAGDE ROOF VAN DE (VALSE) ENGELSE PONDEN. DE LENTE IS TERUG IN 'T LAND EN DE "GEVREESDE BRIGAND" LODEWIJK BAKELANDT LOOPT NOG STEEDS OP VRIJE VOETEN....
HUZAREN! ELITETROEPEN VAN HET FRANSE LEGER... NU WORDT HET MENENS!
ZO VLUG MOGELIJK PE EN DE ANDEREN VLIE WITTIGEN!
KRAK
WERDA!?
TONNERRE! ...BLIJF STAAN!
STOMME TAK! NU KRIJG IK NATUURLIJK DIE TWEE SABELSLEPERS ACHTER ME AAN...
EN AVANT DUTRONC! DIE BOERENKINKEL MAG ONS NIET ONTSNAPPEN!
EEN VAN DE HUZAREN RUKT ZIJN KARABIJN UIT DE DRAAGBAND EN LEGT AAN...
PAW
ER HANGT LOOD IN DE LUCHT !!
WHAK

(2)

sergeant " Dàt was gewoon om hem bang te maken...ik wil dat wild LEVEND strikken.. begrepen Dutronc!?"
Dutronc: -" Begrepen sergeant!"

De achtervolgingsscène speelt zich niet af in het Vrijbos, maar in het uitgestrekte woud rond het kasteel van Wijnendale....

decor: Snorremans steekt karabijn terug weg/ Ditronc heeft al degen in de hand...

- uitspinnen van de achtervolgingsscène...
- zien wat 'grafisch' het meest voldoening geeft....
- NOTA: de sparren staan niet dicht op elkaar... (belangrijk)

B: denkt: "..de..de bomen staan te ver van elkaar...ze ..hebben geen enkele moeite om ..me te volgen..!!"

decor Rennende en hijgende Bakelandt...

geen tekst:(beeld spreekt genoeg.)

Leunt hier eventjes (buiten adem) tegen boomstam/ moet te zien zijn dat de sukkelaar 'het hard heeft'...

B: " ..'k zie er maar één meer..en hij schijnt de achtervolging te staken...!?"

Inderdaad silhouet tussen de bomen van één enkele ruiter...

3

B: " Maar waar is [redacted] HUMMER TWEE gebleven!?!"

decor: B. begint te vermoeden dat er 'iets niet snor zit' .....

Bakelandts woorden zijn nog niet koud of...

Draait zich half om; of terzijde...en...
(druppels rond Bakelandt-kop)

Dutronc: " Ha!Ha! Ha!!! "

De andere huzaar die een omtrekkende beweging gemaakt heeft, komt aangestormd.....

---

geen tekst

decor: B. voelt zich in 't nauw gedreven/ wijkt achteruit/ zweetdruppels op voorhoofd.

B: " Vriend..Ami..NEE!"

NOTA: Waarom hij hier op deze (ongewone) manier reageert wordt duidelijk gemaakt op plaat 3

Dutronc: " PAK VAST BRIGAND !!..."

4

DUTRONC komt hier af zwaaiend met degen. Iedereen moet nu denken dat B. z'n kop kwijt is....

DÁT WAS GEWOON OM HEM BANG TE MAKEN... IK WIL DAT WILD LEVEND STERVEN.... BEGREPEN DUTRONC!?
BEGREPEN SERGEANT!
DE ACHTERVOLGINGSSCÈNE SPEELT ZICH NIET AF IN HET VRIJBOS MAAR IN HET UITGESTREKTE WOUD RONDOM HET KASTEEL VAN WIJNENDALE!
...DE... DE BOMEN STAAN TE VER VAN ELKAAR... ZE... HEBBEN GEEN ENKELE MOEITE OM ..ME TE VOLGEN...!!
...'K ZIE ER MAAR EEN MEER... EN HIJ SCHIJNT DE ACHTERVOLGING TE STAKEN..!
MAAR WAAR IS NUMMER TWEE GEBLEVEN!?!?
BAKELANDTS WOORDEN ZIJN NOG NIET KOUD OF...
HAHA HA!!
VRIEND... AMI... NEE!
PAK VAST BRIGAND!!

kansen in die richting biedt is Frankrijk ; thans het Mekka van de strip in Europa.

- Wanneer is een strip volgens u kunstzinnig verantwoord ?

Het kriterium voor mij is niet zozeer de kunstzinnigheid. Mij gaat het er meer om of een strip goed of interessant is. De strip zou wel meer vernieuwing moeten brengen op het niveau van het verhaal, vind ik. Want men kan niet eindeloos blijven vernieuwen op het niveau van de tekening ... al die grafische experimenten in b.v. Métal Hurlant zijn gewoon stomvervelend aan het worden. Die mensen vergeten gewoon een goed verhaal te vertellen. In Frankrijk zijn er echter ook heel wat mensen die

IS DIT DE EERSTE KEER DAT JE MET DE AFRIKAANSE WILDERNIS IN AANRAKING KOMT, GORDON ?...
EH... JA...
NOU, VERTROUW MAAR OP MIJ HOOR! EEN OUDE VOS ALS IK KENT HET KLAPPEN VAN DE ZWEEP WEL... TOCH IMPONEERT DE OMGEVING ME MEER DAN OOIT... IK HEB HET NARE GEVOEL DAT ONS EEN ONBEKEND GEVAAR BOVEN HET HOOFD HANGT... ALSOF EEN GROOT, AFSCHUWELIJK, ALLESVERSLINDEND MONSTER OP ONS LOERT...
ZWIJG MAN! HET ANGSTZWEET BREEKT ME UIT!...
Livingstone
LEEMAN.
1

wel pogingen in de goede richting doen : b.v. Pichard, Regis France, Tardi vooral. Die zijn echt met een ander soort strips bezig dan dat wij kennen. En wat die mensen thans maken kan men voor mijn part kunstzinnig noemen. Het is van zeer hoge artistieke kwaliteit.

- De strip in Vlaanderen kan toch ook in die richting evolueren. Denk maar even aan Kamagurka.

Er moeten gewoon twee voorwaarden worden vervuld. Men moet de tekenaars kunnen vinden die zo willen werken en men moet een uitgever vinden die het op de markt wil brengen. Kamagurka is zeker niet de man die in het spoor van Vandersteen of zelfs Sleen zal volgen. Maar hij heeft ook zijn medium gevonden in Humo en dat is zeer belangrijk geweest. Overigens is hij zowat het enige lichtpunt ... met Ever Meulen wellicht.

- Waar situeert u een strip als Bakelandt in het licht van deze kunstzinnige verantwoording ?

Ik denk dat in Bakelandt volwassen aspekten zitten die in feite altijd al aanwezig zijn geweest in de Vlaamse strip. In de tijd dat Marc Sleen of Vandersteen met hun strips begonnen, waren dat strips vol met volwassen aspekten en kwamen er zaken, die b.v. in de Franstalige strips op dat ogenblik volledig taboe waren, in aanbod.

- Kunstzinnige verantwoording lijkt verband te houden met het maken van strips voor volwassenen.

Men moet geen strips maken voor volwassenen ; men moet volwassen strips maken !

- Heeft u plannen met nieuwsoortige strips ?

Ik ben wel van plan om nieuwe projekten op te zetten. Voorbeelden geven is echter moeilijk omdat ik geen enkel definitief scenario heb. Maar het zullen zeker strips zijn die niet gemaakt worden vanuit een beperking. Ik ga eerst een strip maken en hem dan ergens aanbieden zodanig dat ik die strip in volledige vrijheid kan maken, zonder dat een uitgever mij enige beperkingen oplegt. Het zal niet in de richting van Kamagurka zijn. Meer " romanachtig ", realistisch in de richting van Bilal. In ieder geval wil ik thema's behandelen die terugslaan op de maatschappij waarin wij zitten.

J. SMET.

1.

Johan Peps ...in De nacht der griezels...

TEKST EN TEKENINGEN: Hector

Korte lezing gehouden ter gelegenheid van de uitreiking van de Stripgids - Prijs 1977 op 7 oktober in het Cultureel Centrum " De Warande " te Turnhout. Door W.v.d.Broeck.

Dames en Heren,

Van een inleider wordt blijkbaar verwacht dat hij " blij is ". Blij omdat hij schilder of beeldhouwer bij een uiteraard " selekt " publiek mag inleiden. Die steeds weerkerende blijdschap wordt op den duur verdacht, vooral wanneer men vandaag door een inleider hoort verklaren dat hij blij is dat eindelijk nog eens iemand figuratief schildert, want dat al die moderne rommel hem zo onderhand de strot uit komt, en morgen door dezelfde inleider hoort verklaren, dat hij blij is dat ook bij ons eindelijk iemand aan konceptuele kunst doet, in plaats van domme berkjes en maffe boerderijtjes te schilderen.
Mijn eigen eventuele blijdschap aldus op de helling gezet hebbend, kom ik er toch rond voor uit dat ik desondanks blij ben vandaag het woord tot u te mogen richten. Verwacht van mij niet dat ik u ga inwijden in de heel specifieke taal van het stripverhaal, dat ik u een overzicht ga geven van het stripwezen door de eeuwen heen, dat ik het hier tentoongestelde werk haarfijn ga analyseren. Ik

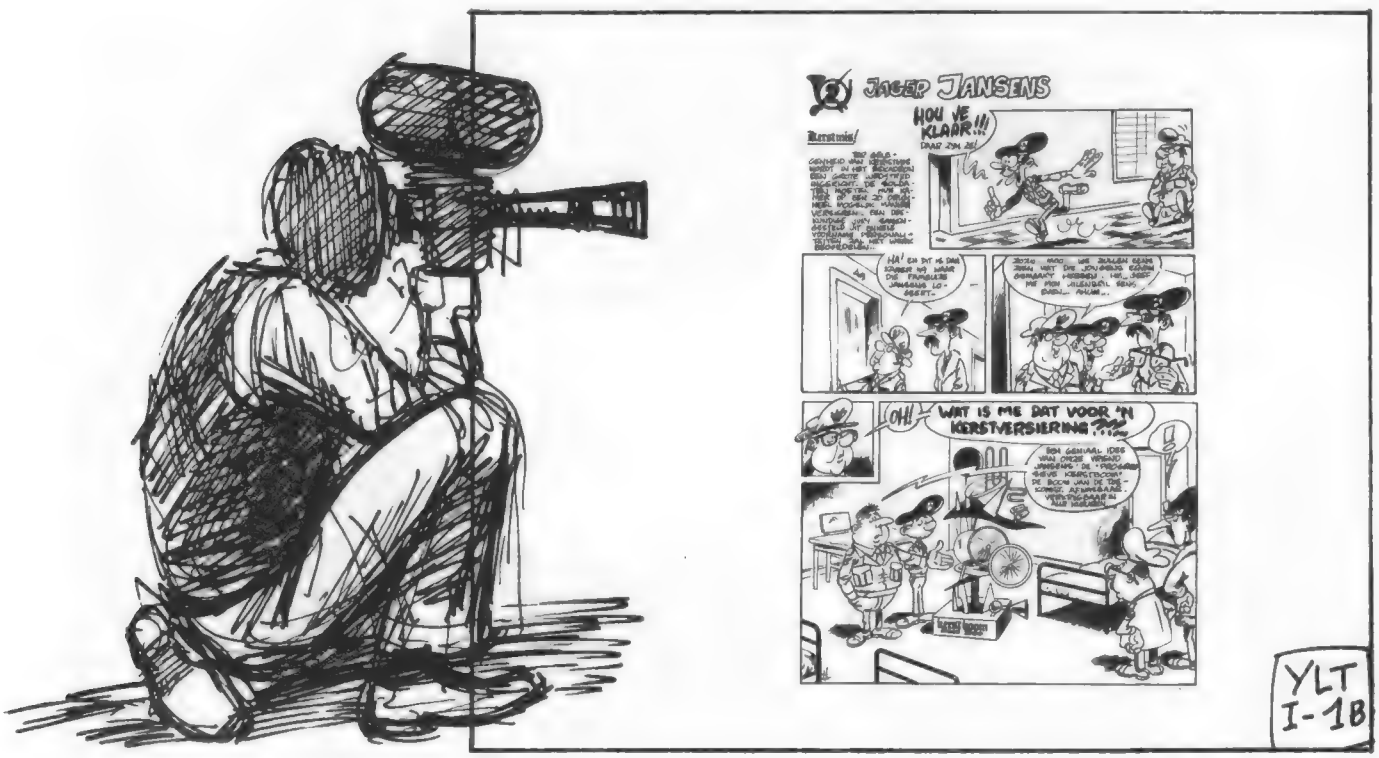

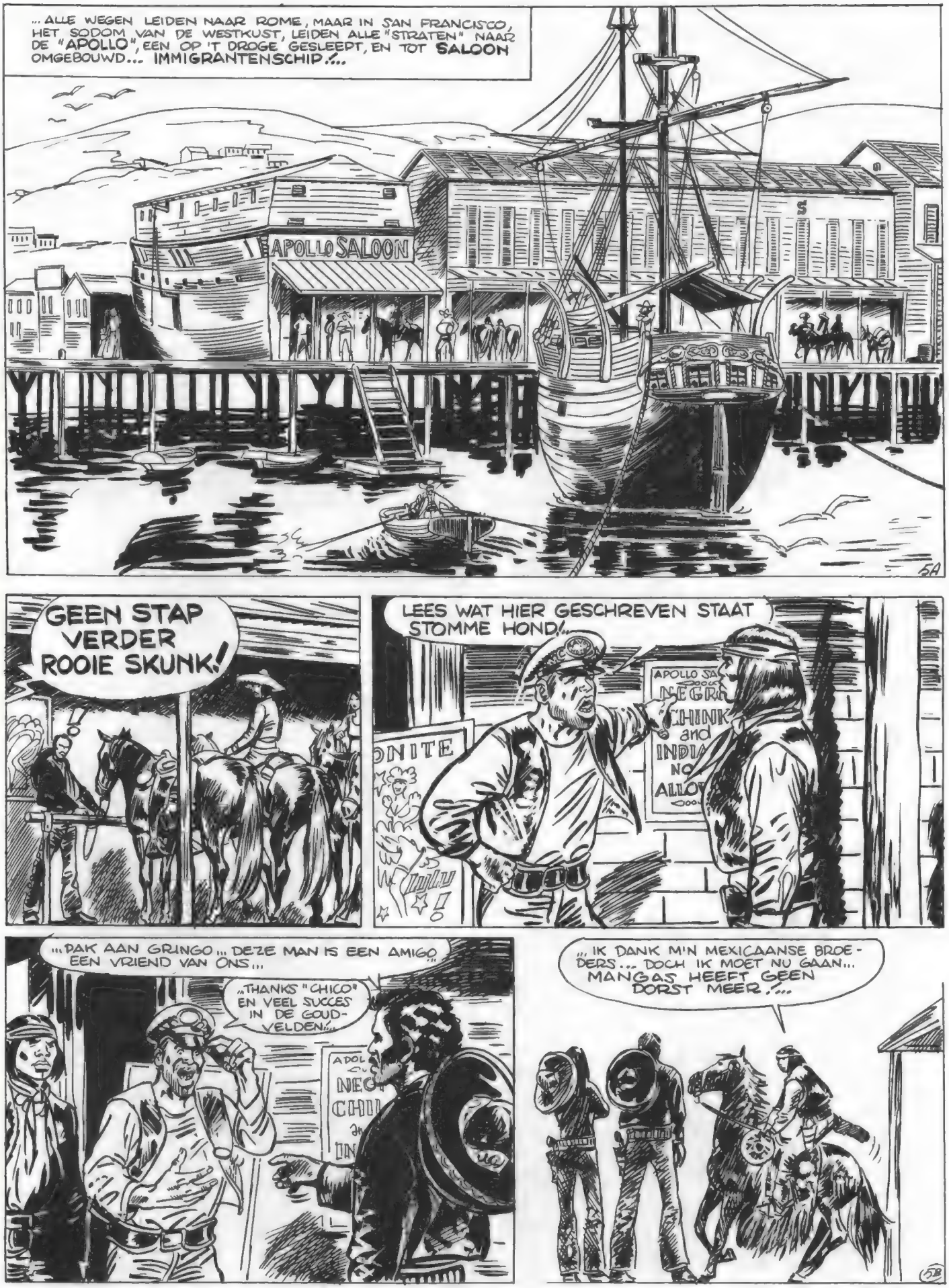
... ALLE WEGEN LEIDEN NAAR ROME, MAAR IN SAN FRANCISCO, HET SODOM VAN DE WESTKUST, LEIDEN ALLE "STRATEN" NAAR DE "APOLLO", EEN OP 'T DROGE GESLEEPT, EN TOT SALOON OMGEBOUWD... IMMIGRANTENSCHIP...
APOLLO SALOON
5A
GEEN STAP VERDER ROOIE SKUNK!
LEES WAT HIER GESCHREVEN STAAT STOMME HOND!..
APOLLO SA
NEGR
CHINK
and
INDIA
NO
ALLO
ONITE
...PAK AAN GRINGO... DEZE MAN IS EEN AMIGO... EEN VRIEND VAN ONS...
„THANKS "CHICO" EN VEEL SUCCES IN DE GOUD-VELDEN!...
APOL
NEG
CHI
IN
...IK DANK M'N MEXICAANSE BROEDERS... DOCH IK MOET NU GAAN... MANGAS HEEFT GEEN DORST MEER!...
5B

" Joaquin Murieta "

ben geen stripspecialist. Wel zou ik graag iets zeggen over de maatschappelijke positie en het maatschappelijk funktioneren van het stripverhaal.
Wie de macht in handen heeft, verdrukt diegenen die ze niet in handen heeft. Dat is een waarheid die zo oud is als de mensheid zelf.
Wie heerst over anderen legt hen zijn wetten, zijn moraal, zijn spelregels, kortom zijn hele kultuur op.
Onze samenleving wordt, ondanks het feit dat de klassentegenstellingen voor het oog worden verdoezeld door de konfektie-industrie gedomineerd door de burgerij. Dat is een " om te stoten " feit.
Wij moeten er bijgevolg goed van doordrongen zijn, dat wij, telkens als wij het woord " kultuur " in de mond nemen, het in feite over één bepaalde kultuur, nl. de burgerlijke hebben.
D.w.z. die kultuur die de burger behaagt of waar hij geld aan kan verdienen, of beiden.
Wie de macht in handen heeft tracht ze ook met alle middelen te behouden. Desnoods met fysiek geweld, maar liefst met een soort struktureel witteboordsgeweld, waarbij geen bloed vloeit maar waardoor tegenstanders maatschappelijk buiten spel worden gezet, in een marge worden gedrongen.
De heersende klasse spreekt met luide stem uit alle bestaande kommunikatiemedia, waarop zij rechtstreeks of onrechtstreeks beslag heeft weten te leggen, terwijl de onderdrukten van hun uitingsmogelijkheden werden beroofd. Zij hebben geen stem meer.
Eens om de 4 of 6 jaar krijgen ze voor de duur van één dag hun stem terug. Maar die moeten ze dan op de eerste zondag van oktober onmiddellijk weer inleveren.
Die farce blijft men hardnekkig demokratie noemen.
Zo komt het dat de kulturen van de andere klassen vrijwel geheel werden drooggelegd. Zo komt het ook dat bijvoorbeeld de echte volkskultuur in deze tijd op nonaktief staat. Via welke kanalen zou het volk uiting moeten geven aan wat het werkelijk bezig houdt ? Niet via de burgerlijke, want die zijn kompleet ontoegankelijk of steken vol filters, die elke volkse boodschap herleiden tot loutere folklore. Folklore is de enige " volkskunst " die de burger tolereert omdat ze zijn heerschappij in genendele in vraag stelt.
Om het volk toch in de waan te laten dat het nog altijd een levende kultuur heeft, wordt af en toe een beroep gedaan op volkskultuurvormen uit het verleden, waarvan de folkloristische waarde belangrijker is dan de maatschappelijke.
Wie een volkse boodschap wil brengen, ziet zich genoodzaakt deemoedig aan te kloppen bij de burger, ziet zijn boodschap al gauw vervalst worden, en staat uiteindelijk voor de keuze : het uiten geheel staken, of alleen uiten wat de burger aangenaam is, en hem dus bevestigt en versterkt in zijn heersers rol.
Toch gebeurt het af en toe dat eigenzinnige enkelingen een derde weg vinden. Zij kreëren ten koste van vaak bovenmenselijke inspanningen hun eigen spreekbuis, en ageren ondergronds. Op die manier is b.v. de jazzmuziek ontstaan. In kelders dus. Ik ben de mening toegedaan dat het stripverhaal zich op dezelfde wijze aan de aandacht van velen heeft weten op te dringen. Van bij de aanvang heeft het stripverhaal zich tot het volk gericht. Het gaat terug tot de middeleeuwse Biblia Pauperum, een soort geïllustreerde bijbel die de bedoeling had diegenen die het lezen niet machtig waren toch te instrueren.
Lezen en schrijven waren en zijn nog altijd de twee sleutels bij uitstek waarmee men zich toegang kan verschaffen tot de burgerlijke kultuur. Een gelukkig bijverschijnsel van het bekijken van de Biblia Pauperum was dat het volk ook andere codes van de heersende klasse leerde ontcijferen.
Kunnen lezen en kunnen schrijven volstaan echter niet om eerst toegang te krijgen tot de burgerkultuur, en daarna diezelfde kultuur te lijf te gaan. Men moet tevens de hand kunnen leggen op die teksten waarop de burgerkultuur gebouwd is. Ook daarin heeft het stripverhaal een ontvoogdende rol gespeeld. Ik kan het weten, want van het bestaan van iets als de kultuur

JAMSESSION. AAN DE TEKENPEN HEC (1972) LATER KAMA AAN DE SCHRIJFPEN IN 1977.

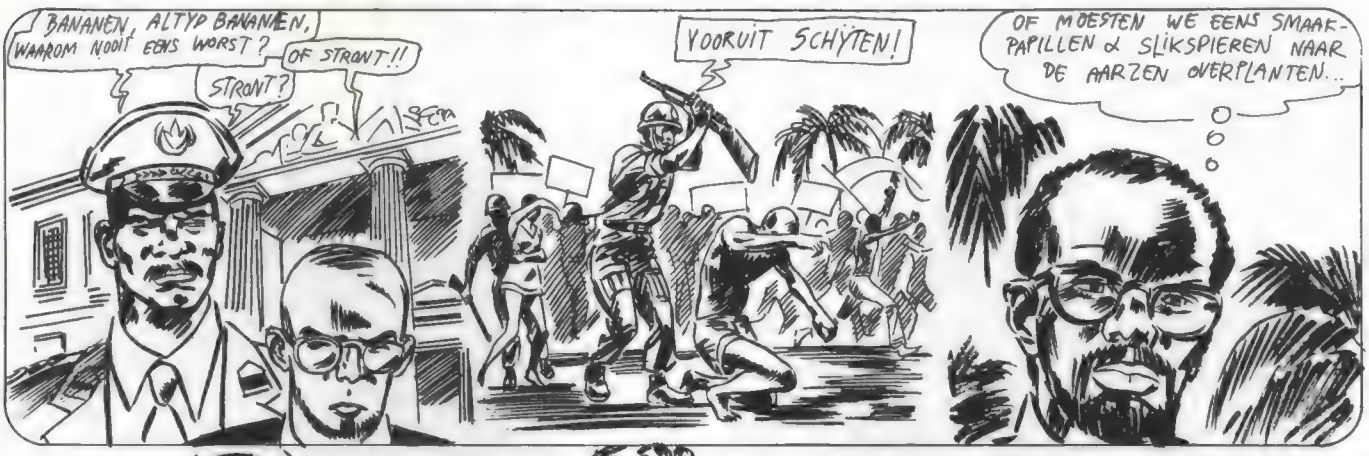
BANANEN, ALTYD BANANEN, WAAROM NOOIT EENS WORST?
OF STRONT!!
STRONT?
VOORUIT SCHYTEN!
OF MOESTEN WE EENS SMAAKPAPILLEN & SLIKSPIEREN NAAR DE AARZEN OVERPLANTEN...

MAAR IK MOET KOTSEN VAN STRONT ROEPT DE SUKKELAAR.
JE DOET MAAR, JE BENT EEN SUKKELAAR IMMERS, ZEG DE LAFAARD MET DE BUITENSCHEDEL
VANDAAG HEB IK BESLOTEN OM ZELF HET NIEUWS VOOR TE LEZEN, ER IS AL GENOEG ELLENDE OP DE WERELD!!
1B

+ GAL.

der burgers, kreeg ik voor het eerst weet via stripverhalen. Zo vernam ik bijvoorbeeld via de getekende persiflages van Willy Vandersteen het bestaan van Wagners Ring der Nibelungen en Dumas " De drie Musketiers " om maar eens twee zijstraten te noemen. Stripverhalen waren jarenlang mijn enige leesvoer. De boeken die ik had willen lezen zaten in de hel van de parochiale bibliotheek. " Voor gevormde lezers " waren die bestemd. En ik was pas tien.
Ik heb graag en veel strips gelezen en ik schaam mij er geenszins voor dat te bekennen. Integendeel.
Ik ben de makers van stripverhalen dankbaar dat zij mij die wapens ter hand hebben gesteld, die ik eigenlijk van mijn leraren had moeten krijgen.
Maar ik was toen nog te jong om te begrijpen dat ook het onderwijs in dienst staat van wie de macht heeft.
Vlaanderen heeft zich dekennia lang schrap gezet tegen het stripverhaal. Het vermoedde wel dat de strip meehielp aan het opruimen van dode, maar loodzwaar op het volk wegende schijnwaarden.
" Strips bederven de jeugd ", werd gezegd.
Honderd jaar voordien had men met een gelijksoortig fabeltje het volk van het gedrukte boek proberen weg te houden. Lezen heette toen de ogen bederven. Die larie heeft mij tot op mijn twintigste achtervolgd.
Toen werd ik nl. aangezocht deel uit te maken van de redaktie van een op te richten tijdschrift voor kinderen, dat zich frontaal tegenover het stripverhaal op wilde stellen. Het blad heeft nooit het licht gezien. De strip reed de loze argumenten van onze pseudo-pedagogen genadeloos het burgerdekorum in. En dat was maar goed ook.
Als ik eerst tot het lezen en daarna tot het schrijven ben gekomen, dan is dat ongetwijfeld in grote mate te danken geweest aan de fascinatie die uitging van stripverhalen. Voor ik schreef tekende ik zelf, onhandig maar geduldig, het ene stripverhaal na het andere. Dagen, weken, maanden achter elkaar heb ik met dat nieuwe medium geworsteld, tot ik ontdekte dat je geen deugdelijk stripverhaal maakt zonder goed scenario. Dus ging ik scenario's schrijven.
Je kan dus rustig stellen dat de strip mij tot het schrijven heeft gedwongen. En schrijven doe ik nog altijd, en ik hoop het nog lang te doen, want het is de meest gekoncentreerde vorm van denken. Schrijven is denken op papier, een denken dat niet vluchtig is maar dat integendeel sporen nalaat en dus gekontroleerd en verbeterd kan worden.
De wrevel t.a.v. de strip is nog altijd het land niet uit. Zo zouden striptekenaars geen echte kunstenaars zijn. De strip zou maar beoefend worden door mensen die er nooit in zijn geslaagd een goed olieverfschilderij te maken. Want het olieverfschilderij, dat pièce unique, daar kan de burger nog wat mee doen. Hij kan het aan zijn natuurlijke kontekst ontrukken door het te kopen en in zijn kluis op te bergen. Hij kan er mee spekuleren, hij kan er kortom geld aan verdienen.
De strip echter, ligt binnen het bereik van iedereen. Hij is de meest demokratische van alle plastische uitingen, want niemand kan hem monopoliseren.
Dat het olieverfschilderij zijn originele funktie, nl. het etaleren van de bezittingen van een of andere burger heeft verloren is mede te danken aan de massale verspreiding van de strips.
Blij ben ik ook, omdat uitgerekend in Turnhout, dat zeker niet verdacht kan worden van buitenmatige progressiviteit, al enkele jaren een striptijdschrift wordt gemaakt, met name STRIPGIDS, waarin de strip eindelijk au sérieux wordt genomen.
Wie nog altijd van oordeel is dat strips uitsluitend dienen om lastige kindertjes zoet te houden, zou er goed aan doen " Stripgids " eens in te kijken.

TEN APPARTEMENTE VAN HEC LEEMANS

Ook ben ik blij dat de eerste Stripgids-Prijs in Turnhout wordt uitgereikt en wel aan de heren Daniël Jansens en Hec Leemans, respektievelijk scenarist en tekenaar van de strip " Bakelandt en de Rovers van het Vrijbos ", die ik hierbij hartelijk feliciteer. Ik hoop dat zij deze prijs niet alleen zullen zien als de appreciatie van velen voor hun uitmuntende atristieke prestaties, maar ook als bewijs dat de strip ook in Vlaanderen eindelijk als een volwassen medium wordt beschouwd.
Striptekenaars hoeven in Vlaanderen vanaf heden niet langer het slechte geweten te koesteren dat de burgerlijke kultuur hen heeft opgedrongen.
Zij mogen zich verzekerd weten dat de rol die zij in de ontvoogding van het volk hebben gespeeld en nog altijd spelen, relatief veel groter is dan die van een miljarden verslindend onderwijs dat als hoofddoel heeft dit maatschappelijk systeem in zijn zinloosheid te konsolideren.
Ook mogen zij er zich rustig op beroemen dat zij vele technieken hebben uitgevonden, die pas veel later zonder bronvermelding zowel door de geoffi-cialiseerde kunst, als de film, als de literatuur werden overgenomen. En zij mogen vooral niet vergeten dat zij de beschikking hebben over een machtig wapen waarmee zij ofwel de heersende dan wel de onderdrukte klasse kunnen dienen.
Dat zadelt hen meteen met een grote verantwoordelijkheid op. Zij kunnen kiezen tussen de gemakkelijke en goedbetaalde leugen en de moeilijke onderbetaalde waarheid. Wat dan weer neerkomt op een keuze tussen gemoedsrust en een slecht geweten.
Uit naam van de klasse waaruit ik stam, wil ik hen van harte danken voor hetgeen zij al hebben gepresteerd, maar wil ik tevens de hoop uitspreken dat zij hun tekenpen gaaf zullen houden. Want wie dit in zijn voegen krakend maatschappelijk bestel goed observeert, weet dat er een tijd zal komen dat een gave pen binnen afzienbare tijd onverbloemd zal kunnen tekenen en schrijven wat moet getekend en geschreven worden. De waarheid zal dan niet langer uit de loop van een geweer komen.
Ik dank u hartelijk voor uw aandacht.

NOTA :

Ook andere geschriften van Walter van den Broeck (Olen, 22 maart 1941), zijn de moeite waard om te lezen. Recent verscheen bij Manteau " Aantekeningen van een stambewaarder ". Bij dezelfde uitgever ook nog " Lang Weekend " (1968) ; " 362.880 x Jef Geys " (1970) ; " In beslag genomen " (1972) ; " De dag dat Lester Saigon kwam " (1974) ; en " De horzel in de nek " (1977), een bundeling van zijn toneelstukken : Mazelen - Groenten uit Balen - Een andere Vermeer - De rekening van het kind - Greenwich. Hij debuteerde met " De Troonopvolger " in 1967, onder eigen beheer uitgegeven maar nu ook verkrijgbaar bij Manteau. Iedereen kent ook wel de Hollandermoppen " 1 Cola met 6 rietjes " (1969) en " Minder cola met nog meer rietjes " (1976) resp. bij De Galge te Brugge en Manteau.
Tenslotte vernoemen we nog " Mietje Porselein en Lili Spring-In-'t Veld " een kinderboek bij Brito te Antwerpen.

VOORDEEL VOOR DE ABONNEES !!

D.de Laet, Het Beeldverhaal in Vlaanderen.
ƒ 35,= of Bfrs.550,= incl. Bfrs.50,= bankkosten.
Winkelprijs : ƒ 47,50 of Bfrs.700,=.
Het boek omvat 248 blz. waarin drie complete beeldverhalen. Omslag is gekartonneerd.

THÉ TJONG KING
LO HARTOG VAN BANDA
ARMAN & ILVA
DEEL 1
ALLEMAAL MAAR HEEL RAAR. WE MOETEN ZO GAUW MOGELIJK CAMILLA ALLEEN ZIEN TE SPREKEN
UITGEVERIJ BRABANTIA NOSTRA

Arman & Ilva. Dl.1. ƒ 24,75 of Bfrs.375,=
Winkelprijs : ƒ 29,75 of Bfrs.450,=.
Omslag is gekartonneerd.
Zie rekeningnummers op binnenzijde omslag.

ARMAN EN ILVA EINDELIJK IN ALBUM.

Goede wijn behoeft geen krans, toch willen we bij de presentatie van het eerste deel van de serie ARMAN EN ILVA (totaal 6 delen) een algemeen informatief stukje bijvoegen over de makers van de vooral in science fiction-kringen zo hoog gewaardeerde beeldverhalen.

Arman en Ilva zijn de hoofdpersonen van een futuristische strip, die voortgekomen is uit de prettige en vruchtbare samenwerking tussen de veelzijdige scenarioschrijver Lo Hartog van Banda en de begenadigde tekenaar The Tjong Khing. Samenwerking ; omdat voor en tijdens het op papier zetten van de wonderlijke avonturen er een voortdurende wisselwerking plaats vond tussen beide ontwerpers, waarbij van Banda voornamelijk de opzet van het verhaal verzon, aangaf hoe de tekeningen er ongeveer uit moesten zien en een eerste versie van de dialogen formuleerde en Khing op basis daarvan het gebeuren volgens zijn eigen inlevingsvermogen uitbouwde, in die zin dat er speciale accenten in het verhaal werden ingebracht, dialogen werden bijgeschaafd en door zijn briljante camera-instellingen een zeer ritmische en filmische opeenvolging van de beelden werd verkregen.
Vooral in de beginperiode (er zijn 16 episodes) was de invloed van Hartog van Banda erg groot, maar naarmate de serie vorderde en van Banda steeds meer in beslag werd genomen door andere projecten, werkte Khing de aangegeven thema's meer en meer zelfstandig uit. Hoewel de verhalen steeds harder werden, bleef evenwel een opvallende homogeniteit in de reeks gehandhaafd : Khing en van Banda voelden elkaar meestal zeer goed aan en dachten vrijwel op dezelfde golflengte.
Lo Hartog van Banda (1916) was gedurende 14 jaren (1952-1966) een van de meest creatieve medewerkers van Toonders Studio's, werkte daarna o.a. voor Joop Geesink, Sjors en Pep en was de geestelijke vader van Ti-Ta-Tovenaar en de Berenboot. Van Banda is sterk geïnteresseerd in duistere zaken als astrologie, occultisme en magie, maar heeft wel de gezonde neiging met beide benen op de grond te blijven staan ; we zien ook dat Arman en Ilva in zeer bizarre en vaak huiveringwekkende situaties verzeild raken, maar ze blijven twee sympathieke mensen van vlees en bloed die volkomen menselijk reageren. Het griezelige van de vreemde verschijnselen en werelden waarmee de lezer wordt geconfronteerd, wordt nog geaccentueerd door de realistische en geloofwaardige karakteruitbeelding door Khing. Bij Khing poseren de figuurtjes niet, nee, ze komen echt tot leven, ze bewegen. Ze spelen niet, maar zijn zichzelf. Je kunt de verhalen ondergaan alsof je in de bioscoop zit : door de kaders van de plaatjes kun je binnentreden in een wereld waarin de meest beklemmende sfeertjes angstwekkend reëel overkomen. De beklemming die je overvalt bij het lezen van de verhalen, blijft je achtervolgen, ook na sluiting van het album. Het is dan ook beslist geen lectuur voor het slapen gaan !
The Tjong Khing (1933) vond in 1956 werk bij Toonders Studio's, maakte kennis met van Banda en tekende enige realistische strips. Hij verkreeg echter vooral bekendheid als free lance illustrator. Samen met van Banda ontwierp hij het grafisch zeer geavanceerde IRIS, waarvan een goed verzorgde uitgave verscheen bij de Bezige Bij in 1968.
Khing is de man van de ragfijne lijnvoering ; hij is een uitstekend portrettekenaar en is filmisch virtuoos in scenes waarin speelse of keiharde gesprekken worden gevoerd, waarbij je door de pakkende close-ups tot in de gedachten van de personages kan kijken. Khing is niet bepaald een landschapsschilder, geen uitgesproken kostuumfreak, maar hij is op de eerste plaats een knappe regisseur van karakterstukken. Vooral vrouwen krijgen bij hem subtiel of messcherp gestalte. Soms zijn het lievige breekbare wezentjes, vaak echter zijn het sadistische loeders die hun zwakkere soortgenoten willen overheersen, beschadigen of vernietigen.
Khing kan zich wat dat aangaat helemaal uitleven in het blad De Vrije Balloon waarvoor hij momenteel een aantal korte horrorstories produceert.
Kort samengevat : Arman en Ilva : futuristische stripverhalen met prachtige sfeertekeningen, echte mensen in obsederende, nachtmerrie-achtige toekomstdromen. Men vindt er elementen van magie en wetenschap, occultisme en gezond verstand, het zijn verhalen met een maatschappijkritische ondertoon, waarin alle ruimte is voor avontuurlijke romantiek, het geheel gekruid met humor, inspirerende sensualiteit en huiveringwekkend sadisme. We durven zeggen dat Khing en van Banda stripwerk hebben gemaakt met onmiskenbare grafische en literaire kwaliteiten.
Arman en Ilva verscheen eerder als dagstrip in o.m. de Haagsche en Zwolsche Courant.
Interviews met beide makers in Stripschrift nr.62, februari 1974. Prijs ƒ 29,75 (op veler verzoek met gekartonneerde omslag). Deel I bevat drie episodes : REGINA, HET BEVROREN VERLEDEN en CACTUSGEUR EN MANESCHIJN.
Uitgave : Brabantia Nostra, Vogelenzanglaan 3, Breda.

Ton Koninckx (red.).

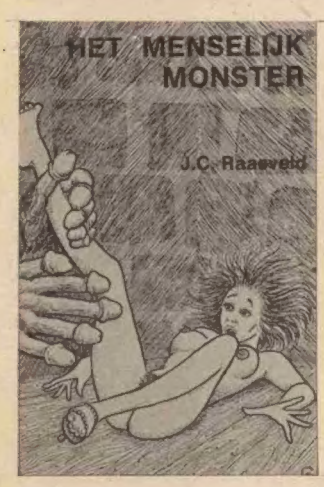

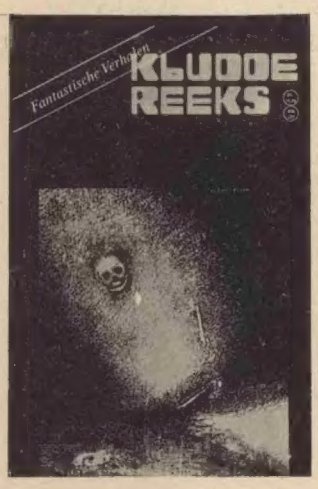

Voor de Science Fiction liefhebbers brengen wij een reeks uitgaven in boekvorm waarvan de volgende delen leverbaar zijn voor de daar achtergemelde prijs plus ƒ 2, 50 of Bfrs 50, 00 porto en administratie.

1. Hendrik Conscience	Graaf Hugo van Craenhove	ƒ 3, 50	Bfrs 50, 00
2. John Flanders	Het Slapende Dal	ƒ 3, 50	Bfrs 50, 00
3. Div. auteurs	De Toekomst en de Angst (Vlaamse SF)	ƒ 6, 95	Bfrs 100, 00
4. A. E. v. Vogt	Slan (Tijdschrift versie)	ƒ 6, 95	Bfrs 100, 00
5. Henri Vernes	10. 000 jaar na het Atoom	ƒ 6, 95	Bfrs 100, 00
6. R. W. Chambers	De Koning in 't Geel	ƒ 14, 95	Bfrs 225, 00
7. M. J. Ruyffelaert	Angst, mijn spiegelbeeld	ƒ 14, 95	Bfrs 225, 00
8. Rico Bulthuis	Nocturne der Zeven Spinnen	ƒ 14, 95	Bfrs 225, 00
9. William H. Hodgson	Carnacki, de Spokenjager	ƒ 14, 95	Bfrs 225, 00
10. J. Raasveld	Het Menselijke Monster	ƒ 14, 95	Bfrs 225, 00
11. S. Lundvall	King Kong Blues	ƒ 14. 95	Bfrs 225. 00
12. Donald A. Wollheim	Het Science Fiction universum	ƒ 14. 95	Bfrs 225. 00

Giro 1412138 van C. Coenders, Vogelenzanglaan 3, Breda Ned. AMRO bank Ginneken, rek.440735408 tgv C. Coenders, Vogelenzanglaan 3, Breda Ned.

Belgie : PCR 15759 van Generale Bankmaatschappij, Turnhout 2300 ten gunste van rek. 230 - 0025263 - 63 tnv C. Coenders, Vogelenzanglaan 3, Breda. Ned.

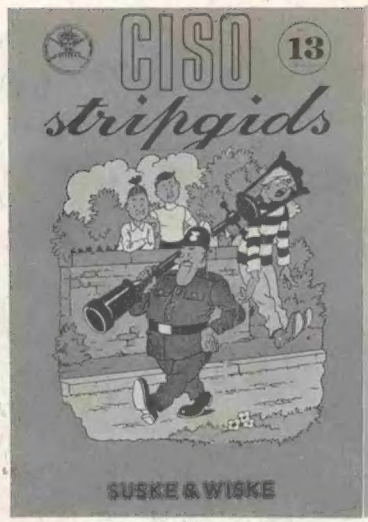

VOOR BELGIE :
HET BEDRAG IN GULDENS PER INTERNATIONAAL POSTMANDAAT OF

HET BELGISCHE BEDRAG OP PCR 15759 VAN DE GENERALE BANKMAATSCHAPPIJ TURNHOUT ten gunste van rek. 230-0025263-63 tnv. C. Coenders, Vogelenzanglaan 3, Breda. Nederland.

Neem 'n jaarabonnement op alle CISO-uitgaven. (4 CISO-albums & 4 CISO-stripgidsen) De kosten bedragen hiervoor 40,- gulden of 575 BF.

UITGEVERIJ BRABANTIA NOSTRA
VOGELENZANGLAAN 3, BREDA.
GIRO 1412138.